

Borci 14. divizije na Suhorju

Ob spomeniku padlim borcem NOB na Suhorju pri Metliki se je v soboto, 2. novembra dopoldne, zbralo na spominski slovesnosti precej nekdanjih borcev Tomšičeve brigade in 14. divizije ter predstavnikov družbeno-političnega življenja Bele krajine in domačinov. Ob zvokih žalostnih metliške godbe na pihala so borci najprej položili venec in šopke rož k spomeniku, nato pa je v imenu stalnega odbora 14. divizije zbranim spregovoril Franc Puterle-Cure.

Med drugim je poudaril, da so borci 14. divizije sklenili, da se bodo vsako leto ob dnevu mrtvih zbrali pri enem številnih spomenikov in grobov padlih partizanov, se poklonili njihovega spominu in počastili pridobitve naše povojne socialistične izgradnje.

Pri slovesnosti so sodelovali tudi pionirji domače osnovne šole z recitacijami in s petjem, prijazni domačini pa so nato veterane narodnoosvobodilnega boja in udeležence legendarnega pohoda 14. divizije na Stajersko še lepo pogostili.

Sr.

CESTITKA ZA PRAZNIK. — V torek bo sevniška občina šestnajstič praznovala svoj občinski praznik. Ob slavlju sedanjih delovnih uspehov se bo spomnila tudi pok. Dušana Kvedra-Tomaža, ki je na ta dan leta 1941 skupaj s tovariši iz sevniških zaporov osvobodil prve organizatorje ljudske vstaje. Spomnila se bo tudi drugega heroja, domačina Alojza Kolmana-Maroka, ki je letos dobil doprni kip pri spomeniku padlih v NOB.

Konec zapiranja pred sosedi

Sekretar medobčinskega sveta za Spodnje Posavje Jože Bogovič je 5. novembra dopoldne sklical v Krškem posvetovanje o medobčinskem sodelovanju. Povabljeni so bili predstavniki občinskih skupščin, sekretarji komitejev občinskih konferenc ZK, predsedniki občinskih konferenc SZDL in predsedniki občinskih sindikalnih svetov iz Brezice, Krškega in Sevnice. Namen posveta je bil pred-

vsem v tem, da so udeleženci povedali, kakšna je v posameznih občinah pripravljenost za sodelovanje pri družbeno-političnem delu, v gospodarstvu in upravnih službah. Tako zagotovilo je želel dobiti medobčinski svet ZK, zato, da bi vnaprej lažje programiral svoje delo. Poudarili so, da je potrebna večja enotnost pokrajine, ki so jo doslej vse preveč drobile lokalistične težnje. J. TEPPEY

Minilo je dva meseca in pol od dogodkov na Češkoslovaškem. Prva vznemirjenost se je hitro podelila in dovolj resnih spodbud za boljše obrambo domovine smo lahko slišali ali dali sami. Marsikje pa je ostalo samo pri besedah, na papirju, med štirimi stenami pri ljudeh, ki imajo nalogo, da vseljudsko obrambo organizirajo z vsemi ljudmi. Med tem so se kje drugje, kot na primer na zgornji sliki, zavedni domoljubi znašli že dan ali dva po akciji petih držav varšavskega bloka! O tem berite v reportaži na 4. strani našega lista.

(Foto služba: JLA)

ZADNJA SEJA IZVRŠILNEGA ODBORA JE BILA V METLIKI

Sklad spet pod drobnogledom

Izvršilni odbor je priporočil svoji skupščini, naj za leto 1969 dodeli več sredstev za izdatke, ki so bili letos znatno preseženi

Izvršilni odbor pri novo-meški skupščini socialnega zavarovanja delavcev je na zadnji seji, ki je bila 5. novembra v Metliki, med drugim spet razpravljal o tričrtletnem poslovanju sklada. Sklad je imel v tem času že 81,7 odstotka izdatkov namesto 75 odstotkov. Za zdravljenje v bolnišnicah je bilo porabljeno 87,6 odstotka več sredstev, kot so predvideli, oziroma za 19 odstotkov več kot lani v enakem obdobju. Še bolj so bili preseženi izdatki za zdravila: za 19 odstotkov oziroma za 21 odstotkov v primerjavi z lanskim devetmesečnim obdobjem.

Zadnjega septembra je imel sklad 1.149.250 din primanjkljaja, vendar se bo primanjkljaj, kot ocenjujejo, zmanjšal do konca leta na 650.000 din. Pričakujejo pa, da bodo tudi ta primanjkljaj lahko pokrili s tekočo rezervo in da ne bo potrebno predpisati izrednega prispevka. Kljub temu je izvršilni odbor priporočil novi skupščini — ta se bo se-

stala prihodnji teden — naj razsodno spremlja stanje sklada in oceni izdatke za zdravstveno varstvo v letu 1969. Ob tem je izvršilni odbor priporočil svoji skupščini, naj za leto 1969 dodeli več sredstev za izdatke, ki so bili letos znatno preseženi.

Izvršilni odbor je razpravljal še o stališčih za financiranje zdravstvenega zavarovanja v prihodnjem letu, pretresal poročilo volilne komisije o minulih volitvah polovice novih članov skupščine, o kadrovskih pripravah za nove skupščinske organe in drugem.

Besede zelo malo zaležejo

5. oktobra je bil v Novem mestu posvet o položaju in nalogah občine in razvoju samoupravnih odnosov v njej. Na posvetu so poudarili, da je gradivo skupščine SRS, ki je bilo osnova za razpravo, polno lepih, toda nejasnih besed. Menili so, da ustavne spremembe niso namenjene organom in avtomatizmom, ampak ljudem. Prizadevati si moramo, da bi k samoupravnemu odločanju pritegnili čimveč ljudi. Dosedanja občina je žal brez samostojnosti, njene pravice in dolžnosti pa so preveč zakovane v do potankosti izdelane predpise.

Nasprotovali so temu, da bi odnose, ki so veljali doslej glede pristojnosti med zvezo in republiko, zdaj avtomatsko presadili med republiko in občino. To bi pomenilo presaditi birokrati-

zem, ki je najbolj oviral razvoj samoupravljanja. Opozorili pa so, da pri ustvarjanju novih odnosov med republiko in občino ne bo šlo brez enotnega reševanja nekaterih zadev v republiko. Enotno reševanje ne bo moglo veljati samo za sodstvo, javno varnost, obrambo in tožilstvo, ampak še za mnoge druge zadeve, ki imajo nacionalni pomen.

Občinske skupščine morajo dobiti tudi pristojnosti, ki bodo večje od dajanja priporočil. Strah pred etatizmom je tu neupravičen in neutemeljen.

Govorec o zborskih volivcih, so se odločili za neformalno opredeljene zbornice, ki naj bi se sestajali po potrebi. Nerazumno je terjati, naj občan na zborskih sodočloca o celotni občinski politiki, ker ta zajema zelo majhen del dohodka, ki ga ustvarja občan. Praksa namreč kaže, da o pretežnem delu tega, kar ustvari, porabi pa se v republiko in zvezi, občan nima pravice sodočloca.

Požar na vodi

V torek okoli 10.15 so kočevski gasilci v sporazumu s pristojnimi občinskimi organi zažgali na reki Rinži pod zapornicami okoli 20 do 30 ton mazuta. Plamen je bil visok do 10 metrov. Mazut je prišel v Rinžo iz zbiralnika v Kemični tovarni Kočevje. Ventili pri obeh zbiralnikih so bili iz neznanega vzroka odprti, tako da je tekel mazut najprej v javno kanalizacijo in nato po njej v Rinžo. Škoda še ni ocenjena. J. P.

TURISTIČNI PROMET V ŠTEVILKAH

Turistična dejavnost zadovoljiva

Pri nas več gostov, zato tudi več nočitev — Gostu lahko nudimo že precej, pa vendar še premalo — Prirodne lepote niso dosti, treba je poiskati še kaj privlačnega

V sedmih občinah Dolenjske in Spodnjega Posavja je bilo v letošnjih osmih mesecih 25.617 domačih in 9.332 tujih gostov, lani v enakem obdobju pa 21.148 domačih oziroma 7.963 tujih gostov. Najbolj se je tujski promet povečal v trebanjski, najmanj v črnomaljski občini. Nočitev je bilo lani na tem območju 55.044 letos pa že 63.731.

Podatki povedo, da se je število gostov v primerjavi s prejšnjim letom dvignilo za 19 odst. Manj jih je bilo

le v občini Črnomelj zaradi rekonstrukcije ceste Črnomelj — Vinica ter v Sevnici zaradi neurejenosti cestnih pristopov. Število nočitev se je dvignilo za 16 odst.

V gostinskih organizacijah, zdraviliščih ter kampih, ki jih zajema Dolenjska turistična zveza, so imeli največ gostov na Otočcu (19.068), nočitev pa v Čateških Toplicah (23.535).

Primerjanje turističnega prometa z lanskim obdobjem kaže, da je razširjanje

obiskov in nočitev gostov nekoliko manjše, kar je posledica slabega vremena in dogodkov na Češkoslovaškem.

Pozitivni činitelji, ki so vplivali na povečanje turističnega prometa v primerjavi z letom 1967, so v glavnem naslednji: povečane zmogljivosti v Trebnjem in na Otočcu, preureditev stanovanjskih in poslovnih prostorov na Otočcu, v Dolenjskih, Smarjskih in Čateških Toplicah.

(Nadaljevanje na 6. strani)

OD 7. DO 17. NOVEMBORA

Večje padavine okrog 9., 13. in 18. novembra. V ostalem spremenljivo brez bistvenih padavin.

Dr. V. M.

tedenski mozaik

Pred politimi predsedniki se Američani radi našemijo z vsemi mogočimi napisi v podporo svojemu kandidatu. Posebno radi nosijo gumbe z njegovim imenom. Pojavili pa so se tudi gumbi z napisom: »NIKOGR ZA PREDSEDA NIKA«, »APATIJA« in »NE VEM«. Bolgarski filozof Panajot Gindev je izjavil, da je samo en socializem, ki je obvezen za vse narode in dežele. To je tisti socializem, ki ga uresničujejo v Sovjetski zvezi... Olimpiada v mestu Mexicu se je končala. Z njo pa se je končalo tudi premirje med policijo in študenti. Zdaj so spet na vrsti maratonski teki, skoki v vis in mlatenje z gumijevkami... Ze dobro leto traja proces proti veliki skupini Italijanov, ki so obtoženi zločinov in članstva v mafiji. Eden izmed zagovornikov je pred sodiščem izjavil, da članstvo v mafiji ni nujno zločinsko. Med »mafiosia« so veliki pošteni ljudi... V Južni Afriki pripravljajo velik proces proti novinarjem, ki so pisali, da v južnoafriških ječah mučijo zapornike z električnim udarom in drugačnimi metodami. Tisti, ki so to povedali novinarjem, so že varno za zapahi. V kratkem se jim bodo pridružili še novinarji... Američani so sporočili, da gradijo takšno atomsko podmornico, ki bo nadse tih, tako rekoč »neslišna«. Če bo šlo tako naprej, bodo velesile tako izpopolnile svoja agresivna orožja, da bodo lahko zasedle neko deželo, ne da bi njeni prebivalci sploh vedeli za to. Za zdaj se to še ni posrečilo ne v Vietnamu ne na Češkoslovaškem... Bostonski kardinal Cushing je izjavil, naj ljudje že vendar nehajo obirati Jacqueline Kennedy, ker se je poročila z Onassisom. Dobil je na tisoče pisem razjarjenih vernikov, ki napadajo kardinala. Vatikan ga ni napadel, pač pa je diplomatsko povedal, da je zdaj Jacqueline »javna grešnica« — vsaj v tehničnem smislu... Nekdanja Onasisova ljubica, operna pevačica Maria Callas, pa je v Parizu, ko je slišala za poroko med Jacqueline in Onassisom, pikro dejala: »Hvala bogu, njena otroka sta zdaj dobila dedka...«

Enoten delovni čas v državni upravi

Po pooblastilu, ki mu ga je izglasovala republiška skupščina, ga bo podpisal izvršni svet, veljati pa bo začel 1. decembra — Opazke, ki niso brez soli: »Kranjec bi rad 5 dni počival, v soboto pa nič delal...«

Pritožbe čez novi delovni čas v državni upravi so kar deževale. Zlasti so se pritoževali delovni ljudje, ki jih je najbolj prizadel, saj so bili praktično po ves dan v službi. Za otroško varstvo in tudi za prehrano pa ni bilo poskrbljeno, vsaj v največ primerih ne. Tako je potem cela vrsta občinskih skupščin predlagala republiški, naj bi delovni čas spremenili tako, da bi se začel zjutraj prej, da bi ob sredah delali še popoldne, sobote pa bi bile — kot doslej — proste. V imenu prizadetih delovnih ljudi se je oglasil tudi sindikat in tako je republiška skupščina naposled vse te pripombe in pritožbe zbrala in na podlagi njih so skupščinski odbori pripravili predlog za spremembo zakona o petdnevnem delovnem tednu.

Predlog za spremembo pa je pripravil tudi izvršni svet, kamor so tudi deževale pritožbe in pripombe. Vendar je bil predlog izvršnega sveta omejen le na to, da se začetek delovnega časa pomakne za pol ure naprej, se pravi, da bi zjutraj prej začeli in da se, dalje prejšnji enourni odmor skrajša na pol ure. Odbori tega predloga izvršnega sveta niso sprejeli, nakar je le-ta svoj predlog umaknil. Predlagal pa spremembo skupščinske.

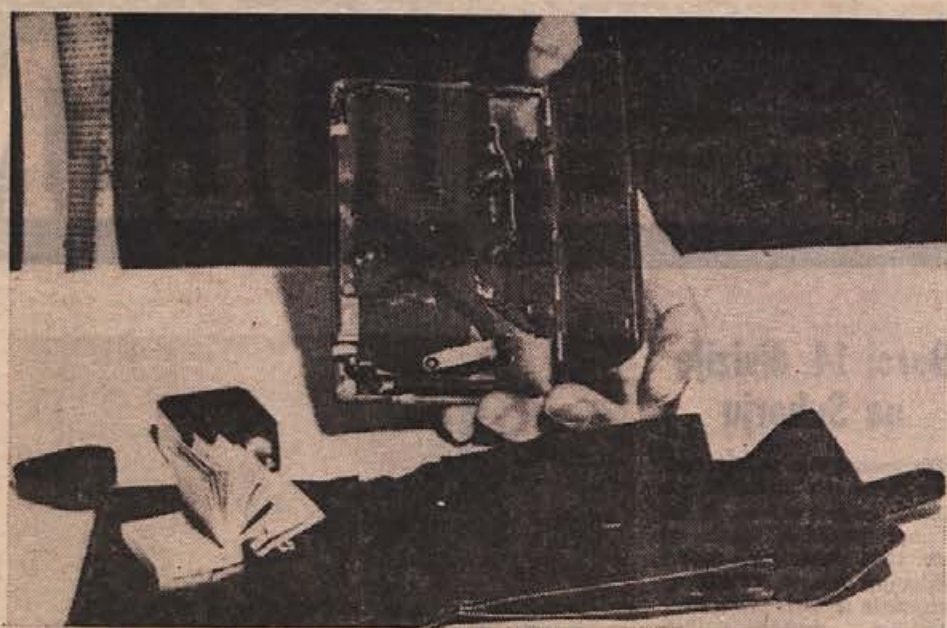
TELEGRAMI

WASHINGTON — Trije predsedniški kandidati na volitvah v ZDA, ki so bile v torek, 5. novembra, so za predvolilno kampanjo porabili skupno 50 milijonov dolarjev. Toda v resnici so bili izdatki dvakrat večji.

RIM — V Piemontu v Italiji je povodenj povzročila najmanj za milijardo lir škodo in terjala nad sto človeških življenj. Nalivi in viharji, ki so v zadnjih dneh zajeli vso severno Italijo, so povzročili veliko škodo tudi v Lombardiji in Liguriji.

ga predloga, in sicer v tem smislu, da bi bil on pooblaščen, da določi konkretno razporeditev delovnega časa tako, da bi bil obvezno med sedmo in 14. uro s tem, da bi ob sredah delali še popoldne med 15. in 19. uro. V enem dnevu pa ne bi smeli delati več kot deset ur. Izvršni svet bi določil razporeditev delovnega časa v teh okvirih ne le za organe republiške uprave temveč tudi za občinske organe in organizacije.

Skupščina je spremembo sprejela z dopolnilom izvršnega sveta. Po sprejetem zakonu bo novi delovni čas, ki ga bo določil izvršni svet, začel veljati 1. decembra. Tako bo torej enoten za vse državne organe v republiki. Zdaj pa je bil močno neenoten, saj je bilo v republiki kar 16 različnih delovnih časov, samo v mariborski občini je bilo osem različnih delovnih časov in ljudje praktično niso vedeli, kdaj kateri izmed uradov posluje. Slovenija pa je navsezadnje res

Vohunska kamera (na sliki zgoraj v sredi), kakršno je uporabljal vodilni tehnik angleškega vojnega letalstva (RAF) Douglas Britten 6 let, ko je delal za Sovjetsko zvezo. Kamera je na baterijski pogon in lahko dela tudi v popolni temi. Levo na denarnici je majhna knjižica sovjetskih kod, šifer in dogovorjenih časov za radijsko zvezo. Britten je bil v ponedeljek v Londonu obsojen kot izdajalec države na 21 let ječe.

tako majhna, da ne kaže delati tolikšnih razlik, zlasti ne v poslovanju državnih organov.

S tem v zvezi pa je bila sprožena tudi misel, da bi se vsi državni organi dogovorili tudi za enotne uradne ure, da bi namreč vsak občan vedel, kdaj se lahko oglasi v uradih po svojih opravkih. To pa je seveda stvar dogovora in vsekakor ne bi bilo napak če bi do njega prišlo.

tedenski zunanjepolitični pregled

Samo nekaj dni pred predsedniškimi volitvami v ZDA je predsednik Johnson sporočil, da je ukazal ustaviti bombardiranje Severnega Vietnama. To bombardiranje je trajalo dobra štiri leta in se je začelo v pričakovanju, da bo strlo moč Severnega Vietnama in z njim vred tudi omrtvilo odpor osvobodilne fronte Južnega Vietnama. Zgodilo se ni ne eno ne drugo.

Ze od maja, ko so se začeli v Parizu predhodni pogovori med severnovietnamsko in ameriško delegacijo, je svetovna javnost upala, da bo Washington ustavil bombardiranje Severa. Hanoi je jasno govoril, da brez tega koraka niso možna resna pogajanja, ki bi omogočila najprej prekinitev sovražnosti in potem pravo premirje. ZDA so stalno ponavljale, da bi ustavile bombardiranje, če bi nasprotnik naredil ustrezno potezo. Hanoi pa je izjavljal, da je ameriško bombardiranje čista agresija in da se ne bo odkupoval s popuščanjem.

V zadnjih tednih je pritisk javnosti, predvsem ameriške, naraščal. Ameriško ljudstvo je bilo nesmiselno in barbar ske vojne v Vietnamu. Ta vojna je tako poglobila in zaostila nasprotja v ZDA, da jo imajo za glavno zlo, iz katerega izvirajo skoraj vsa druga zla. Pod tem pritiskom je predsednik Johnson, ki se bo v začetku januarja poslovil od Bele hiše, ustavil bombardiranje in s tem podprl kandidata svoje stranke na volitvah.

Vrednost ameriških letal, ki so bila sestreljena nad Severnim Vietnamom, znaša dve milijardi dolarjev. Sedemsto pilotov, ki so zmetali pol milijona ton bomb, je izgubilo življenje. Vojna v Vietnamu pa zdaj velja ZDA kakih 30 milijard dolarjev na leto!

Prava, naporna in dolgotrajna pogajanja se bodo začela šele zdaj. Vojne v Južnem Vietnamu še ni konec. Ne gre pozabiti, da je vojna na Koreji trajala dobra tri leta in da so se zadnji dve leti pogajali. Ali bodo tudi zdaj trajala pogajanja tako dolgo? Nihče ne ve, toda celo Američanom se je jelo svitati, da so v Vietnamu usodno zablodili. Zapravili so na milijarde in milijarde dolarjev in si nakopali sovraštvo celih narodov. Če bo vietnamska tragedija spametovala Ameriko in druge velesile, da ne bodo več z grobo silo vsilje-

vale svojo voljo in rešitve neodvisnim narodom, morda ni bila žrtev vietnamskega ljudstva zaman tudi za druge male narode.

V ponedeljek so v Amanu, glavnem mestu Jordanije, izbruhnil poulični boji med četami, ki so zveste kralju Huseinu, in pristasi ene ali več organizacij palestinskih begunccev. Po nekaj urah je bil »upor« ali »udar« zatrt in

Nebo brez jastrebov

v mesto se je povrnil mir. Toda pravega miru v Jordaniji že dolgo ni več.

Po porazu arabskih vojsk in ustanovitvi Izraela leta 1948 je večina Arabcev zbežala iz takratne Palestine, ki so jo zasedli Zidje. Utaborili so se tik ob novi meji v upanju, da se bodo v doglednem času vrnili domov. V tem prepričanju so jih utrjevali arabski voditelji, posebnost tisti, ki jih niso imeli neposredno na skrbi. Toda to stanje traja zdaj že dvajset let. Med palestinskimi Arabci, celo tistimi, ki so živeli do lanske vojne na jordanjskem ozemlju, in beduinskimi Arabci, ki so stebri Huseinovega režima, je malo skupnega. Palestinski Arabci so bili v Jordaniji zapostavljeni in izkoriščani.

Položaj se je posebno poslabšal po lanskem porazu, ko je Izrael zasedel rodovitni in bogati desni breg reke Jordan. Palestinci, ki se vedno niso izgubili upanja, da se bodo nekoč vrnili domov, so doživeli, da je, nasprotno, Izrael prišel k njim in jim odsejal še en kos ozemlja. Ker so palestinski Arabci spoznali, da v frontalni vojni niso kos Izraelcem, so ustanovili številne diverzantske skupine in organizacije, ki posamično napadajo ljudi in objekte v Izraelu. Tem napadom sledijo ostri in živčni izraelski povračilni udarci.

Prav v zadnjem času je bilo slišati glasove o tajnih pogovorih med Jordanci in Izraelci. To seveda ni bilo vseh Palestincev, ki obsojajo popuščanje pred sovražnikom. Odkriti spopad v Amanu, četudi je bil očitno krajevna polemika, je dovolj jasno znamenje, s kakšnimi notranjimi in zunanji pritiski se bori mala Jordanija in po kako zelo napeti vrvi hodi njen kralj Husein.

Naši jubilejni zlatniki

Obetajo se nam prvi povojni kovanci iz plemenite kovine: Narodna banka je predlagala zveznemu izvršnemu svetu in zvezni skupščini, da bi počastili 25. obletnico II. zasedanja AVNOJ s tem, da bi izdali v Jugoslaviji jubilejni zlatnik. Kovani naj bi ga v štirih velikostih in v vrednosti po 100, 200, 500 in 1000 N din. Tak zlatnik bi imel pomen predvsem za zbiralce in bi jih usmeril zlasti v tujino, lahko pa jih bodo kupili tudi naši državljani. Predlog predvideva hkrati, da bi ob letošnjem jubileju AVNOJ kovali tudi srebrnike po 20 in

50 N din. Likovna podoba novega zlatnika iz plemenite kovine je zaupana znanemu umetniku in enemu izmed podpredsednikov AVNOJ, kiparju Augustinčiču ter njegovemu sodelavcu Stanku Janjčiču. Na zlatniku naj bi bil portret maršala Tita in obrisi mesta Jajce, v katerem je bilo zgodovinsko II. zasedanje AVNOJ.

Zdaj pričakujejo, da bosta zvezna skupščina in zvezni izvršni svet proučila predlog Narodne banke. Tudi se ni odločeno, kolikšna naj bi bila skupna vrednost te denarne izdaje v obliki jubilejnega zlatnika in srebrnika.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ **POLEMICNA RAZPRAVA O STATUTU ZKS** — V ponedeljek je bila XIV. seja centralnega komiteja ZK Slovenije. Posvečena je bila pripravi na VI. kongres ZK Slovenije, ki se bo začel 9. decembra letos. Centralni komite je osvojil predlog in željo komunistov in javnega mnjenja v Sloveniji sploh, naj bi IX. kongres ZKS ponovno izvolil tovariša Tita za predsednika ZKJ. Prav tako je centralni komite sprejel predlog za vodilne organe ZK Slovenije, ki je bil že v obravnavi v občinskih konferencah ZK in v republiških vodstvih družbenopolitičnih organizacij. Med predvidenimi kandidati za vodstvene organe ZK v republiki je kakih 75 odst. takih, ki doslej sploh še niso bili člani republiških vodstev. To pomeni korenit prelom v kadrovski politiki v ZK, kar mnogo bolj odpira vrata novim ljudem v republiške vodstvene organe.

Na ponedeljski seji centralnega komiteja je bila tudi zelo polemična razprava o predlogu statuta ZK Slovenije, pri čemer je bila v ospredju zlasti sestava republiških vodstvenih organov ZK. Po statutarjem predlogu bo med dvema kongresoma najvišji organ ZKS republiška konferenca. Konferenca bo imela svoj izvršni organ — centralni komite, ki bo med dvema kongresoma odgovoren konferenci. Funkcijo neposrednega operativno izvršilnega organa central-

nega komiteja pa bo opravljal nekajčlanski sekretariat.

■ **POTRES V ČRNI GORI** — V nedeljo, nekaj pred šestimi uro zjutraj je bil v Črni gori potres, ki je v svojem središču dosegel jakost 8. stopnje. Doslej je znano, da je potres terjal 1 smrtno žrtev, kakih 100 ljudi je bilo ranjenih,

Tito naj bo še naprej predsednik ZKJ

več kot 300 družin je ostalo brez strehe, 30 hiš je porušeni, 2600 hiš pa hujske ali delno poškodovanih.

■ **POVEČAN ZVEZNI PRORACUN** — V zvezni skupščini so prejšnji teden začeli obravnavati predlog zveznega proračuna za leto 1969. Skupni dohodki tega proračuna naj bi znašali 11.350 milijonov din, kar pomeni 5,7 odst. več kot letos. Od tega naj bi se najbolj povečala sredstva za narodno obrambo (za 8,2 odst.).

Zvezni in gospodarski zbor zvezne skupščine sta po nujnem postopku sprejela hkrati zakon, po katerem se je povečal zvezni prometni davek na kavo, cigarete tipa Morava, čokolado, žvečilni gumi in

kakao, ki so se zato podražili. Hkrati je močnejše obdavčenje v korist zveznega proračuna dohodek v bankah, zmanjšanje trgovinskih podjetij in v trgovini na debelo.

■ **SLAB ODKUP VINA V DALMACIJI** — V Dalmaciji so od skupnih 14.000 vagonov letošnjega vina odkupili komaj 3650 vagonov, kar je dosti manj kot kdajkoli doslej. Ob tem so se predstavniki tamkajšnjih vinogradnikov pritožili, ker znaša davčna stopnja na Hrvaškem 28 par pri litru, v Sloveniji pa 7 par. Smatrajo namreč, da to zelo neugodno vpliva na odkup vina.

■ **POZIMI DRAŽJI PREMOG** — Zasavski premogovniki so sklenili, da bodo od 1. novembra do konca januarja za 10 odst. podražili premog za gospodinjstva in ustanove. Od 1. marca do konca oktobra pa bo premog spet za 10 odst. cenejši. S tem želijo doseči, da bi prodali več premoga poleti, kar bi jim omogočilo enakomernejšo proizvodnjo. Industrija pa bo tudi pozimi še naprej plačevala premog po dosedanjih cenah.

■ **PRVI TANKER V KOPRU** — V soboto je pripeljala v koprsko pristanišče libanonska tovorna ladja, ki je pripeljala 25.300 ton nafte. To je prva ladja, ki je pristala v novem koprskem pristanišču za tekoče tovore.

Kmetijstvo moramo obravnavati v okviru celotnega gospodarstva

Da bi kmetijstvu v Sloveniji zagotovili dolgoročen in kar najbolj ustaljen razvoj v enakopravnem razmerju z drugim gospodarstvom, mu je treba zagotoviti predvsem tudi čvrsta družbena stališča in konkretne ukrepe, se pravi določeno otipljivo pomoč!

Kmetijstva ne moremo obravnavati po lastništvu, marveč celovito, se pravi v okviru celotne gospodarske ureditve. Velika družbena blagovna proizvodnja je temelj za nadaljnji razvoj kmetijstva, kmečko gospodarstvo pa je njegov nepogrešljiv sestavni del. Kmetje morajo biti enakopravno zastopani v združenih svetih, v svetih kooperantov in v delavskih svetih, v sorazmerju z dohodkom, ki ga ustvarjajo s svojim delom in s svojimi sredstvi v kmetijski proizvodnji.

V zgornjih stavkih smo skušali zajeti nekatere izmed najvažnejših misli ter sklepov z nedavne skupne seje predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije ter upravne odbora Gospodarske zbornice SRS, na kateri so govorili o perečih družbeno političnih vprašanjih razvoja kmetijstva in vasi v Sloveniji. Na skupni seji, ki je bila v Ljubljani 29. oktobra, so poslušali uvodno poročilo Franca Simončiča, člana predsedstva republiške konference SZDL Slovenije, imeli pa so tudi zelo dolgo, razgibano in burno razpravo, po kateri so sprejeli skupna stališča, ki nam jih je posredoval izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije.

Morda bi lahko osrednjo misel razprave na skupni seji označili s stavkom, ki precej verno opisuje dejansko stanje: samoupravnih družbenih odnosov naj bodo deležni tudi prebivalci naše vasi. Dovolj so prispevali k dosedanjemu razvoju naše države in dovolj so tudi zreli, da preidejo (in preidemo!) na tem področju od besed k dejanjem. Tudi v našem listu smo že poročali o mnenju kmetovalcev glede reorganiziranja kmetijskih združenj in glede skrbi za večjo blagovno proizvodnjo na vasi, ko so kmetje dejali: »Dovolj je besed in ugotovitev — zdaj se lotimo dela in določenih ukrepov, da bo stanje boljše!«

Tako je bilo o naši »vaški politiki« zadnja leta veliko povedanega in precej napisanega. Stvari so pravzaprav dobro znane, a se v praksi še vedno vrtimo kot v »zračnem krogu«, zlasti ko gre za številna drobna, a za kmeta za člana kmetijske zadruge, zelo pomembna vprašanja. Če jih tu nekaj ponovimo, naj bo to v spodbudo, da bi vsi razmišljali, kaj moramo zdaj narediti.

Pridelovanje pšenice in koruze rešeno — kaj pa živinoreja?

Zasluga gospodarske reforme je, da smo rešili pomembno kmetijsko vprašanje v Jugoslaviji: proizvodnjo pšenice in koruze in s tem poljedelsko proizvodnjo na sploh. Znotraj kmetijstva pa so ostala in se celo zaostriła neskladja med poljedelstvom in živinorejo. Slednja je za naše kmetijstvo temeljnega pomena, saj odločujoče vpliva na razvoj vasi. Znani vzroki za padanje cen živine povzročajo, da se je ekonomski položaj kmetov in kmetijskih organizacij zadnje leto močno poslabšal, saj posluje več kot četrtina kmetijskih organizacij v SRS z iz-

Sedanje najvažnejše naloge

Skupno stališče predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije ter upravnega odbora gospodarske zbornice SRS poudarja, da bi bilo potrebno za doseg tega namena naslednje:

1. razmerja primarne delitve privedi na raven reformnih izhodšč;

2. razvijati in izpopolnjevati sistem varstvenih cen, premij in regresov, razvijati funkcijo materialnih rezerv in fondov za rizik;

3. spodbujati z zunanje-trgovinskim in deviznim sistemom izvoz tistih pridelkov, ki v kmetijstvu v Sloveniji prevladujejo. Ti ukrepi lahko kmetijstvu zagotovijo večjo ekonomsko veljavo v bankah in v razmerju do predelovalne industrije ter trgovine;

4. pospeševati je treba proces samoorganiziranja in integracije. Ob ugodnejših ekonomskih pogojih se bo kmetijstvo lahko uspešneje in bolj enakopravno vključevalo v integracijo s predelavo in trgovino. Gospodarska zbornica bo odločno podpirala in aktivno sodelovala pri organiziranju teh procesov.

Le tako bo mogoče ustrezne je porazdeliti dohodek in akumulacijo med primarno proizvodnjo, predelavo in trgovino;

5. realno je treba ocenjevati ekonomski položaj kmetijstva in ustrezno oblikovati kreditno politiko, uskladiti s plačilno sposobnostjo stare kreditne obveze kmetijstva, ki v sedanjem položaju mnogokje onemogočajo celo enostavno reprodukcijo. Kreditni pogoji na bode enaki tako za družbeno proizvodnjo kakor tudi za kooperacijo;

6. načela davčne politike morajo biti enotna in objektivno usklajena na vsem območju v Sloveniji, pri čemer je treba zagotoviti na hribovitih in pasivnejših področjih določeno spodbudo. Ta naj v ugodnejših ekonomskih razmerah skupaj z drugimi ukrepi zmanjša popuščanje kmetijstva in odseljevanje kmečkega prebivalstva. Z davčno politiko moramo pospeševati ho nja mladih kmetovalcev, da modernizirajo svojo proizvodnjo in postanejo tako donosnejši pridelovalci.

Ugotavljamo, da bo kmetijstvo le ob ugodnejših ekonomskih pogojih moglo snovati razvoj bolj dolgoročno in bolj realno; le tako se bo lahko bolj organsko vključevalo v razvoj celotnega gospodarstva. V tem vidimo tudi podlago za hitrejši in uspešnejši razvoj samoupravljanja v kmetijstvu, še posebej na vasi.

Dopustili smo, da nam je naglo propadlo združništvo

Na skupni seji so ugotovili, da področje zasebnega kmetijstva in vasi že dokaj dolgo zaostaja tako za razvojem družbenega kmetijstva kot za splošnim gospodarskim in družbenim razvojem. Pod vplivom uspehov, ki smo jih dosegli z razvojem družbene proizvodnje (pa tudi na podlagi prispevkov zasebnega kmetijstva, ki je vsa povojna leta dajala svoj pomemben delež za modernizacijo vsega našega gospodarstva!), se nastalo, se močno okrepilo in razširilo mnenje, da »zasebno kmetijstvo ni več pomembno«. Zato smo kmetijske zadruge razrešili v poslovanju. Oblika in vsebina sodelovanja kmetijskih združenj s kmeti se je s tem bistveno spremenila. Zadruge so začele skrbeti predvsem za lastno gospodarjenje, ukinitelj smo večino kmetijskih združenj in dopustili, da je naglo propadlo združništvo. Prav za združništvo pa bi moralo biti v sedanjem razvoju

- vsekakor ena izmed pomembnih oblik in načinov demokratičnega samoupravnega združevanja ter delovanja kmetov pri reševanju gospodarskih, družbenih in političnih nalog na vasi.

Odtod tudi trditev, da kmetijstva ni mogoče obravnavati po lastništvu, temveč celovito, v okvirih celotne gospodarske ureditve naše države. Zato trde skupna stališča s te seje, da si moramo prizadevati, da bodo obstoječe gospodarske in strokovno sposobnejše delovne organizacije tvorno povezovalе vse zainteresirane kmete na svojem področju. V kooperaciji in pri združenju moramo zagotoviti popolno samoupravljanje kooperantov, kadar gre za nji-

JESEN BOGATA, DOBRA ZENA... — vedno enaka podoba naše vasi, ko se narava umirja in nam daje vse, kar je kmetovo znanje, združeno s pridnostjo in voljo do obstoja na rodni grudi, iztrgalo iz njenih globin (Foto: S. Dokl)

hovo lastno delo in za dohodek iz tega dela. Kmetijske zadruge in druge organizacije za kooperacijo morajo biti dejansko samoupravni organi kmetov in oblika sodelovanja družbenega gospodarstva z njimi. To pa je hkrati tudi oblika družbene podpore v boju za večjo storilnost na vasi.

Kako izboljšati življenjske razmere kmetu?

Razumljivo je, nadaljujejo skupno sprejeta stališča, da si kmetje lahko izboljšujejo svoje življenjske razmere le s pogojem, če bodo zvečevali svojo storilnost, hodili v kmetijstvu ali pa z dopolnilnim delom v okviru celotnega socialističnega gospodarstva. Tega seveda, prepustiti sami sebi, ne morejo doseči, temveč v sodelovanju z združenji ali z drugimi kmetijskimi in gospodarskimi delovnimi organizacijami. Zavzeti se moramo tudi za spremembo zakona o kmetijskih združenjih. Potreben je nov temeljni zakon za KZ, njegove podrobnosti pa naj bodo prepustene republiški zakonodaji in statutom.

V sedanjih razmerah moramo zato podpirati vsako pobudo in vsako akcijo, ki bo aktivirala vas, jo proizvodno povezovala in mobilizirala vsa obstoječa sredstva. Preusmerjanje zasebnih kmetov v tržno gospodarstvo, z nteva, da bolj spodbudno

uredimo tudi kreditiranje, davčno politiko in ustvarimo še druge pogoje, ki so pomembni za reprodukcijo. Organizirati, razširiti in utrditi je treba hranilno-kreditno službo, ji dati enakopraven položaj v okviru hranilnega omrežja ter zagotoviti tem vlogam družbeno jamstvo.

Varčevanje ima naš kmet že v krvi, zato bi prav z dobro utečeno hranilno-kreditno službo in s sredstvi kmetov, kmetijskih organizacij ter bank lahko poživili kmetijsko proizvodnjo.

Seveda ne bo napredka, če ne bomo hkrati skrbeli tudi s prav posebno skrbjo za splošno in strokovno izobraževanje kmetijskih proizvajalcev, da bi si leti pridobili in izpopolnjevali strokovno znanje. Če pri tehničnem pouku v osnovnih šolah je treba obravnavati več snovi s področja kmetijstva, podpirati pa moramo tudi ustanavljanje kmetijskih in gospodarskih nadaljevalnih šol, tečajev in posebnih oddelkov za kmečko mladino pri obstoječih kmetijskih šolah, zlasti se v zimskem času (glede tega smo imeli lepe uspehe pred 10 in več leti nazaj — zdaj pa takih šol, tečajev in nadaljevalnih priloženosti za izobraževanje marsikje sploh ni več!).

Kmetijska pospeševalna služba mora zajeti celotno kmetijstvo pri izvajanju programskih nalog in aktivno vplivati na usmerjanje naše agrarne politike.

Elektrike je vedno več

Letos so bile v Jugoslaviji doslej zadovoljene vse potrebe po električni energiji, kar se je v zadnjih 3 letih zgodilo zdaj prvič in ni bilo nobenih redukcij. V 9 mesecih se je proizvodnja električne energije v SFRJ povečala za 10,4 odstotka (v primerjavi z enakim lanskim obdobjem);

Jim bo uspela združitev?

Za jutri je v kranjski tovarni gumijevih izdelkov »SAVA« in v tovarni usnja ter kemičnih izdelkov »STANDARD« napovedan referendum o združitvi obeh tovarni v eno podjetje. Če bo uspel, bo to prvi primer take ekonomske integracije v področju kemične industrije v SRS.

hidroelektrarne so k temu prispevale 3,2 odstotka, termoelektrarne pa 18,6 odst.

Na novo so začele letos obratovati elektrarne: HE Trebinje, HE Tikveš, HE Rijeka, četrti agregat v HE Bajina Bašta. Te dni bo začela obratovati tudi nova HE Srednja Drava, ki bo delala pod imenom Zlatoličje; imela bo 2 agregata, dajala pa bo na leto nad 680 GWh. Kmalu bo začela delati tudi nova HE Rama na pritoku Neretve, sem pa je treba šteti še TE Trbovlje II. in TE Morača. Prihodnje leto bomo spustili v pogon nove elektrarne s skupno močjo 700 MW.

Prihodnje leto bomo v Jugoslaviji proizvedli že nad 20 milijard kWh električne energije, kar pomeni povečanje za 2 milijardi kWh.

šolska ura: VOJNE VEŠČINE

Znova spoznavamo utrip naše mladosti. Iz srca ji je privrela zahteva: branili bomo našo svobodo in neodvisnost domovine! Več stotisoč fantov in deklet se je čez noč vključilo v mladinske odrede, katere so ustanovili sami. V vsej državi se je prijavilo nad 900.000 mladincev in mladink, ki bi se radi izurili v vojnih veščinah.

Mlada milijonska armada je sprejela zavedno in prostovoljno družbeno nalogo. Nikoli doslej – z izjemo let NOB – ni imel naš mladi rod toliko priložnosti, da pred vsem svetom potrdi svoj patriotizem in mladostno moč kot prav v tem trenutku priprav za obrambo domovine.

Bilo je v tistih usodnih dnevih kmalu po 21. avgustu. Dolžnost nas je zatekla v slavonskem mestecu Carev dar. Ob rani zori je dvajset nadzvočnih borbenih letal iz sestava enot jugoslovanskega vojnega letalstva v višini tisoč metrov prepravalo nebo in zgrmelo nad tiho pokrajino v daljave. Ljudje so radovedno pokukali iz hiš, se ozirali pod oblake, odkoder je prilajal samo odmev grmenja, gost, bel ta nek dim pa je v tankih črtah kazal pot letal.

Pa se je kmalu vse pomirilo. Ulice so ostale neme, matere so pripravljale zajtrk, jutranje življenje po hišah pa je vendarle teklo malce drugače kot sicer. Radijske postaje so sporočile izjavo predsednika republike tovariša Tita o agresiji na Čehoslovaškem. V sleherni družini so ljudje govorili o Titu, Zvezd komunistov, o armadi. Razpravljali so o svobodi in neodvisnosti, o bratstvu in enotnosti. Ljudje so se začeli razhajati: ta s traktorjem na njive, drugi v bližnje tovarne. Otroci so se klicali k igri, ko je iz daljave, tokrat na zemlji, znova zagrnelo.

— Tole pa niso letala, je dejala stara Ivanka, ki se je naslanjala z roko na ograjo pred hišo.

— Zenska, kaj ti veš, seveda so letala, a ti ne razumeš vojaške tehnike, jo je skušal zvesti mož Peter. Tola ni imel prav. Dolga kolona tankov se je približevala Carevemu dolu. Ljudje so tankiste, ki so jim mahali iz odprtih kupol, pozdravljali z mahanjem rok, kmalu pa so nosile jeklene pošasti s seboj šopke cvetja, na hitro utrzanega na vrhovih. Skozi kraj je grmelo še dolgo uro in v neskončno vrsto so se uravnavali tanki, za katerimi se je vrtil prah s poljskih poti.

— Dolgo že ni bilo tu tankov, je dejal sosedov Luka Vranić, udeleženec NOV iz 1941. »Tole nekaj pomeni. Na svidenje, tovariši, moram do sekretarja ZK, pogledati moramo, kakšno je stanje. Treba bo zbrati ljudi in jim povedati, kaj je novega in za kaj gre!« je še pribil Vranić.

Aktivisti in z njimi drugi občani so se lotili dela. Zivljenje se je v mestecu hitro obrnilo. Ko da naenkrat ni več skrbi za polja, za pšenico, za sladkorno peso...

— Pustimo zdaj njive, je opomnil Miloš Pecarić, sicer eden izmed najboljših kooperantov kmetijske zadruge. — Zdaj je važneje, da se pomenimo kako bomo ukrepali, če bi nas s katerekoli

strani napadli! Zdaj gre za čuvanje svobode!

— Tako je, Miloš, so pristavljali meščani in že bili sredi pomenka, kako bo treba pomagati organom oblasti in organizacijam.

Prve mladinske enote

23. avgusta. Sinoči so bile gostilne še polne gostov, nočjo so prazne. Ljudje so na množičnem sestanku Socijalistične zveze. Dvorana v domu kulture, ki so ga zgradili s krajevnim prispevkom, je polna odraslih in mladine.

— Toliko nas je bilo tukajle takrat, ko smo obso dill zloglasno resolucijo informbiroja, se je spomnil Danilo Ivošević. — Takrat smo podprli našo Komunistično partijo in tovariša Tita. Spet nas je toliko zbranih, ko obsojamo napad na Čehoslovaško in vsako nasilje na svetu!

Na zborovanju so govorili čisto določeno.

»Ni časa za prazno govorjenje,« so dejali ljudje. Samo eno je bilo važno: dogovor in akcija. Fantje, ki so pravkar prišli z odsluženega vojaškega roka, so se hoteli takoj javiti spet v armado, drugi so zahtevali orožje in vojno opremo.

— Vsi možje, sposobni za vojsko, naj se takoj javijo

svojim komandam, me pa bomo že nekako postorile doma, na poljih in z otroci! je rekla kmetica Kata.

Vsa dvorana ji je pritrdila. Pesem je zadonela v domu kulture: Tovariš Tito, mi vsi ti prisegamo...

Za besedo je prosil mladinec Franjo Jurić, dijak 4. razreda gimnazije, odličnjak od prvega razreda osnovne šole dalje, zdaj mladinski voditelj dijakov:

— Predlagam ustanovitev mladinskih odredov!

V dvorani najprej kratek molk, nato pa je vzvalovala v navdušenem ploskanju in pritrdjevanju mladine in njenih staršev, dijakov in profesorjev.

Marija Putrić, gospodinja, je zahtevala besedo. Vsi so jo pogledali, saj na takih zborovanjih ni še nikoli govorila.

— Vpisujem moja otroka, Mileno in Dragana, v mladinsko četo naše gimnazije! je rekla Marija.

Spisek prvih »mladinskih vojakov izven armade« se je začel polniti.

Četa brez uniforme in peterokrake

Oglasil se je šolski zvonec. Pouka je konec, šli naj bi domov. Tako kot vsak dan,

Zakaj bi zvonec sicer zvonil? Da, toda vendarle bo zdaj malo drugače. Tako je bilo do večera. Zdaj, ko je konec rednega pouka, pa se v razredih spet vsi zberejo: dijaki in profesorji, brez uniform, toda vendarle k prvi uri pouka o vojnih veščinah.

— Učili se bomo, pravi svetlolasa Pepica Fabijanec, — podnevi in ponoči: dopoldne šolsko snov, popoldne pa vsaj dve do tri ure v mladinskem odredu.

— Važno je, da smo začeli! trdi mladinec Mirko Lovrečić. — Toda čimprej bi se morali seznaniti z napadom in obrambo, kako je treba rušiti objekte, pripravljati zasede, kako se premikati vojske ponoči in na tujem ozemlju...

— Aha, tale bi bil naš komandant! se šalijo dekleta in fantje, pa hkrati vendarle premišljajo, da je Mirko že prebral to in ono o vojaškem poklicu in da pravzaprav malce več le že ve kot drugi.

— Nisem zadovoljna! pravi nenadoma Tomka, sicer ena izmed najboljših dijakin gimnazije.

— Zakaj? jo sprašuje predavatelj.

— Zakaj? Zato, ker se hočem naučiti, kako je treba ravnati z orožjem! Če bo treba, bom med bombaši, me razumete? Zakaj moramo biti dekleta vedno le bolničarke?

Predavatelj, podpolkovnik Ivan Čimbur se je zamislil, potlej pa prijazno povedal:

— Dekleta, nekdo mora pomagati tudi ranjencem! Zenske so za to delo spretnejše in nežnejše. V vojni je težje biti bolničarka kot borec, saj mora biti bolničarka oboje hkrati!

Niso »nedorasli«, niti ne »neresni«

Takole, vidite, sem bil navzoč pri rojstvu enega izmed številnih mladinskih odredov v naši državi. Takole je šolska mladina v Carevem daru začela predelovati učno snov iz novega predmeta: VOJNE VEŠČINE. Mirno in brez vsakega pretiravanja so se lotili spoli, tovariši iz najbližje enote Jugoslovanske armade pa jim radi pomagajo. Od podpolkovnika do poročnikov in vodnikov

— vsi so razumeli, da mladina ne mara samo besed, da hoče dejanj, konkretnega znanja.

Niso sami, tile fantje in dekleta iz Slavonije! Veliko vrstnikov imajo ta čas po vsej domovini. Vsem pa je hote ali nehoče, zavestno ali podzvestno, pred očmi svetaj lik gimnazijcev iz Kragujevca, katere so nemški fašisti iz razredov odpeljali naravnost na morišča in jih postrelili skupaj z njihovimi očeti in starejšimi brati. Tragedija v Kragujevcu se na naših svetlih tleh ne bo nikoli več ponovila. Mlada generacija, ki je umirala za svobodo in za novo Jugoslavijo, ne bo nikdar pozabljena.

Tako se je naša mladost, čeprav ji tako radi dodamo obesek, da je »nezrela« ali celo »neresna«, postavila v prve vrste. Mar nove proge, ceste, tovarne in nova mesta na naselja niso zrasla prav izpod rok mladih, resda še nedoraslih fantov in deklet?

Nekoč je Lenin dejal: mladost, nedorasla in odrasla, vedno nastopa v imenu novega in naprednega. Revolucija, ki želi nadaljevati svojo pot, se mora usmerjati v mladi naraščaj...

To pa je le ena izmed resnic o naši mladini, toda ne o zgodbah o njenih »kuštravcih«. Prav take, z dolgim lasmi in v ozkih hlačah pa sem seveda tudi srečal v prvih vrstah mladih branilcev, pripravljenih dati vse za obrambo svoje domovine.

B. D.

Kaj pa pri nas?

Prebrali ste, kako so se lotili obrambnih nalog v enem izmed jugoslovanskih krajev, konkretno: kako se mladina tega kraja pripravlja na morebitne fuirišnje dolžnosti. Pa pri vas doma, je vedno še vse po starem? Se vedno slišite tisto znano: »Treba bi bilo; prav bi bilo, če bi in ko bi...« in tako naprej? Razmislite — in zahtevajte pomoč, določeno sodelovanje starejših in odgovornih! In nikdar ne pozabimo vsi skupaj: kdor se v miru ne oznaži in ne utrdi, v vojni najprej krvavi!

Takole so se prvič postrojili brez uniform in petokrak. Vojaki iz enote polkovnika Gabrovca so se hitro znašli v vlogah učiteljev in fantje ter dekleta jim celo med odmori niso dali miru s svojimi vprašanji. Največ zanimanja je zbudil seveda puškomitraljez (slika v naslovu), s katerim jih je seznanil vojak Zoran Simić.

Uspehi, katerih se je vredno veseliti!

FRANC MOLAN: »Za to, kar smo dosegli, se v imenu občinske skupščine zahvaljujem prizadevnim delovnim in družbeno-političnim organizacijam ter posameznikom.«

Junaško dejanje pokojnega Dušana Kvedra-Tomaža, ki je skupaj s tovariši 12. novembra 1941 iz sevniških zaporov osvobodil domoljube, je dan, ko sevniška občina praznuje svoj praznik. Letos ga slavi že šestnajstič. Znova je minilo leto dni od lanskega praznika in spet lahko pregledujemo uspehe in ocenjujemo težave, s katerimi smo se ukvarjali v minulih 12 mesecih.

»Leto nam je minilo v znamenju precejšnjih uspehov,« je dejal predsednik občinske skupščine Franc Molan, ko smo ga povprašali za mnenje. »Poudariti pa moram, da so ti uspehi sad skupnih prizadevanj vseh delovnih organizacij in posameznikov. Naj se ob tej priložnosti v imenu občinske skupščine delovnim in družbeno-političnim organizacijam ter državljanom in posameznikom najtopleje zahvalim. Mislim, da smo lahko ponosni na to, kar na naš praznik lahko vidimo in ugotavljamo.«

Razlike v razvitosti se zmanjšujejo

Ce pregledamo gospodarske dosežke zadnjega leta, ne moremo mimo nekaterih osnovnih podatkov. Celotni dohodek vseh gospodarskih organizacij je leta 1965 znašal 10 milijard starih dinarjev, letos pa je bil skoraj tolkšen znesek dosežen že v prvi polovici leta. Močno se je povečal tudi ostanek dohodka in podjetja imajo vse več lastnega denarja za razširitev proizvodnih zmogljivosti. Rast celotnega dohodka, posebno pa neto proizvoda in ostanka dohodka, je letos precej večja kot v celotni Sloveniji. To je dober znak, saj se razlika med razvitostjo občine in republike vidno zmanjšujejo.

Pomembno je, da se pri tem povečujejo tudi osebni dohodki in večja zaposlenost. Trenutno povprečje v občini je že čez 92.000 starih dinarjev, kar ni dosti manj kot v celotni Sloveniji. V občini je zdaj zaposlenih 3130 ljudi, zaposlenost pa še vedno zmerno narašča.

Med posameznimi podjetji pa so precejšnje razlike. LISCA, JUTRANJKA, KOPITARNA, Trgovsko podjetje Sevnica — predvsem večja podjetja, so zadnje leto najbolj napredovala. Še vedno pa so težave z nekaterimi manjšimi podjetji, ki ne morejo zaživeti. Letos so zanje že začeli izdelovati razvojne načrte, občinska skupščina pa si prizadeva, da bi jih z dobro gospodarsko politiko pomagala uresničiti.

Letos je KOPITARNA odprla nov obrat poljedelkov in delno preuredila žago, v rekonstrukciji pa je celotna tovarna JUTRANJKA je na Radni že začela graditi, pa tudi LISCA se pripravlja na povečanje proizvodnih prostorov. Kmetijski kombinat ZASAVJE je v Kopoljah zgradil novo lopo, v kateri ima sodoben stroj za obiranje hmelja.

Trgovsko podjetje je letos odprlo v Sevnici moderno blagovnico, ki je največja v Spodnjem Posavju, veliko trgovino pa je odprlo tudi podjetje MERX iz Celja. Danes ima Sevnica že več prodajnega prostora na prebivalca, kot je republiško povprečje. Tudi Gostinsko podjetje Sevnica je

letos doseglo lep napredek. Pri Kolodvorski restavraciji je bil dozidan modern gostinski objekt, ki lahko zadovolji najbolj zahtevne goste.

Družbene službe so bile zapostavljene

Za razvoj družbenih služb še ni šel vstrec z gospodarskim razvojem, ki je osnova napredka. Še vedno je šibka materialna podlaga v šolstvu, temu pa se pridružuje še premalo razširjeno otroško varstvo in slabe delovne razmere v zdravstveni službi.

Vendar tudi tu ne manjka spodbud. Najbolj nujno — novo šolo na Telcah — že gradijo, na Impolci je bil letos zgrajen nov trakt Doma počitka, Sevnica je dobila novo knjižnico, o gradnji otroške zdravstvene ustanove se delovne organizacije že resno pogovarjajo, imenovan pa je bil tudi iniciativni odbor za gradnjo novega zdravstvenega doma v Sevnici.

9 novih vodovodov, 110 milijonov za elektrifikacijo, kilometri moderniziranih cest

18.750 prebivalcev občine živi v 4900 gospodinjstvih. 7282 ljudi v občini še vedno živi od kmetijstva, njihovo življenje pa je povečini trdo in težko. Občinska skupščina se je s svojimi organi prav letošnjo jesen začela prizadevati, da bi izboljšala položaj kmetijstva, pri čemer je veliko vredno že spoznanje, da je kmetu treba pomagati.

Vedno znova je treba pohvaliti izredno prizadevnost ljudi v mnogih krajih občine. Samo v letošnjem letu je bilo zgrajenih 9 krajevnih vodovodov, rekonstruiranih 1233 kilometrov električne napeljave in postavljenih osem kilometrov novih vodov. Samo za ta dela je bilo porabljenih 110 milijonov starih dinarjev. Občina bo veliko prispevala tudi za modernizacijo ceste proti Radečam, kjer cesto že gradijo in bo delo končano do 1. julija prihodnjega leta. Veliko je bilo tudi krajevnih akcij za izboljšavo cestnih povezav v občini.

Samo v Sevnici je letos zraslo 50 zasebnih stanovanjskih hiš in 30 družbenih stanovanj. Prav zdaj pripravljajo gradnjo še dveh blokov s 40 stanovanji, kar je veliko za tolkšen kraj. V občini imajo ljudje zdaj že 425 osebnih avtomobilov, 182 motornih koles in okoli 600 mopredov, izredno pa je naraslo tudi število televizijskih sprejemnikov.

Vse to so dosežki, katerih se je ob prazniku vredno veseliti, hkrati pa so tudi spodbuda za premaganje naporov in težav v prihodnje.

Dom počitka je vse bolj prijeten

V torek opoldne, 12. novembra, bo na dan sevniškega občinskega praznika odprt na novo urejeni del doma počitka na Impolci ob Savi

12. novembra ne bo samo sevniški občinski praznik, temveč bo praznik tudi za nekatere ostarele ali lažje duševno prizadete ljudi iz drugih občin. V domu počitka na Impolci bo odprt prenovljen stanovanjski trakt. Dom bo pridobil 12 lepo urejenih sob z dvema posteljama, sodobno urejen prostor za dnevno bivanje in sanitarije v skupni vrednosti čez 60 milijonov S. din. Denar so prispevale predvsem tri spodnje posavske občine ter nekatera podjetja.

Ko nas je upravnik doma tov. Valant popeljal skozi vse prostore, je najprej povedal resnično življenjsko zgodbo o dolenski ženi, ki si je hotela vzeti življenje, ko je izvedela, da bo morala na Impolci. Toda ko so jo odvrnili od tega in je nekaj časa bivala v domu ob Savi, je dejala, da se počuti srečnejšo in zadovoljnejšo kot kdaj prej. »To govorim zaradi tega, ker so mnogim ljudem, ki slišijo o domu počitka, še vedno pred očmi nekdanje tako imenovane hiralnice,« je pristavil.

Impoljski dom razen lepe naravne lege in okolice odlikuje tudi izredna domačnost. »Prizadevamo si, kolikor moremo, da bi se naši varovanci kar najbolj prijetno počutili,« pravi bolničar Tone Starc, ki je pred kratkim dobil še tri pomočnice, da mu pomagajo skrbeti za varovance. Njihovo delo ni lahko, saj je za nego ostarelih ljudi potrebno veliko volje, potrpežljivosti in strpnosti.

V 18 letih, odkar dom obstaja, so se razmere v njem bistveno spremenile. V vseh prostorih je parket, dom je dobil prenovljeno kuhinjo, sanitarije; povsod vlada čistota, varovanci, ki so za delo še sposobni, pa pripomorejo k cenejši oskrbi. M. L.

Nova pridobitev v Krmelju

Mesno prehrabeno podjetje iz Novega mesta je v Krmelju uredilo svojo poslovno stavbo in klavnico. Prenovljena stavba je v okras kraja. Povečali so tudi število zaposlenih. Zmogljivost se je podvojila, pa tudi drugače so potrošniki s poslovanjem podjetja zadovoljni. B. D.

Spored prireditvev za občinski praznik

V torek, 12. novembra, bo sevniška občina praznovala občinski praznik na akcijo pok. narodnega heroja Dušana Kvedra-Tomaža in tovarišev. Letos bodo na sporedu naslednje prireditve:

Četrtek, 7. nov.: ob 16. uri šahovski brzoturnir, kjer bodo sodelovali šahovski klub »Milan Majcen« in ekipa sindikalnih organizacij.

Petek, 8. nov.: ob 10. uri rokometno tekmovanje pionirjev vseh popolnih osnovnih šol na igrišču v Sevnici.

Sobota, 9. nov.: ob 16. uri tekmovanje kegljaških ekip v gasilskem domu v Sevnici, ob 20. uri pa bo v domu TVD Partizan javna radijska oddaja »Spoznavajmo svet in domovino.«

Nedelja, 10. nov.: ob 9. uri otvoritev vodovoda v Lokci, ob isti uri strelsko tekmovanje v Sevnici, ob 10. rokometni turnir mladincev, ob 15. uri nogometno srečanje mladincev Sevnice in Senovega v Sevnici.

Ponedeljek, 11. nov.: ob 19. uri slavnostna akademija v domu TVD Partizan.

Torek, 12. nov.: ob 9. uri slavnostna seja občinske skupščine, ob 10. otvoritev nove knjižnice, ob 11. otvoritev razstave knjig v gasilskem domu, ob 12. uri pa bo odprt prenovljeni del doma počitka na Impolci.

Sobota, 16. nov.: Zabavni večer v gasilskem domu, kjer bo igral sevniški ansambel.

Nedelja, 17. nov.: ob 10. uri gasilske vaje sevniškega gasilskega društva.

KO PRIDE STAROST. Pred domom počitka na Impolci. (Foto: M. Legan)

ZA PRAZNIK NASE OBČINE ČESTITAMO VSEM OBCANOM!

OBČINSKA SKUPŠČINA SEVNICA

OBČINSKA KONFERENCA SZDL

OBČINSKI KOMITE ZKS

OBČINSKI SINDIKALNI SVET

OBČINSKI ODBOR ZZB NOV

OBČINSKI KOMITE ZMS

„Tisti dan smo bili pogumni kot naši očetje in bratje!“

Šentjanski pionirji so krenili pogumno kot pravi borci po partizanskih poteh — Te poti, in vsega, kar so doživeli, ne bodo pozabili

Pred kratkim so šentjanski pionirji krenili na partizanski pohod, ki ga zaradi prijetnih doživetij zlepa ne bodo pozabili. Da bi bili čim bolj podobni pravih partizanskim borcem, so se posamezni razredi preimenovali po znanih partizanskih brigadah, izbrali so svoje komandante in zastave, niso pa pozabili tudi na izvidnico, ki jih je na poti varovala pred »napadom« in neprijetnimi presenečenji.

Na poti so mladi pionirji — borci krenili z borbeno pesmijo. Posamezne brigade so zapuščale šolo po 10-minutnih presledkih. Obiskati so morale nekatere postojanke in se izogibati sovražnih zased.

Pionirji — partizani so se najprej ustavili pri spomeniku heroja Milana Majcena v Murnicu. Spomenik so okrasili s cvetjem, potem pa so nadaljevali pot skozi temen in zaraščen gozd. Morali so biti silno previdni, saj so jih povsod čakale sovražne zasede. Srečno so se prebili mimo druge in tretje postojanke, potem pa so morali previdno hoditi še po ozki dolini, kjer bi jih sovražnik hitro opazil. Niso jih izdali koraki in ne šele listja. Včasih so zašli in le s težavo so spet našli pravo pot. Za utrjenimi pionirji je bila tudi še četrta postojanka. Sovražnik jih še ni opazil. Lačni in utrujeni so nadaljevali pot proti Breškemu, kjer so jih mlajši pionirji že čakali z malico.

Sele ob tabornem ognju so pozabili na dolgo pot, na težave, na čuječnost in opreznost. Razživel so se, zapeli so in zaplesali. Tega dne še dolgo ne bodo pozabili.

DANICA PRIJATELJ

PO »Milan Majcen«

SENTJANZ

POGLED NA SEVNICO

Turistična dejavnost

Dograditev in izpopolnitev objektov in naprav za razvedrilo gostov — otroški bazen v Dolenjskih Toplicah, odprti zimski bazen v Cateških Toplicah, mini-golf v smarjeških Toplicah in Cateških Toplicah ter jezdi konji v Mokricah.

Neurejeni cestni dostopi, slaba in neučinkovita turistična propaganda, nezadostne zmogljivosti gostinskih organizacij, premajhna skrb za podobo in čistočo lokalov, slabe možnosti za razvedrilo gostov, pomanjkanje domačih specialitet pa zavirajo še hitrejši razvoj. Premalo je tudi načrtnega dela med organizacijami, ki lahko na tem področju veliko naredijo (lovci, ribiči itd.).

Vse možnosti gotovo se niso izkoriščene. V prihodnje bo treba še marsikaj spremeniti, če hočemo, da bo Dolenjska razen svojih prirodnih lepot nudila gostom udobnost, prisrčnost in domačnost. S. DOKL

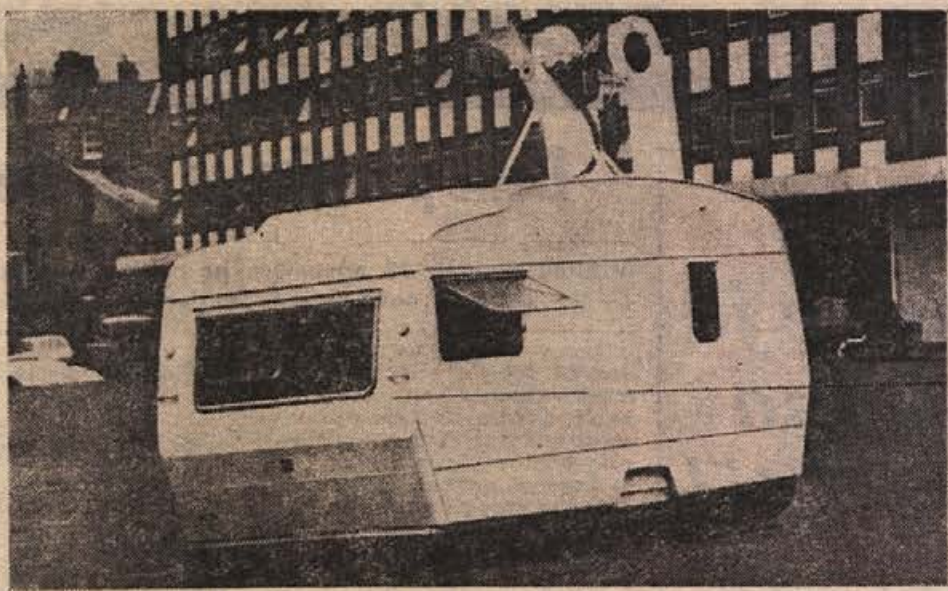
O organizaciji republiške uprave

Odbor za organizacijsko politično vprašanja republiškega zbora za odhod za vprašanja javne uprave in splošne varnosti organizacijsko političnega zbora slovenske skupščine sta te dni pripravila več posvetovanj s predstavniki občinskih upravnih organov ter delovnih skupnosti nekaterih občin o bodoči organizaciji republiške uprave. Taki posvetovanji sta bili v torek tudi v Črnomlju in v sredo v Krškem.

Na pogovoru s predstavniki občin Črnomelj in Metlika — vodil ga je predsednik odbora za organizacijsko politična vprašanja republiškega zbora Vladimir Zupančič — so obravnavali vrsto vprašanj s področja organizacije republiške uprave ter razmerij med republiškim in občinskimi upravnimi organi. V razpravi so največ govorili o oblikah in vsebini samoupravljanja pri upravnih organih ter o razmerljivosti pristojnosti med samoupravnimi organi in tajnikom občinske skupščine.

S predvidenimi spremembami v organizaciji republiške uprave so se v glavnem strinjali in povedali še nekaj novih predlogov. Hkrati pa so opozorili na nekatere težave občinskih upravnih organov. Pri tem gre predvsem za težave v financiranju upravnih organov, kar je v obeh belokranjskih občinah za to leto v letu na voljo manj denarja. Zato so v Črnomlju v zadnjih letih morali zmanjšati število zaposlenih v upravnih organih od 86 na 49 ljudi. Zaradi razmeroma nizkih osebnih dohodkov iz uprave strokovni kadri celo odhajajo, to pa na drugi strani otežuje organizacijo strokovno močnejše občinske uprave.

RS.

Angleška tovarna avtomobilskih prikolic SPRITE je predstavila v torek v Londonu preizkusno vozilo »Hoversprite«, ki lebdi na zračni blazini in lahko potuje s hitrostjo 60 kilometrov na uro. Hoversprite je predelana običajna prikolica te tovarne s 4 ležišči, kuhinjo, jedilnim kotom, garderobo in straniščem. Telefoto: UPI

JOŽE BENČINA, DIREKTOR KZ RIBNICA O KMETIJSTVU

Tudi v bodoče so potrebne velike KZ

Zajemale naj bi najmanj sedanje območje, če ne celo večje — Le velika KZ bo resen poslovni partner na trgu — Kmetom več besede v KZ

V ribniški občini je bilo v zadnjem obdobju precej razprav o kmetijstvu. Pred kratkim je o njem razpravljala tudi občinska skupščina. Obiskali smo direktorja kmetijske zadruge Ribnica Jožeta Benčina in ga vprašali, kaj so po njegovem mišljenju prinesle dosedanje razprave dobrega in kaj slabega. NIC več ne smemo biti

— Predvsem je na mestu ugotovitev, da v našem kmetijstvu ne moremo več tako naprej — je začel tovariš Benčina in nadaljeval:

— Dobro so tudi ugotovili, da je treba stabilizirati trg z garantnimi cenami, ki naj bi zagotavljale vsaj povprečno proizvodno ceno za pomembnejše kmetijske proizvode (živina, krompir itd.); da je potrebna komasacija; da je treba bolj poskrbeti za

izobraževanje kmetov itd.

Menim pa, da ni povsem na mestu trditev nekaterih, naj bi ustanavljali manjše kmetijske zadruge, češ da bi imeli v njih kmetje več besede. Prepričan sem, da so pri današnjem razvoju tehnike in pri današnjih zahtevah tržišča lahko uspešne le velike kmetijske zadruge, ki se pojavijo na trgu z večjo količino blaga. Večje zadruge pa naj bi imele več področnih enot, ki bi jih upravljali predvsem kmetje. Seveda pa bi kmetje imeli lahko tudi več predstavnikov kot doslej v centralnih organih zadruge. Razen po okoliših bi se kmetje lahko organizirali še po proizvodnih interesih (živiloreja, pridelovanje krompirja, sadjarstvo itd.).

Zagovarjate velike kmetijske organizacije. Dosedanja praksa pa je pokazala, da so imele prav velike KZ največ izgube.

JOŽE BENČINA

— Res je. Vendar le zato, ker so se ukvarjale s proizvodnjo, svoje proizvode pa so morale prodajati po nizkih cenah. Seveda pa bo bolje, ko bodo cene garantirane. Napaka je tudi, da so KZ obravnavane kot vse ostale delovne organizacije.

In zakaj so imele dobiček majhne KZ?

— Zato, ker so se ukvarjale le s trgovino in so bile pravzaprav le trgovske in ne kmetijske (proizvodne) organizacije. PRIMC

PIONIR bo imel počitniški dom na Gorjancih

Prihodnje leto bo SGP Pionir iz Novega mesta zgradil na Gorjancih za svoje delavce počitniški dom. Kot kaže, se delovni kolektivi vedno bolj zanimajo za gradnje počitniških domov na Gorjancih.

POMEMBNI JUBILEJ INLESA V RIBNICI

110 let prve industrijske žage na Kranjskem

Knez Karl Auersperg je pred 110 leti ustanovil prvo industrijsko žago na Kranjskem — To je bil začetek slovenske lesne industrije — Uvedel je tudi kolobarjenje v gozdovih — Les so vozili v Italijo — O kugi, zemljiški odvezi in upraviteljih Potoške žage —

Letos, ko industrija stavbnega pohištva INLES Ribnica praznuje tako pomembne jubileje, kot so: 110-letnica nastanka lesne industrije Slovenije, 20-letnica ustanovitve socialističnega lesnoindustrijskega podjetja v Ribnici in 10-letnica proizvodnje stavbenega pohištva, ne moremo tiho in neopazno mimo njih. Prav letnice 1948, 1958 in 1968 prihajajo še do posebnega izraza pri podjetju, ki tako krepko zalaga jugoslovanski in svetovni trg s svojimi izdelki.

Pred sto in več leti

Gospodarske razmere pred sto leti pogojujejo predvsem slabe letine, nevarne epidemije nalezljivih bolezni, posebno kuge, ki je tudi okoli razhajala leta 1836 in 1855, ter zemljiška obveza in z njo dokončana ukinitve fevdalnega družbenega reda 1848. Tako stanje je prisililo dotedanjo fevdalno gospodstvo, da je začela misliti na drugačne načine gospodarjenja in seveda tudi na drugačne vire dohodkov. K temu pa so ji predvsem pripomogle mnogotere nove iznajdbe, ki so se pojavile v tem času.

Nagli razvoj tehnike, posebno parnih kotlov, je omogočil uvedbo novih sredstev in virov pogonske energije in vplival na hiter napredek industrije. Siroko polje porabe novih izumov v vseh gospodarskih panogah, pa seveda tudi v lesarstvu, je pripomoglo, da je nastalo novo obdobje tudi v predelavi lesa. Ročni in obrtniški predelavi lesa so bile ure štete. Prišlo je novo obdobje v lesarstvu — obdobje lesne industrije.

Gospodarjenje z gozdovi

Bogato gozdno zaledje, ki je segalo od Loškega potoka tja do Borovca, je zavzemalo skoraj 70 odst. površin tedanjih občin Loški potok, Draga in Kočevska Reka. To je bilo večinoma posest kneza Karla Auersperga iz Kočevja. Kmečki živeli, ki je po zemljiški odvezi sicer postal gospodar na svoji zemlji, je moral še desetletja in desetletja z davčnimi dokladi odplačevati odškodnino za pridobljena oziroma razdeljena zemljišča. Zaradi teh davčev je seveda prav razumljivo, da se je branil vsega, kar bi mu povzročalo še večje davčev, predvsem pa gozdov, ker ni v njih videl takrat nobenih pridobitev oziroma dohodkov. Tako so velike površine gozdnih posesti ostale še naprej v lasti veleposestnikov, ki jim, kot bivšim fevdalcem, ni bilo treba plačevati nobenih odškodnin.

Izum parne pogonske sile v obliki parne lokomotive in bogate gozdne površine so omogočile tudi tedanjemu knezu Karlu Auerspergu intenzivnejše gospodarjenje z gozdovi. Tako je Auersperg razdelil svojo veliko gozdno posest na 40 večjih gozdnih parcel, imenovanih gozdni revirji, in jih začel načrtno izkoriščati. Na vsem tem področju namreč do takrat še ni bilo nobenega lesnopredelovalnega obrata, ki zaradi pomanjkanja pogonske energije tudi ne bi mogel obstajati. Znano je, da je do takrat bila največji in prav gotovo tudi edini vir pogonske energije — voda. Te pa je na našem kraškem področju vedno primanjkovalo. Poiskati je bilo treba drug vir energije. Našli so ga z razvojem tehnike parnih kotlov — v parnem pogonu.

Belokranjski komunisti ne smejo molče mimo težav

Na nekaj vprašanj je odgovarjal Vinko Sprajcer, belokranjski delegat na IX. kongresu ZKJ

Na IX. kongresu ZKJ, ki bo predvidoma proti koncu letošnjega leta, bo belokranjske komuniste zastopal Vinko Sprajcer, 32-letni strojni tehnik iz Loke pri Črnomlju. Belokranjski delegat je 7 let član občinske konference ZK, član komisije za družbeno-ekonomske odnose in član kadrovske komisije.

● V zadnjem času ste imeli v Beli krajini celo vrsto sestankov, na katerih ste spregovorili tudi o akcijskem programu, ki je pravzaprav dolgoročen. O katerih vprašanjih pa ste najpogostejše govorili?

Naši akcijski programi slojajo na smernicah predsedstva in IK ZKJ in na drugih dokumentih Zveze komunistov. Ker so dolgoročni, ne vsebujejo vseh naših nalog in stališč, pač pa obravnavajo nekatere važne in aktualne probleme: ustvarjanje dohodka in delitev, zaposlovanje, kadrovska vprašanja, osebno delo in odgovornost, mladino, statut in neposredne naloge ZK pred kongresom.

● Katera vprašanja ste najhitreje in nauspešneje reševali?

V zadnjem času smo pogosto govorili o vključevanju mladine v ZKJ in o vseljidski obrambi. Pokazalo se je, da smo komunisti v kritičnih trenutkih še posebno složni. V zadnjem času smo pritegnili v ZK več mladih ljudi, vendar smo bili že od vsega začetka proti masovnemu sprejemanju, saj dobro

vemo, da potrebujemo v Zvezi komunistov zrele, odločne in sposobne ljudi.

● Na kongresu bodo nekateri delegati govorili tudi o težavah, s katerimi se vsak dan srečujejo v domačih občinah. O čem nameravate vi spregovoriti?

Doslej se še nisem odločil, da bi na kongresu govoril o naših belokranjskih težavah. Bela krajina je še vedno nerazvita pokrajina. Nekateri kraj, so močno oddaljeni od občinskih središč, s katerimi jih povezujejo le slabe ceste. Industrija je slabo razvita pa tudi kmetijstvo vsa zadnja leta šepa. Doslej nam je uspelo doma zadržati le malo strokovnjakov, ki bi bili pripravljeni razvijati to, kar že imamo. Tudi komunisti ne bi smeli mirovati. Sodelovati bi morali pri reševanju vseh važnejših vprašanj, doslej pa smo pokazali največ složnosti in odločnosti le v najbolj kritičnih trenutkih.

Hoteli smo Vinka Sprajcerja predstaviti našim bralcem tudi s fotografijo, vendar nam tega ni dovolil. Zatrnil je, da je to poseganje v njegove osebne pravice.

M. P.

Uredništvu »Dolenjskega lista« Novo mesto

V imenu občinske konference SZDL, občinske konference ZK, občinskega sindikalnega sveta, občinskega združenja ZB, skupščine občine Nova Gorica in odbora za proslavo se vam toplo zahvaljujem za pomoč, ki ste jo nudili pri pripravi in organizaciji proslave 25. obletnice vstaje primorskega ljudstva v Novi Gorici.

Odlično uspela prireditve, njen velik odmev doma in v svetu, predvsem pa nepozabni vtisi, ki jih je pustila pri udeležencih, so najlepša oddolžitve za ves naš skupen trud, ki smo ga v ta namen vložili.

Predsednik ObS Nova Gorica: MILAN VIZINTIN, I. r.

Prva industrijska žaga na Kranjskem

Spričo takih razmer pred sto in več leti je začel Karl Auersperg 1856 graditi industrijsko žago v Loškem potoku. Gradil jo je dve leti in proti jeseni 1858 je začela obratovati. To je bila prva žaga z industrijskim pogonom na tedanjem Kranjskem in lahko trdimo, da je to leto nastala slovenska lesna industrija.

Pri nas na Slovenskem ni mnogo industrij, ki bi se lahko ponašale s tako starostjo, čeprav lahko trdimo, da je prav naša lesna industrija ena najstarejših industrij v svetu.

Zakaj Loški potok?

Pojavlja se vprašanje, zakaj je Auersperg izbral prav Loški potok za svojo parno žago. Odgovor na to vprašanje pač ne more biti težak. Znano je, da je bila v 19. stoletju id delno še v 20. stoletju — vsaj v obdobju pred prvo svetovno vojno — usmerjena vsa lesna trgovina na zahod, proti Italiji. Loški potok pa leži na najzahodnejši meji tedanjih Auerspergovih posestev. Tudi cesta, ki je bila 1857 zgrajena od Loškega potoka do Rakeka, nam daje na to odgovor. Pomembno je tudi dejstvo, da leži Loški potok na visoki kraški planoti, ki polagoma pada proti Rakeku in dalje proti dolini Unca. Les naj bi torej vozili proti nižje ležečim krajem, ki predstavljajo hkrati tudi najprirodnejšo zvezo za lesno trgovino, usmerjeno takrat proti Italiji. In končno razdalja do Rakeka po tej cesti znaša 34 km, to pa je dosti manj, kot znaša razdalja do najbolj oddaljenih gozdnih revirjev veleposestniških gozdov Karla Auersperga.

Ko je bila 1893 zgrajena železniška proga Ljubljana—Kočevje in naslednje leto še cesta Sodražica—Loški potok, je parna žaga v Loškem potoku dobila še novo prometno zvezo prek Sodražice na železniško postajo Zlebič. S tem je bila cestna razdalja skrajšana še za nadaljnjih 14 km (od 34 na 20 km), vendar pred prvo svetovno vojno ceste niso dosti uporabljali. Šele v obdobju med obema svetovnima vojnima, ko se je začela lesna industrija usmerjati tudi proti jugu, si je bivil lesni trgovec Ivan Rus postavil v Zlebiču odpremo skladišče in s tem še bolj pospešil preusmeritev lesne trgovine tudi na druga področja.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Radi bi delali in zaslužili!

V zvezi s člankom, objavljenim pod naslovom »Radi bi delali in zaslužili« v Vašem časopisu dne 24. 10. 1968, bi želel dati še nekatera pojasnila, da osvetlim in dopolnim uvodni del članka, kakor tudi izjave predsednika delavskega sveta

Naša delovna organizacija je izključno proizvajalec investicijske opreme s področja cestnih transportnih sredstev in gradbene mehanizacije. Plasma naše opreme je odvisna od potrebe tržišča po takih izdelkih, od razpoložljivih investicijskih sredstev kupca in možnosti kreditiranja prodaje investicijske opreme. Normalno je v svetu in zadnja leta tudi na domačem tržišču da se oprema kreditira 2–3 leta, s tem da to omogoča delno delovna organizacija z lastnim kapitalom ali pa z najetjem kreditov pri bankah. Tukaj pa je že velik problem, kako pridobiti dovolj kreditov, ker banke ne razpolagajo z zadostnimi sredstvi za te namene, potrebe sorodnih delovnih organizacij pa so zelo velike. Zaradi tega je pridobivanje namenskih kreditov težko, banke zahtevajo oročevanje sredstev iz poslovnih skladov delovne organizacije, da bi tako delno krile zaprosene kredite za prodajo serijske opreme. Tako je naša delovna organizacija, da bi si zagotovila potrebne kredite za prodajo, morala oročiti pri dveh bankah nad 600 milijonov S din in jih vezati na enaka obdobja, kot so dani krediti za serijsko opremo. Poleg tega pa višina pridobljenih kreditov še vedno ne zadostuje.

Potrebe po modernizaciji tehnologije proizvodnje, zmanjšanja proizvodnih stroškov in povečanja produktivnosti dela so zahtevale stalna vlaganja v osnovna sredstva in obratna sredstva, da bi zmanjšali lastno proizvodno ceno, povečali akumulativnost delovne organizacije in ostali na vedno zahtevnejšem tržišču konkurenčni v cenah in kvaliteti. Vsi ti problemi so zahtevali od članov delovne organizacije veliko razumevanja, saj sta delavski svet kakor tudi delovni kolektiv sprejela delitev med osebnimi dohodki in skladi v razmerju 65:35. Iz podatkov, s katerimi razpolagamo, je tako delitveno razmerje v kovinsko-predelovalni industriji zelo ugodno in ga dosegajo le najboljše delovne organizacije.

Ker je bilo v članku omenjeno, da gre od julija slabo, podajam kratek izveček iz 9-mesečnega obračuna za leto 1968 z ustreznimi indeksi, ki nazorno kažejo razmerje z enakim obdobjem leta 1967.

(Glej tabelo!)

Iz podatkov je jasno razvidno, da smo samo s 5,3 odst. več zaposlenimi dosegli za 11,4 odst. večjo realizacijo, da je masa izplačanih osebnih dohodkov od mase iz leta 1967 večja za 20 odst., da znašajo povprečni osebni dohodki za 9 mesecev letošnjega leta 101.878 S din, kar je za kovinsko-predelovalno industrijo zelo ugodno. Poleg tega je ostanek dohodka večji za 17,1 odst. Smatram, da navedeni podatki dovolj jasno govorijo o stanju in delu naše delovne organizacije, da ne omenjam tudi tega, da smo v 9-mesečnem obdobju pokrili tudi amortizacijo v višini 90 milijonov S din.

V letu 1967 smo uvedli skupaj z Zavodom za produktivnost dela iz Ljubljane sodoben sistem delitve osebnih dohodkov, ki temelji na analitski oceni vseh delovnih mest, na osebni oceni vsakega posameznika, razporejenega na ta delovna mesta, da so v

glavem vsa dela, kjer je to mogoče, v proizvodnji normirana in uvrščena v zahtevnostne grupe in da z mesečnimi obračuni uspeha delovne organizacije ter na podlagi delitvenega razmerja med osebnimi dohodki in skladi in zbranimi točkami na vseh delovnih mestih mesečno izračunavamo vrednost točke in s tem odredimo višino osebnih dohodkov.

Glede na to, da se zaenkrat vrši obračun delovne organizacije na bazi plačane realizacije, tak obračun ni vedno realen; slaba mesečna plačana realizacija namreč vpliva na višino osebnih dohodkov kljub dobri proizvodni realizaciji tudi to definitivno urejeno.

Glede na specifičnost proizvodnega programa bazira planiranje proizvodnje v glavnem na fiksno sklenjenih pogodbah, kar ima za posledico majhne zaloge izdelkov, manjše angažiranje obratnih sredstev v zalogah izdelkov, zagotovljen plasma, vendar pa na drugi strani zahteva mnogo večje in intenzivnejše

angažiranje vseh služb, od tehničnega sektorja pa do proizvodnega sektorja, priprave proizvodnje, priprave polizdelkov, nabave osnovnega materiala in organizacije proizvodnje.

Večkratna menjava vrste izdelka — samo v programu prikolic in polprikolic imamo čez 40 vrst — zahteva res dobro organizacijo in najmanjši spodrslij v predpripravi ima za posledico pomanjkanje določenega elementa na montažni liniji in zastoj v proizvodnji, čemur pa dostikrat ni kriva predpriprava proizvodnje ali pa nabavna služba, temveč pomanjkanje materiala in polizdelkov na domačem tržišču, uvoz itd. Za organizacijo proizvodnje bi bilo enostavnejše, da bi izdelovali nekaj izdelkov v velikih serijah, vendar to ni mogoče, ker bi plasma velikih količin bil nemogoč in bi v kratkem obdobju zaloge izdelkov blokirale razpoložljiva obratna sredstva, s tem pa bi popolnoma onemogočile nadaljnje poslovanje in obstoj delovne organizacije.

O vseh teh problemih in mnogih drugih stalno razpravljajo delavski svet, upravni odbor, sindikalna organizacija, politični aktiv itd. Smatram, da dobra informiranost ni odvisna samo od

števil sestančkov v posameznih enotah delovne organizacije, temveč tudi od tega, kako prenašajo člani delavskega sveta, upravnega odbora, vodstveni in vodilni kader sklepe in problematiko v svojem območju, kako svojim volivcem pojasnjujejo člani samoupravnih organov, kako so posamezne probleme obravnavali in zakaj so za sklepe glasovali.

Vsak važen problem se v delovni organizaciji obravnava zelo podrobno. Samo za sprejetje sistema delitve osebnih dohodkov so priprave potekale eno leto, ob širokem sodelovanju vseh članov delovne organizacije v obliki komisij, v organih samoupravljanja in mnogih temeljito pripravljenih sestankih v posameznih proizvodnih enotah. Na koncu bi želel poudariti, da je pisanje o delovni organizaciji, o njenem poslovanju, o gospodarski problematiki zelo delikatna in odgovorna zadeva, ki zahteva od pisca dobro poznavanje gospodarskih problemov, tokov in gospodarskih zakonitosti. Pisanje, dobro ali slabo, lahko veliko pomaga ali pa škodi delovni organizaciji kakor v pogledu plasmata, ugleda, tako v notranjih odnosih in volji do dela vseh članov delovne organizacije.

Smatram, da se nahajamo v gospodarskem obdobju, ki zahteva izredno veliko dobre volje in angažiranja vseh zaposlenih, posebno vodstvenega in vodilnega kadra, če bomo hoteli zagotoviti nadaljnji razvoj in obstoj delovne organizacije. Ta pa je odvisen tudi od mnogih zunanjih faktorjev, na katere največkrat težko vplivamo ali pa sploh ne moremo vplivati.

Direktor ITAS Kočevje,
FRANC RUDLI

Odgovor bivšemu predsedniku Dragmanu

Res je, da je bil Dragman ob izvolitvi za predsednika društva nekaj časa kar dober in smo imeli vanj veliko zaupanja, prav tako njegov tajnik, ki je Dragmana predlagal za predsednika. Ker je bilo sodelovanje med prejšnjim predsednikom Lavričem in tajnikom Bratkovičem zelo dobro, smo upali, da bo tako tudi po njem, vendar se je dogajalo nasprotno. Zaradi hudega trenja je tajnik odstopil pred koncem mandatne dobe.

Na običnem zboru in volitvah novega društvenega upravnega odbora se je izkazalo, kako je bil Dragman priljubljen, saj je v odboru ostal še potem, ko je bilo sklenjeno, da se upravni odbor poveča na 15 članov. Dragmanu to ni bilo po volji, zato je začel rovariti proti novemu tajniku Vinku Opatku. Nastalo je tako vzdušje, da je tudi novi tajnik odstopil. Ni preostalo drugega, kot da je nadzorni odbor predlagal upravnemu odboru, naj izključi Dragmana, na njegovo mesto pa izvoli novega člana.

Ker Dragman v pismu zelo podcenjuje delo upravnih odborov, ki so delovali po njegovi izključitvi, naj omenimo samo nekaj reči iz njegovega predsedništvovanja. Drži, da je dobil ob prevzemu predsedništva v blagajni malo denarja, vendar pa so prvi dohodki prišli s prodajo ročne brizgalne in avtomobila. Pripomniti pa je treba, da bi se dalo za denar, ki je ostal v blagajni, kupiti več gasilске opreme kot kasneje. Drži tudi to, da je Dragman zastopal gasilsko društvo v tožbi z banko, dosegel pa ni nič vse dotlej, dokler mu ni prišel na pomoč njegov najslabši tajnik Bratkovič. Ob vsem tem pa je Dragman pozabil omeniti, da je dobil od gasilskega društva za tisti čas kar lep honorar.

O motorni brizgalni naj povemo le toliko, da je res pokvarjena. Ze lep čas pa si prizadevamo, da bi jo spet usposobili. Upamo, da se nam bo to v najkrajšem času tudi posrečilo. Dokler je

bil Dragman predsednik, je bila brizgalna res v redu, gasiti pa z njo vendarle nismo mogli, ker ni bilo cevi. Naj se tudi Dragman zamisli ob vsem tem in ugotovi bo lahko, da ima on kot mi vsi tudi temne strani in ne samo svetle, kot je možno razbrati iz njegovega pisma.

Sami vemo, da so v našem društvu pomanjkljivosti. To čutimo zlasti starejši gasilci. Težave so z mladimi, ki jih je težko pridobiti, kajti gasilsko društvo je organizacija, ki od člana samo zahteva, da ti pa mu ne more nič. Čeprav to vemo, smo se odločili, da bomo s trdno voljo pozivili gasilsko dejavnost, četudi bi dobili polena pod noge.

Upravni odbor Prečna me, da je zadeva s tem prispevkom razčiščena in končana.

UO GASILSKEGA DRUŠTVA PREČNA

Hvala Društvu upokojencev!

Tov. urednik! Dolga leta sem čakala na vseletv v človeka dostojno stanovanje. Ker nisem imela nikoli kakšne družbene veljave, sem stanovala najprej v skednju, pozneje pa v kletnih prostorih Končno je tudi mene doletela izredna sreča: odbor Društva upokojencev Novo mesto mi je priskrbel res lepo, enosobno stanovanje s pritlikalnimi. Društvu, ki se je spomnilo starejše, skromne ženske, sem zelo hvalečna, zlasti pa se zahvaljujem predsedniku društva Karlu Šmidu in njegovim najbližjim sodelavcem.

IVANA UDE
Novo mesto
Majde šilc 6

Brusniškim lovcom v premislek

Brusniški lovci zahtevajo, da morajo kmetije svoje njive zavarovati pred divjačino tako, da vsako parcelo ogradijo z žico in s kovinskimi skatami. Ta zahteva je nemogoča in tudi ni v skladu s predpisi. Pomisliti je treba na to, da imajo kmetije parcele razmetane. Če bi hoteli uresničiti zahteve, bi morali dati za tako reč precej več, kot znesejo njihovi dohodki. Stari ljudje, ki so večinoma na kmetijah, pa komaj ustvarijo toliko, da lahko plačajo davke. Upravičeno se sprašujemo, kje naj kmetije dobijo sredstva, da bi ogradili svoja zemljišča. Nemara pa bi kmetije z enakom pravico zahtevali od lovcev, naj ogradijo gozdove, da divjad ne bo uhajala v zeljnike. Naj malo pridejo v Gumberk, da se bodo prepričali, koliko škode naredi zaščiten divjačina!

Kaj tudi ni smešna ta zahteva po ogradih zemljišč pred zajci, srnjadjo in divjimi prašiči? Kaj, ko bi kmetije spustili svojo živino tja, kjer bi našla boljši zalogaj? Če bi se ravnali po lovskem pravilu, se prizadevali v tem primeru sploh ne bi mogli pritožiti, saj bi kmet, čigar živina bi uničila sosedovo deteljo, le temu lahko zabrusili: »Zakaj pa nisi detelje ogradil?« Škoda, ki jo napravi divjačina je precejšnja. Gozdne zverine morijo domače živali tudi doma. Tako je bil gumberški posestnik Učan letos ob 24 piščancev in 12 zajcev. Priporočili bi brusniškim lovcom, naj bi malo bolj pazili na hišice in ptice roparice, ki šarijo po dvoriščih.

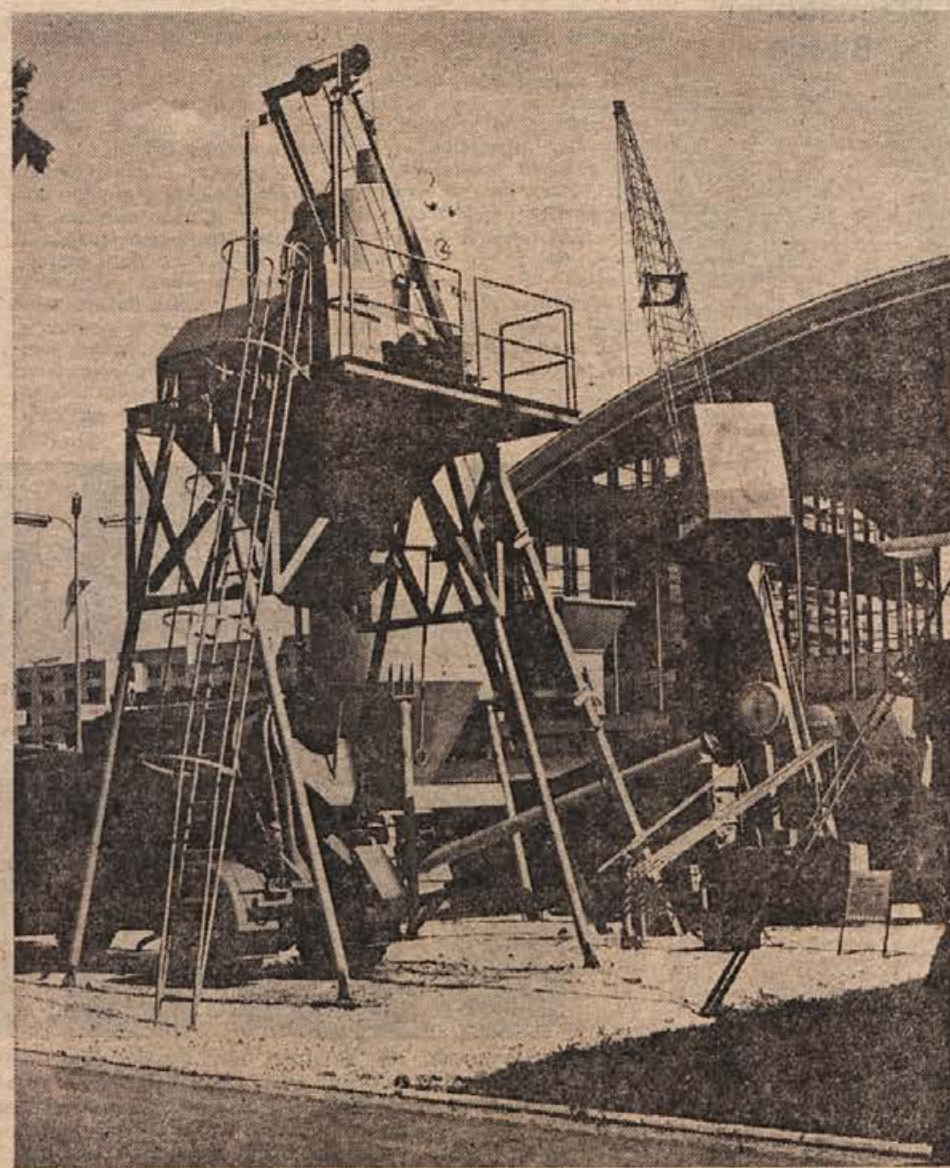
Prizadevi Gumberčan

Ptice so pogoste tarče brezsrčnih strelcev

Zelo rad zahajam v naravo, kjer prisluškujem pticje mu petju in opazujem otroške igre. Hudo pa mi je, če med otroki opazim tudi kajkega suroveža, ki strelja na ptice ali na druge živali. Pred kratkim sem v Novem mestu opazil 12-letnega fantiča, ki je imel v rokah zračno puško. Napeto je iskal svojo žrtev, saj se je najbrž hotel izkazati kot dober strellec. Ko je opazil na bližnjem dreve, suhičko, je dobro pomiril in ustrelil. Ptica je smrtno zadeta padla na tla. Ko ga je nekdo uprašal, zakaj jo je ustrelil, je fant dejal, da se uči streljati.

Prav bi bilo, če bi starši in učitelji prepovedali otrokom take igre. Poučiti bi jih morali, kako zelo so koristne ptice pevke. Otroci ne smejo postati suroveži. Naše ptice pevke hitro umirajo, saj so pogosto plen živali in ljudi. Prav zato bo prav, če bodo tudi lovci poostrili nadzor nad vsakim, kdor strelja z zračno puško ptice, in jih primerno posvarili ali pa kaznovali.

JOZE KAMIN
CESNJEVEK
TREBNJE

ITASOVA polavtomatska betonarna z zmogljivostjo 15 kubičnih metrov betona na uro

Pesmi o vinu in ljubezni

V mariborski založbi Obzorja je izšla zbirka 60 drobnih pesmi z naslovom *Anakreonika ali pesmi o vinu in ljubezni*. Antični svet se nam predstavlja z vselejše in duhovite strani, saj so starogrški pesnik Anakreon in vzorniki težili k izražanju preproste življenjske filozofije, ne pa k večnostnim vprašanjem. Pesmi o vinu in ljubezni je prevedel prof. Jože Milinarič, vodja arhiva v Dolenjskem muzeju, knjigi pa je napisal tudi krajši uvod. Knjižico je opremil akademski slikar Janez Vidic.

Za založbo Obzorja je prof. Milinarič pripravil še prevod Valvasorjevega dela *Theatrum mortis humane*.

pb.

»Ti drobni otroški koraki«

Karla Grabeljška — Gabra »Ti drobni otroški koraki« in dr. Avgustina Laha »Naše sosedne države« sta nova pošljica rednih knjig Prešernove družbe za leto 1969.

Karla Grabeljška je v pričujoči povesti obdelal malce drugačno temo, kakršnih smo vajeni pri tem pisatelju; tokrat je s peresom dregnil v sodobno življenje, izluščil iz njega problem in spletel okrog njega pripoved, ki je precej nasprotna njegovim prejšnjim, rekli bi, akcijskim zgodbam. V Grabeljškovem pisateljevanju je opisovanje sodobnega sveta, kot ga živi in kakršen ga vzemirja, nedvomno korak naprej, zato bodo bralci radi prebrali tudi to njegovo delo.

»Naše sosedne države« dr. Avgustina Laha so več kot učenik, iz katerega naj bi se dijak učil vseh podrobnosti o državah, ki mejijo na Jugoslavijo. Prej bi rekli, da je knjiga obštrn in temeljit priročnik za turiste, čeprav tudi to ni. Gotovo pa je delo, opremljeno s številnimi fotografijami in polno najrazličnejših podatkov, dovolj dognano in preprosto, da mu bomo vselej zupali, kadar bomo z njegovo pomočjo razpoznavali naše sosedne države.

»Ukana« v srbohrvaščini

Roman »Ukana« slovenskega pisatelja Toneta Svetine bo do konca leta izšel v srbohrvaškem prevodu pri beograjski književni zadrugi »Sloboda«. Svetinov roman je eno najboljše delo o narodnoosvobodilnem boju in ga radi prebirajo tudi Dolenjci.

Nova slovenska literarna revija Oblika 68

Umetniško udejstvovanje mladih slovenskih literatov je v glavnem zoženo le na eno ali dve mesti, ostala Slovenija pa je potisnjena v ozadje. Toda prepričani smo, da bi se lahko enakovredno uveljavljali literati iz vse Slovenije, če bi imeli možnost za objavljanje.

Gotovo je v Sloveniji mnogo mladih literatov, ki se resno ukvarjajo z literaturo, a svojega dela ne morejo uveljaviti, ker okolica nima razumevanja zanj. In gotovo je med njimi vsaj nekaj takih, ki pišejo dobre stvari in bi bila škoda, če bi zaradi pomanjkanja moralne podpore prenehali delati. Zato smo se odločili za izdajanje revije, ki bo namenjena samo mladim literatom. Urejevali jo bodo ljudje take starosti kot vi, ki bodo objavljali v njej. Upamo, da nam bodo poslali svoje literarne prispevke vsi, ki se resno

V mali dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu je odprta arheološka razstava letošnjih izredno bogatih halštatskih izkopanin iz Novega mesta. Na razstavi je predstavljen bogat in pester nakit ilirskih žena, nekaj orožja in precej keramičnih posod najrazličnejših oblik, kakršne so bile v rabi pred več kot 2300 leti. Na sliki: vodja izkopavanja arheolog Tone Knez tolmači ob otvoritvi razstavljenih predmetov. Med gosti stoji spredaj kanadski major William Jones, velik prijatelj naših narodov, ki si je z zanimanjem ogledal bogato zbirko letošnjih in drugih izkopanin. — Razstava bo odprta do konca novembra. (Foto: Lujo Hercigonja)

Potujoči kino - vselej dobrodošel

Vzgojni filmi vzbudijo večje zanimanje kot igrani — Novomeški Zavod za kulturno dejavnost posveča prav potujočemu kinu veliko pozornost

Ze več kot štiri leta obiskuje vasi in zaselke novomeške občine potujoči kino Zavoda za kulturno dejavnost v Novem mestu. Čeprav Zavod za kulturno dejavnost nima dovolj denarnih sredstev za svoje tekoče delo, posveča potujočemu kinu veliko pozornost, saj je obisk v vaseh vedno velik in za marsikateri kraj pomeni prihod potujočega kina edino kulturno prireditev, če izvajamo prireditev, ki jih pripravljajo matične ali podružnične šole ob različnih pomembnih dnevih in so namenjene tudi občanom. Pogosto slabo opremljene ljudske knjižnice ne morejo nuditi vaščanom vsega, kar si žele v jesenskih in zimskih dnevih, ko so dela na polju mimo. Predvsem si žele ljudje poučno gradivo, pa naj zadeva gospodarstvo ali pa razne novosti. Potujoči kino opravi marsikatero nalogo in njegovo kulturno poslanstvo ni majhno. Poučni in vzgojni filmi, namenjeni mlajšim in

starejšim obiskovalcem, vzbujajo več zanimanja kot igrani. Igrani filmi — njihova izbira v Zagrebu in Ljubljani ni največja — so namenjeni bolj razvedrilu in tudi ti so dobro obiskani. Zavod za kulturno dejavnost je v dneh občinskega praznika s potujočim kinom predstavil šolski mladini partizanski film *Diverzanti*, pa tudi sicer gostuje ob praznovanjih s filmi, ki so namenjeni šolski mladini.

»Moram reči,« pravi direktor Zavoda za kulturno dejavnost, »da bi ljudje negodovali, če bi iz tega ali onega

razloga prenehali gostovati s potujočim kinom. In če bi prenehali, bi bilo to zgolj zaradi težkega denarnega položaja, saj dobimo dotacijo občinske skupščine za vrsto dejavnosti, ki so namenjene

Ponatis Dalmatinove Biblije

Mladinska knjiga je za december napovedala izredno založniški in kulturni dogodek — izid ponatisa Dalmatinove Biblije, ki je izšla prvič leta 1584 in ki prekaša že po obliki, z lepim tiskom in dobriimi lesorezi vse druge slovenske knjige 16. stoletja. Faksimilirana izdaja, vreden posnetek enega izmed ohranjenih izvodov pri nas, je v tisku v Nemčiji, tam, kjer je izšlo Dalmatinovo delo in odkoder so ga del prenesli v Slovenijo po različnih poteh tudi v sodih. Dalmatin, ki je imel jezik v oblasti, je dal s svojim odličnim prevodom osnovno slovenski pisani besedi, saj je njegova knjiga ostala še potem, ko so ostale protestantske uničile. Ponatis Dalmatinove Biblije, izredno založniško dejanje, ki mu pri nas od ponatisa Valvasorjeve Slave ni primere, bo izšel v omejeni nakladi (okoli 700 izvodov, od katerih jih bo v Mladinski knjigi na voljo le 450). Založba Mladinska knjiga je v zadnjih letih izdala še več faksimiliranih izdaj pomembnih slovenskih del, izdaja Dalmatinovo Biblijo pa po obsegu dela presega vse dosedanje. Za Dalmatinovo knjigo je v Sloveniji precejšnje zanimanje.

P. B.

Naš najpomembnejši slovar

Slovenska akademija znanosti in umetnosti bo izdala pri Državni založbi Slovenije do zdaj najpomembnejši in najobsebniji slovar slovenskega knjižnega jezika. Obsegal bo pet zajetnih knjig po okoli 800 strani leksikonskega formata. V približno 110.000 geslih in podgeslih bo zajeto celotno besedišče slovenskega sodobnega knjižnega jezika od leta 1900 do danes. Upoštevano pa bo tudi besedišče klasikov iz prejšnjega stoletja in splošno rabljena sodobna terminologija. To bo prvi slovar, ki bo vse pojme razložil z danačo besedo.

Prva knjiga slovarja bo izšla že spomladi prihodnje leto in bo obsegala več kot 30.000 gesel in podgesel od črke A do H. Državna založba Slovenija bo izdala ob koncu leta proročilo, v katerem bo natančno opisan slovar in pojasnjeno, kako bomo slovar lahko naročili in plačali.

Prireditve za delavce

DPD Svoboda v Straži ima v načrtu temeljito popravilo zadružnega doma — Na odru dve igri

Ni še dolgo, kar smo zapisali, da se kulturno življenje pod Srobotnikom prebujalo. Te dni je to spet potrdil predsednik DPD Svoboda v Straži Ciril Mirtič, celoten pogovor z njim pa je potekal ob ugotovitvi, da vpliva na družbeno življenje Straže neposredna bližina Novega mesta.

Pod Mirtičevim vodstvom si je dala Svoboda nalogo

Razstavi v Dolenjski galeriji lepo obiskani

Razstavi slikarskih del Franceta Slane ter izkopanin z Znančevih njiv (razstavi sta bili postavljene v počastitev občinskega praznika) je obiskalo že več oddelkov nekaterih novomeških srednjih šol. Obe razstavi sta skrbno pripravljene in zelo zanimivi.

obogatiti blagajno, saj je bilo spomladi v njej le borih 120 dinarjev. Prosila je podjetja za denarne prispevke, dobila od »Gorjancev« 1.000 dinarjev, nedavno pa tudi sama pospravila v žep nekaj dobička od veselice. Trenutno ima že toliko denarja, da lahko računa na skorajšnjo ureditev odra v zadružnem domu, ki ga namerava prihodnje leto tudi prebeliti.

Ob tem so se začele razvijati tudi dejavnosti. Učiteljica Nada Petelinkar se je vsa predala ureditvi ljudske knjižnice, ki premore okoli 1.500 knjig, dramska skupina pripravlja uprizoritev dveh iger, medtem ko pevski zbor na novo oživlja. Godbo je pogodbeno prevzel v upravljanje »Novoles«.

V kratkem bo pričela dramska skupina bralne vaje »Jezusovih apostolov« in »Školjke«, iger, ki ju nameravajo uprizoriti v tej sezoni. Prvo bo režiral učitelj Marjan Maznik, drugo pa kovinar Lojze Antončič.

»Ljudje pričakujejo od Svobode, da jih bo potegnila za seboj v kulturni tok,« je poudaril predsednik društva Ciril Mirtič. »Potegniti ljudi v kulturni tok pa pomeni, dati tem ljudem prireditve in kulturno razvedrilo. Naša kulturna dejavnost je in bo namenjena predvsem delavcem, občinstvu brez avtomobilov,« to neizogibno.

I. Z.

Prvo srečanje z Božidarjem Jakcem

Bilo je med vojno, ko sem bila še majhna in sem le na pol razumela stvari, ki so se takrat dogajale. Dobro pa se spominjam svojega prvega srečanja z umetnikom Božidarjem Jakcem.

Nekega dne, ko sva šli s sestro po poti, nama je nasproti prišla gruča partizanov. Sestra mi je šepnila: »Tisti partizan, ki ima brado, je umetnik. Riše ljudi, da so kakor živi. Tudi tovariša Tita je že narisal. Piše se Jakac.« Natančno sem si ga ogledala in tudi besedo umetnik sem si dobro zapomnila, čeprav nisem točno vedela, kaj pomeni. Zame je bil umetnik tisti partizan, ki je imel brado in je risal ljudi. Če bi mi kdo rekel, da je še kdo drug umetnik, bi bila razočarana.

Tov. Jakac je z ženo stanoval v leseni hiši na vrhu Srednje vasi. Otroci smo večkrat pasli ob tej hiši in mnogokrat sem razmišljala, kaj dela, kako riše ter kakšen svinčnik in kakšne barvice

ima. Ali riše tudi otroke? Morda bi narisal tudi mene?

Nekega dne, ko sem spet pasla in se ozirala proti hiši, je umetnik prišel ven. »Kam neki greš?« me je zanimalo. Razoglav in brez puške gotovo ne bo šel daleč. Umetnik je korakal naravnost proti meni. »Punčka, kako ti je ime?« me je vprašal.

»Marjetka,« sem odgovorila. »Marjetka, ali boš kmalu napasla?«

»Kmalu!«

»Ko boš napasla, pridi k meni, te bom narisal, da boš imela sliko za spomin.« Tako je sem odgnala živino domov. Obšla sem novo obleko, ki je bila narejena iz padala. Mama mi je splela kite, partizanka Roza pa mi je zavezala pentlji. Nato sem odšla k tovarišu Jakcu. Njegova žena mi je še popravila lase in obleko, nakar sem sedla na posteljo, pogrnjeno s temno sivo odejo. V desnem kotu sobe je na zidu visela brzostrelka, na levi

strani pa je bila majhna mizica, kjer je sedel umetnik. Opazoval me je in risal. Vmes je malo počival in takrat mi je prinesel jabolk in orehov. Ko je končal, je bil s sliko zelo zadovoljen in tudi meni je bila všeč, ko mi jo je pokazal. Takrat me je tudi fotografiral, ne da bi jaz to opazila.

»Ta slika je tvoja,« je rekel. »Pridi še jutri, da bom narisal še eno zase.«

Ko je drugi dan dokončal prvo sliko, je začel risati drugo; tokrat me je narisal bolj od strani. Toda ta slika ni bila tako lepa kot prva. Zato mi je umetnik rekel: »Marjetka, ali zamenjava sliki?«

»Ne, moja je lepša,« sem mu odgovorila in dal mi je lepšo sliko ter nanjo napisal: »Mali pastirčki Marjetki.«

Se zdaj imam to sliko za spomin na umetnika Jakca in na vojno.

MARJETA DAJCMAN

Zirovnica

Prisrčne slovesnosti ob 20-letnici novinarske dejavnosti Petra Romanica so se 30. oktobra udeležili: sekretar ObK ZK Novo mesto Slavko Vute, predsednik ObK SZDL Franci Beg, predsednik ObSS Adolf Suštar, predsednik ObS Franci Kuhar, podpredsednik ObS Avgust Avhar, tajnik ObS Dušan Zupanc, urednik DELA iz Ejubljan Dušan Benko in Miro Zakrajšek, novinar DELA Jano Koprive ter člani novinarskega aktiva iz Novega mesta. Na sliki: Peter Romanič ob podelitvi spominskih daril, ki so jih prispevale družbeno-politične organizacije in skupščina občine Novo mesto ter Dolenjski list (Foto: M. Vesel)

Z mladimi močmi naprej

Stane Mavrin, trener in sekretar nogometnega kluba Bela krajina, je sodeloval v razgovoru, kjer smo govorili o nekaterih problemih športa v Beli krajini. Znan telesnovzgojni delavec je odgovoril na postavljena vprašanja.

— Koliko nogometašev imate v klubu?

— Kakšno je finančno stanje?

— Trenutno nimamo finančnih sredstev, delamo brez denarja, pričakujemo, da ga bomo kmalu dobili. Materialno smo slabo oskrbljeni.

— Kako ste zadovoljni z igro vaše ekipe?

— Trenutno smo na drugem mestu in upam, da bomo tam tudi ostali. Do konca tekmovanja je še dovolj časa, da sežemo celo

po prvem mestu. Takšnega uspeha bi bili veseli. Saj je zanimanje za nogomet nekoliko pojenjalo, zlasti tedaj, ko so nas za zeleno mlado neupravičeno postavili v out.

— Kje so bili vzroki, da so Belokranjci izpadli?

— Razen tega, da so nas izigrali, je na izpad vplivala tudi slaba disciplina v klubu. Sedaj imamo kolektivno vodstvo in ne gledamo toliko na rezultat, važna nam je poštena igra.

— Kakšno je zanimanje za nogomet?

— Zanimanje je, zlasti med mlajšimi ljudmi. Nameravamo usposobiti ekipo mladincev, ki bi se že sedaj pripravljala na zamenjavo nekaterih igralcev iz prve sestave. Ijudje nam dajejo precej moralne podpore. Dobili bi je še več, če bi se uvrstili v višje tekmovanje. Seveda je to skrita želja, ki pa ni nedosegljiva.

S. DOKL

Kje, kdaj in kdo?

V II. republiški nogometni ligi bo v Krškem pri Celulozarju gostovalo moštvo iz Rač. V ljubljanski podzvezni ligi bodo v Novem mestu gostovali Borovničani v Mirni pa Ihan. Belokranjci bodo imeli v gosteh moštvo Usnjaria z Vrhnike.

ROKOMET

Konec dober — vse dobro

Rokometno prvenstvo v republiških igah je končano. Obe brežiški ekipi sta pristali na solidnem šestem mestu. Ribničani pa na devetem. Vse tri ekipe v zahtevnejšem republiškem tekmovanju so si nabrale dovolj oznamov, da bodo brez strahu čakale na spomladansko srečanje. Sam začetek letošnjega tekmovanja ni bil preveč obetavljiv. Zlasti dekleta iz Brezice in fante iz Ravnice so imeli dolgo časa krizo. Končno sta se ekipi zbrali in dosegli lep izkupiček točk. Kriza je nekaj časa pestila tudi Brežičane, vendar so ob koncu le pokazali svojo pravo ceno. V članski rokometni ligi smo navdušeni nad uspehom Krmeljčanov, saj so zasedli odlično tretje mesto. Zaskrbljeni pa smo za Novomeščane in Krčane, ki so na repu razpredelnice. Spomladansko tekmovanje je še pred vrati, pa se lahko zgodi še kaj presenetljivega.

Medvode : Brežice 10:20

Brežičani so v zadnjem kolu jesenskega dela republiškega rokometnega lige za moške gostovali v Medvodah in zaslužno iztržili dve točki. Visoka zmaga je tokrat rezultat pozitivne igre, pri čemer so se odlikovali predvsem razpoloženi Rovani, Antolovič in Svažič. Brežice: Berglez, Rovani 9, Antolovič 7, Bršec, Avsec, Bosina 1, Svažič 3, Novak, Lipej in Pavlič. V. PODGORSEK

Topol (Ilirska Bistrica) : Ribnica 10:11

Takoj po začetku tekme je začelo deževati, kar je šlo v prid domačinom, ki skoraj vse tekme igrajo v dežju. Vendar je Ribnica, ki je zadnje čase v formi, skrbno čuvala svoj obrambni prostor in lepo usmerjala napade okoli obrambe Topola. Ribnica je vodila vso tekmo, je dvakrat so vodili domačini. Pri stanju 10:10 je v zadnjih minutah S. Kersnič s prvim košarkarskim prijemom preigral igralce Topola in dosegel svojo edino zadetko vredno dveh točk. Za uspeh je zaslužna vsa ekipa, posebno Matelič in Ponikvar. Ribnica: J. Kersnič, Puželj, Ponikvar 1, Erčulj, S. Kersnič 1, Radič, Matelič 2, Tanko, J. Kersnič in Češarek 2. T. NOSAN

Olimpija : Brežice 7:5

Dekleta Brežice so v zadnjem srečanju jesenskega dela tekmovanja gostovali pri ljubljanski Olimpiji. Mokra igrišča je onemogočila lepo igro. Rezultat ustreza dogodkom na igrišču. Brežice: Božičnik, Zorko 1, Molan 3, Zorko 11, Lah, Mišič 1, Les in Mišič 11 2. V. PODGORSEK

Hrastnik : Krmelj 9:9

V povprečni igri, kjer so posamezni igralci Hrastnika igrali izredno grobo, so gostje zaslužno osvojili točko. Na tekmi sta se izkazala dva vratarja. Sodnik Jekuš iz Trbovelj je v zadnjih petih minutah bil osmi igralec domačega moštva, saj je z nerazumljivimi odločitvami oškodoval Krmeljčane za zmago. B. DEBELAK

Kranj : Novo mesto 29:13

V srečanju ljubljanske članske rokometne lige je ekipa Kranja visoko premagala Novo mesto z 29:13. Vsi domačini sta bila najboljša Leskovec in Gros, pri Novomeščanih pa Vidmar, ki je dosegel sedem zadetkov. Novomeščani so v tej ligi letos ostali na repu prvenstvene razpredelnice in bodo morali krepko zaslužiti roko, če bodo hoteli spomladati nadoknaditi zamujeno. N. R.

Grosuplje : Krško 21:9

Moštvo Krškega je v Grosupljem igralo brez Suleca, ki je bil opravičeno odsoten zaradi srečanja veteranov v Brežicah. Zato se moštvo Krškega ni moglo resno zoperstaviti napadom domačinov, ki so bili boljši ves čas srečanja. Ekipa Partizana je tokrat pokazala vse svoje slabosti in je zato tudi katastrofalno izgubila srečanje. Zadetke za Krško so dosegli: Mlakar 5, ter Pogačar, Gane, Kovarčič in Božič po 1.

Če mislijo Krčani igrati tako, je škoda, da nastopajo v LORL, saj je kvaliteta njihove igre slaba, na kar pa tudi številni ljubitelji rokometne v Krškem ne morejo gledati ravnodušno. Škoda je, da se bo moštvo Krškega moralo na tako neslavno način posloviti od te zanimive lige. L. HARTMAN

Zahvala

Letos je BETI iz Metlike materialno pomagala nogometašem Bele krajine.

V imenu nogometnega kluba se za pomoč iskreno zahvaljujejo nogometaši Bele krajine.

Danes posvet o telesni vzgoji

Izvršni odbor Slovenije za telesno kulturo Slovenije organizira danes popoldne v Novem mestu posvetovanje o problemih množičnosti v telesni kulturi. Na posvet so povabljeni poleg telesnovzgojnih delavcev tudi predstavniki SZDL in mladine iz občin Ortomelj, Grosuplje, Metlika, Novo mesto in Trebnje.

NOGOMET

Oj ti presneti nogometni sodniki!

Vse dolenske nogometne ekipe so zadnje čase pri sodnikih slabo zapisane. To nedeljo so sodniki bistveno vplivali na končne izide srečanj v Ptuj, Domžalah in Medvodah. Kdaj bo prišel čas, ko bodo sodniki sodili tako, kot bi po pravilih in vesti morali? Celulozarji nogometaši, ki so gostovali v Ptuj pri vodilni Dravi, so bili moralni zmagovalci srečanja. Neobjektivni sodnik jim je odvzel še težko prislužno prednost. Novomeščani in Mirenčani so na Gorenjskem, tudi po sodnikovih zaslugah, prejeli kar 12 zadetkov. Nekoliko so se oddaljili samo Belokranjci, ki so premagali Ihan. Brežičani so končali s tekmovanjem in so na drugem mestu ter se pripravljajo za skok na prvo mesto, seveda v spomladanskem delu prvenstva.

Drava (Ptuj) : Celulozar 3:3

Tokrat je imelo moštvo Celulozarja srečanje s ptujsko Dravo, ki vodi na razpredelnici tega prvenstva s štirimi točkami naskoka. Vse je že kazalo, da bo Drava prvič premagana na domačem terenu in sploh v jesenskem delu prvenstva, saj so gostje iz Krškega vodili že z rezultatom 3:1. Vendar je sodnik Fink vplival na končni izid srečanja, saj je dosodil kar dve enajstmetrovki. Celulozarji je odtrgal eno najdragocenejših točk — najbolj zahtevnim nasprotnikom. Kljub temu so igralci Celulozarja znali prenesti to krivico in za svojo dobro igro zaslužijo priznanje.

Za Celulozarja so bili uspešni: Klajčič in Faraguna ter igralec Drave Kranjc z avtogolom. L. HARTMAN

Ihan : Bela krajina 1:2

V devetem kolu ljubljanske nogometne podzvezne so Ortomeljci gostovali v Ihanu in premagali domačine s tesnim rezultatom 2:1. Že v četrti minuti je obrambni igralec gostov potresel svojo lastno mrežo. Vendar so Ortomeljci do konca tekme dvakrat ukanili domačega vratarja in si priborili dve dragoceni točki. Rezultat bi bil lahko znatno višji, če bi mladi napadalec izkoristil vrsto priložnosti, ki so se jim ponujale. Oba zadetka za Belo krajino je dosegel Tone Svajger. T. LATERNER

Medvode : Mirna 9:1

Mirenski nogometaši so v Medvodah izgubili katastrofalno. Poraz gre na rovaš slabega igrišča in nemogočega sodnika, ki ni bil kos zahtevni nalogi. Zaradi neobjektivnega sojenja so Mirenčani vložili protest. Zadelek za Mirno je dosegel Stefančič. Med najboljšimi igralci sta bila Zakrajšek in vratar Logar, kljub temu da je le-ta prejel devet zadetkov. A. TRATAR

Domžale : Elan 3:0

Novomeščani so to nedeljo bili v gosteh pri vodilnih Domžalah, ki so jih gladko porazili s 3:0. Tudi na tej tekmi so padale kaj

Tako kot letos teniška igrišča na Loki v Novem mestu niso bila še nikoli zasedena. V letošnji teniški sezoni so bili odigrani številni turnirji, ki so aktivirali blizu 30 igralcev tenisa (Foto: S. D.)

Odbojkarice Partizana iz Brestanice so edine predstavnice Dolenjske v zahtevnejšem republiškem tekmovanju. V jesenskem delu tekmovanja so igrale dobro. Če bi imele nekoliko več športne sreče, bi se lahko uvrstile celo na tretje mesto.

najstmetrovko in s tem porušil normalni tek srečanja. B. B.

Ljubno : Brežice 0:1

V zadnjem kolu celjske nogometne podzvezne so v nedeljo Brežičani iz Ljubna prinesli obe točki in si tako utrdili položaj na drugem mestu. Edini zadetek srečanja je v 74. minuti dosegel Zokaj Boljši od ostalih so bili vratar Kovačič, Novakovič, Majski, Divkovič in Zokaj. Brežice: Kovačič, Sindler, Divkovič, Savov, Majski, Belko, Zokaj, Ristič, Tošič, Savčič, Bosina in Novakovič. V. PODGORSEK

Najhitrejša Dolenjka, dvanaestletna Ilica Jakše, atletinja AK Novo mesto, je letos jeseni izenačila dolenjski rekord v teku na 100 m s časom 13,2 (Foto: S. Dokl)

■ NOVO MESTO — Na prvenstvu Dolenjske v kegljaških parih sta v vodstvu dvojica Hren — Zidanek s 1647 kglji. Sledita ji par Romih — Turk s 1604 kglji. Na prvenstvu nastopa 20 dvojic. J. M.

V Karlovcu bo seja zletnega odbora

V soboto, 9. novembra, bo v Karlovcu 4. seja stalnega sekretariata X. zleta bratstva in enotnosti. Na seji bodo razpravljali o delu zletnih odborov, pregledali bodo dosedanje medletne akcije (srečanje likovnikov in pohod na Triglav), govorili bodo tudi o pripravi za akcije do konca letošnjega leta in o pokroviteljstvu nad X. zletom.

■ BREŽICE — Šolsko športno društvo gimnazije je za letošnji občinski praznik organiziralo tekmovanje v rokometu za dijake in dijakinje, ter za fante v malem nogometu in košarki. Vabilu sta se odzvali gimnazija Celje in TSS Krško. Rezultati srečanj: rokomet (ženske) — Brežice — Celje 5:4, rokomet (moški) Celje — Brežice 15:11, Celje — Krško 14:9 in Krško — Brežice 15:14; mali nogomet — Brežice — Celje 3:1, Brežice — Krško 2:0 in Krško — Celje 1:0. V košarki so Celjani porazili Brežičane z 92:22. V. P.

■ ŽUZEMBERK — Po večletnem počitku so v Žuzemberku spet postali aktivni kegljači TVD Partizan. Ob sodelovanju kolektivne ISKRE in krajevne skupnosti so usposobili zapuščen kegljišče. M. S.

Od tu in tam

■ BREŽICE — Veliko število gledalcev si je v soboto popoldne na rokometnem igrišču v Brežicah ogledalo prijateljsko rokometno srečanje med veterani iz Krškega in Brežice. Srečali so se stari znanci, ki so pred 15 leti navduševali takratno občinstvo. Tudi tokrat niso razočarali. Kljub letom in obilnejšim postavami so se srčno borili in nemalokrat bi jih lahko postavili za vzor mlajšim igralcem. V borbenem srečanju 4 x po 15 minut so zasluženo zmagali gostje iz Krškega. Med vsemi 22 igralci, kolikor se jih je prijavilo sodniku, sta bila najboljša še nedavno aktivna igralca Setine iz Brežice in Sule iz Krškega. V. P.

■ KRANJ — Na II. republiškem namiznoteniskem turnirju za člane so sodelovali iz Dolenjske Sodražičani in Novomeščani. V moški ekipi konkurenci so bili boljši igralci iz Sodražice. Novomeščani niso imeli sreče, saj so že v prvem kolu naleteli na poznejše finaliste Ljubljano in izpadli. Zato pa so drugi dan zabeležili več pomembnih uspehov. Zlasti se je visoko povzpeli, in to na tretje mesto, med člani B. Marjan Somrak. Ivo Kaps in Marjan Somrak pa sta se uvrstila v parih med 16 najboljših. Novomeščane je na tekmovanju peljal predsednik namiznoteniskega kluba Bogdan Miličič. P. U.

■ HRASTNIK — Tu sta se pomerili v prijateljskem srečanju mladinski rokometni ekipi Krmelja in Hrastnika. Krmeljčani so prepičljivo porazili domače rokometne s 13:5. B. D.

■ NOVO MESTO — Na hitropoleznem šahovskem turnirju v počastitev občinskega praznika je igralo 14 šahistov. Prepičljivo je zmagal prof. Igor Penko, med mladincem Bogdanom Jerančičem in Stanetom Finkom. Končni vrstni red: 1. Igor Penko 11,5, 2. Jerančič 9,5, 3. Fink 9, 4. Šitar 8,5, 5. do 8. Petkovič in Šcap 8, 7. Malešič 7, 8. do 9. Hrovatič in Nagl, 10. Kranj, 11. Golob, 12. Jenko, 13. Poredoš in 14. Komelj. I. T.

■ METLIKA — Prejšnjo soboto je bila tu odigrana prijateljska košarkarska tekma med ekipo Partizana iz Metlike in srednjo kmetijsko šolo iz Novega mesta. Zmagali so domači košarkarji z 98:33. Domača ekipa je igrala lepo, posebno pa sta se izkazala Gustin in Polojac. M. P.

■ SEVNICA — Nogometaši sevnškega Partizana so doma odigrali dve prijateljski tekmi. Najprej so z enakim rezultatom 7:2, kot prvič, porazili Brežice B. Na tem srečanju so zadetke dosegli: Oreškovič 3, Beskovnjak in Kelnarič po 2. V drugi prijateljski nogometni tekmi pa so premagali nogometaše iz Loke z rezultatom 8:0. Zadetke so dosegli: Oreškovič 4, Crepinšek 2, Prosenik in Slobodan po 1. Gledalci so bili z obema nastopoma in točo golov in nasprotnikovih mrežah zadovoljni. J. B.

■ NOVO MESTO — V občinski kegljaški ligi so bili doseženi naslednji izidi: Pionir — Toplice 50:0 b. b., Zelezničar — Luknja 472:467, Vseh devet — Krka 498:455. V vodstvu je Zelezničar s 16 točkami, pred Pionirjem, ki ima 14 točk. V drugi ligi je bilo samo srečanje Krka II. — Iskra, ki se je končalo z zmago Iskre 443:326. J. M.

■ OSILNICA — Po enoletnem zatíšju je bilo v nedeljo tu organizirano namiznotenisko tekmovanje. Športno društvo »Kolpas« iz Osilnice je organiziralo namiznotenisko turnir moških ekip za predhodni pokal SD Kolpa. Ker je bil to že tretji turnir, kaže, da bo postal tradicionalen. Letos so na turnirju sodelovali gimnazije: Čabar, Hrvaško, SD Mladost iz Čabra te, ekipa Kolpe in »Old Boys« iz Osilnice. Za na turnirju niso nastopili igralci iz Kočevja, ki so lani zasedli drugo mesto, ravno tako moštvo OS Vas. V polfinalu so se pomerili med seboj gimnazija in Mladost iz Čabra, ter »Old Boys« in Hrvaško. Kolpa je bila prosta. V prvem srečanju je zmagala gimnazija s 5:1. Moštvo Hrvaškega pa se je krepko upiralo Starim dečkom, ki so zmagali s 5:3. V finalu so se med seboj pomerili gimnazija, »Old Boys« in Kolpa. V prvem srečanju so Osilničani premagali čabarsko gimnazijo s 5:1. Anton Kvarternik in Janez Ožura sta premagala vse svoje nasprotnike. V dvoboju gimnazija — »Old Boys« so gimnazijci zmagali s 5:3. V zadnjem srečanju pa je Kolpa odpravila Stare dečke s 5:1. S podelitvijo nagrad se je končal turnir, na katerem je sodelovalo okrog 100 gledalcev. Z igro domačega moštva so bili gledalci zadovoljni in pričakujejo še nekih podobnih uspehov. J. O.

Nikola Radič, kapetan rokometnega moštva Ribnice, meni, »da so ribniški rokometarji zaradi odsotnosti nekaterih boljših igralcev bili dalj časa v krizi. Naš cilj je boriti se za obstanek in družbi najboljših. Ko bo kriza mimo, o čemer sem prepričan, se bomo pogovarjali za kaj več.« (Foto: Slavko Dokl)

Ob grobovih padlih v Straži

Organizacija ZB v Straži se je skupaj z vavtovaško šolo že dalj časa pripravljala na počastitev padlih za svobodo. Ob okrašenih in popravljenih spomenikih na pokopališčih v Vavti vasi, Gor. in Dol. Straži ter Drganjih selih so za dan mrtvih pripravili lepe žalne slovesnosti.

Ob toplem jesenskem vremenu so se člani ZB, vaščani in učenci vavtovaške šole zbrali ob spomenikih in grobovih padlih ter jim izrekli s cvetjem, vencem, besedo in žalostinko priznanje kot junakom, ki so padli za svobodo in nov svet.

Najlepše je bilo v Drganjih selih, kjer so se vsi vaščani zbrali ob grobovih padlih partizanov in jih počastili s petjem svojega mešanega pevskega zbora in recitacijami.

V Dol. Straži so pozabili na ljudi, ki so jim izbojevali svobodo. Samo peščica članov ZB in šolarjev je stala ob grobovih padlih, vaščanov pa ni bilo, kot da jim nič ne pomeni velika žrtev padlih in kot da niso za socialistične odnose.

V Vavti vasi je bila osrednja slovesnost. Zbralo se je veliko ljudi, tiho je zadone a žalostinka godbe čez grobove, tiho, a odločno je izvenel žalni nagovor borca Viranta, globoko so pretresle srca pesmi pevskega zbora iz Novega mesta, iskreno so vrele vroče besede iz otroških ust vavtovaških šolarjev. Mnogim, ki so se zbrali ob grobovih, se je obudil spomin na težke, daljne dni boja in revolucije, ki sta bila spočeta v krvi in žrtvah.

Riavi rak je napadel kandijski most

Zadnje čase je rja neusmiljeno načela kandijski most, za katerega zadnja leta nihče posebno ne skrbi. Pred 16 leti so ga temeljito očistili pod vodstvom mojstra Udoviča in ga prepleskali. Zaradi rje, ki se je spet neusmiljeno razširila, so začele na nekaterih mestih popuščati zakovice, na katerih so se rjaste kaverne še posebej močno razvile. Rja se je močno razširila tudi povsod tam, kjer je provala voda.

FERDO ZUPANČIČ

Po prisrčnem nagovoru so se partizanske mamice iz raznih krajev novomeške občine živahno pogovarjale o vojni časih in življenju, ki jim ga omogoča naša socialistična ureditev (Foto: Ivan Zoran)

V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA

Sprejem za partizanske mamice

Priredila sta ga Center za socialno delo in občinski odbor ZZB NOV Novo mesto – Med udeleženkami je bila tudi mati heroja Kotarja

S solzami hyaleznosti v očeh so partizanske mamice iz raznih krajev novomeške občine sprejele rdeč nagelj in skromno denarno darilo pred zadnjega oktobra na sprejemu, ki jim ga je v počastitev občinskega praznika priredil Center za socialno delo v Novem mestu skupaj z občinskim odborom ZZB.

Priprave na konferenco

Komisija za družbeno-politične odnose in idejno-politične probleme pri občinskem komiteju ZK Novo mesto bo pripravila konferenco, na kateri bodo razpravljali o delu občinske skupščine. Konferenca naj poudari vlogo članov Zveze komunistov pri usmerjanju kadrovske politike pred spomladanskimi skupščinskimi volitvami.

Volilni pravilnik SZDL

Občinsko vodstvo SZDL pripravlja volilni pravilnik konference SZDL za prihodnje volitve. O pravilniku bodo prihodnji teden razpravljali v izvršnem odboru in v volilni komisiji. V pravilniku bodo kar najbolj stvarno opredelili naloge SZDL in drugih dejavnikov v volilnih pripravah.

Tople nagovorne besede je partizanskim mamicam izrekla socialna delavka Marinka Zgajnar. Zatem je sekretar ZZB Franc Škof spregovoril o velikem deležu partizanskih mamic v času narodnoosvobodilnega boja, pri čemer je poudaril, da so mnoge mamice hrabro prestale izgubo svojih najdražjih mož in sinov, ki so padli v boju ali kot žrtve fašistične ga nasilja.

»Pogrebci, jetrca bi rad!«

»Ali imate kaj jetro, kaj želodčkov? Je tam zlata jama? Mislite, da me boste vi v grobu obračali? Pa sveda jetrca potrebujem, saj jih gotovo imate ob takšnem prometu!«

Tako in podobno vprašuje po telefonu že več kot eno leto domala vsak dan več neznanih zlohotnežev pogrebno službo Komunalnega podjetja Novo mesto.

Neuravnovešenci, ki že toliko časa ponavljajo svoje pobalinstvo, gotovo pozabljajo, da je pogrebna služba žalostno, toda nezogibno delo. S posmehom jo ocenjuje ali pa primerja z mesarstvom kvečjemu surovež ali nekdo, ki ve zelo malo.

Novomeška pokopališča so lepo urejena in v pogrebni službi je opaziti očiten napredek. Komu in čemu torej služijo pobalinska vprašanja po telefonu? Zlikovce, ki to počno, bo res treba poiskati ter jih pošteno krcniti!

Partizanske mamice so nato preprosto spregovorile o svojem življenju in ugotovljale, da se dandanes precej lažje živi kot pred vojno. »Tako je bilo oblastem malo mar, kako živi posameznik, danes pa je drugače,« so povedale.

Na sprejemu je bila tudi Neža Kotar, mati padlega narodnega heroja Martina Kotarja. Čeprav skoraj ni spregovorila besede, je bilo iz njenega pogleda razbrati globoko hvaležnost za pozornost, ki sta jo vsem partizanskim mamicam izkazala Center za socialno delo in ZZB NOV v Novem mestu.

Brez ugodnejših kreditov ne bo šlo

V zdravilišču Dolenjske Toplice se kažejo boljši rezultati gospodarjenja — Brez ugodnejših pogojev za kreditiranje ne bo šlo — Iščemo možnosti za podaljšanje turistične sezone

V zdravilišču Dolenjske Toplice so imeli lani 1,97 milijonov din prometa, letos v devetih mesecih pa že 1,85 milijonov. Število nočitev se je od lanskih 16.987 povzpelo letos v 9 mesecih že na 22.686. Precejšen je zlasti porast obiskovalcev iz Avstrije.

»Kljub težavam, ki jih imajo v vseh zdraviliščih, smo z letošnjo turistično sezono zadovoljni,« je povedal direktor Janko Popovič.

»Prenovljena dela v kuhinji, dograditev športnega bazena, slabo vreme in dogodki v svetu so nam onemogočili še boljše uspehe.

V prihodnjem letu nimamo predvidenih kakšnih večjih vlaganj, nadaljevali bomo s programom razvoja zdravilišča, ki je v skladu s sedanjimi možnostmi. Seveda, če dobimo turistične kredite pod ugodnejšimi pogoji, nam ne bo zmanjkalo korajžje. Kreditov z visoko obrestno mero in s kratkimi roki vračanja ne moremo sprejeti. V

ogledalo

Iz tatičev zrastejo tatovi!

Police naših samopostrežnih trgovin so polne najrazličnejših pisanih reči. Kupci se ustavljajo, ogledujejo, otpavajo, kupujejo ali pa gredo mimo. Mnogi med njimi so pošteni in jih pisane stvari ne prenamenjajo, čeprav prodajalke ni blizu. Nekaj je tudi takih, ki skušajo na skrivaj in zastoj prethotapiti ukradene stvari skozi vhodna vrata. Med priložnostnimi tatovi je mnogo otrok, zlasti šolarjev. Nekateri kradejo enkrat, drugi pa poizkušajo večkrat. Jemljejo vse, kar jim je všeč, in nikoli ne pomislijo, da bo moral nakradene stvari plačati namesto njih kdo drug...

Spretni tatiči se med odraslimi kupci poizkušajo izmuzniti z nakradenim blagom. Zadnje čase so začeli v trgovinah posebno budno opazovati mlade kupce. Če kdo nekaj izmakne in ga najdejo, imajo vsi polne roke dela: trgovci, milčniki, učitelji in starši. Skoraj vsi mladega tatiča obsojajo. Pozabljajo, da je prav vzgojna zanemarjenost kriva za marsikatero tatvino. Prezaposleni starši — mnogi med njimi imajo dovolj denarja za vsakdanje potrebe svoje družine — malokrat najdejo čas za pogovor s svojimi otroki. Nikoli jih ne poučijo, kaj je prav in kaj ni, in pozabljajo, da iz malih tatičev lahko zrastejo tatovi. Ne zanimajo se, odkod ima otrok denar in najrazličnejše stvari, ki mu jih oni niso kupili. Mladega tatiča poizkušajo spraviti na pravo pot z udarci in surovimi besedami takrat, ko je že prepozno.

M. P.

načrto imamo še marsikaj ne delovnih organizacij in Upamo, da bomo v prihodnje goste, hodnjih letih dosegli še hi. Precej računamo tudi s potrebi razvoja, zlasti če sevezavo z zimsko-turističnim bo kaj premaknilo tudi v se-središčem v Ormožnjicah, ker sestavi naših gostov. Se-želimo podaljšati sezono na daj imamo v glavnem samo-vse leto.

S. DOKL

OB KONCU OKTOBRA V NOVEM MESTU

Nove asfaltirane ulice

Občinski komunalni sklad financiral do zdaj v Novem mestu več kot 1,14 milijona dinarjev

30. oktobra so v Novem mestu asfaltirali še Škrabčovo ulico, del Prešernovega trga, del Muzejske in Sokolske ulice z dvoriščem MERCATORJEVE prodajalne pohištva (poleg tržnice) in stopnišče med ELEKTROTEHNO in podružnico zavarovalnice SAVA. Pred 1. novembrom je bilo končano tudi asfaltiranje na Mestnih njivah.

Občinski komunalni sklad je do občinskega praznika financiral, za okoli 1,41 milijona din komunalnih del v Novem mestu, med drugim: ureditev kanalizacije v Zabji vasi, asfaltiranje Prešernovega trga z okoljskimi ulicami, asfaltiranje na Mestnih njivah in ureditev Ulice talcev.

Do konca leta naj bi v Novem mestu in bližnji okolici opravili še nekatera večja dela, med drugim: asfaltirali cesto Zabja vas — Mali Slatnik, uredili pločnike v Bršlinu in razširili vpadnice Bučna vas—Bršlin, uredili križišče pri Industriji obutve, opravili prenovitvena dela v parku in drugo. Opravilo teh del pa je odvisno predvsem od vremena.

Ob vsem tem pripravljajo v Novem mestu še ureditev pokritega pločnika za pešce pri ASTRI ob Cesti komandanta Staneta in ureditev križišča Ceste herojev s Kostialovo ulico in Ulico talcev.

Dela, ki naj bi jih opravili še do konca leta 1968, bodo veljala predvidoma 1,27 milijona din.

Teleta za pitanje

Kmetijska zdruga Žužemberk bo dala jeseni 200 telet v pitanje kmetom. Kooperacijsko sodelovanje med kmeti in KZ se je do sedaj dobro obneslo.

Novomeška kronika

■ **TABORNIKI ODREDA »PO-REČANI«** so se v torek zbrali na Loki, kjer so splovili čoln, ki so ga gradili s prostovoljnimi delom več mesecev. Poskusna vožnja je pokazala, da je čoln dobro grajen.

■ **GRAVERSKA DELAVNICA KEČES** je pred nedavnim precej povečala svoje delovne prostore z novo delavnico v neposredni bližini sedanje. Precejšen razmah te obrti kaže, kako potreben je bil Novemu mestu in širši Dolenjski graver.

■ **ULICO TALCEV ASFALTIRAJO**, 4. novembra so začeli asfaltirati Ulico talcev v Novem mestu. Povaljani gramos bo zdaj prekrila črna asfaltna prevleka razen stanovalcev pa bodo tega gotovo veselili tudi učenci poklicne šole, ekonomske srednje šole, šole za zdravstvene delavce in mnogi odrasli, ki hodijo v razne oddelke šol pri Zavodu za izobraževanje.

■ **OB TRDINOVI ULICI** so te dni postavili kloso za kmetijsko zadruho.

■ **OBNOVITVENA DELA** v drogeriji na Glavnem trgu gredo h koncu. Kasneje nameravajo urediti še hišna pročelja do Kovačeve brivske delavnice.

■ **ZUNANJA DELA** Mercatorjeve — Standardove hiše pri Kečesovem vodnjaku na Glavnem trgu so nedavno že opravili, precej del pa so opravili tudi že v notranjosti stavbe. V razmahu so tudi obnovitvena dela v nekdanji Obrtnikovi prodajalni ob Cesti komandanta Staneta.

■ **FILM »MOST NA REKI KWAI«**, ki so ga nedavno vrteli nekaj dni v kinu KRKA, je bil dogodek za ljubitelje filmov z vojno vsebino, zato so bile vse predstave dobro obiskane.

■ **NA TRZNICO** zdaj ni treba več hoditi po prahu, ker so pred dnevom mrtvih asfaltirali vse dostope do nje.

■ **GIBANJE PREBIVALSTVA** — Rodili sta: Anica Sedej s Prešernovega trga 8 — Andreja in Mira Slamnik iz Kristanove 5 — dečka.

»Ena gospa mi je rekla, da jo strašno vznemirja, ko ne ve, kam bo tekla, če nas kdo napade. Kri- vi pa so baje, je rekla, tisti, ki v Novem mestu držijo vseljudsko obrambo v tako grozni konspiraciji!«

V lepi žalni svečanosti na novomeškem pokopališču so na dan mrtvih sodelovali pevci zbora Dušan Jereb in godba na pihala, govoril pa je tov. Bogo Komelj. Med občinstvom smo pogrešali šolsko mladino. Precej drugače je bilo na šmihelskem pokopališču, kjer so prav številni šolarji z udeležbo in s sodelovanjem v programu ustvarili zelo prisrčno vzdušje (Foto: M. Jakopčec)

V novomeški občini pripravništvo ni več tako zaguljena učna snov!

Se vedno pa je najtežje vprašanje, kaj je pripravništvo?

Podjetje za PTT promet: »Pripravništvo imamo ves čas po osvoboditvi!«

Gozdno gospodarstvo: »Pravilnik o pripravnikih smo imeli že pred izidom zakona!«

Podružnica SDK: »Pripravništvo poznamo od začetka poslovanja!«

Kaj pa je pripravništvo? Ponekod trdijo: »Delovno razmerje za določen čas,« drugod: »Delovno razmerje za nedoločen čas,« nekateri pa: »To je poskusno delo!« Ostali pravijo: »Sploh ne vemo, kaj je to.«

Take odgovore je med drugim dobila tudi analitična skupina pri občinskih vodstvih družbeno-političnih organizacij v Novem mestu, ko je za potrebe občinskega sindikalnega sveta povprašala 47 delovnih organizacij, koliko pripravnikov imajo, kakšno delo, dohodek in pravice jim dajejo, kakšne akte imajo o pripravnikih in podobno.

Na vprašanja je odgovorilo 34 delovnih organizacij. Med temi organizacijami je le 17 takih, ki so že spejele pripravnike. Odgovorile so, da imajo skupaj 83 pripravnikov, od tega največ: tovarna zdravil Krka (26), splošna bolnišnica (17), uprava občinske skupščine (6), podružnica SDK in SGP Pionir (po 5), Iskra Sentjerne (4) itd.

38 odstotkov pripravnikov ima visoko ali višjo izobrazbo, 62 odstotkov pa srednjo.

V 12 delovnih organizacijah so pripravniki na delovnih mestih, ki so jih predvideli posebej za pripravnike, v 4 delovnih organizacijah pa so pripravnikom dali delo, ki ga je narekovalo trenutno stanje. Eni preizkušajo znanje pripravnikov na začetku, drugi pa ob koncu pripravniške dobe.

Največ vprašanih organizacij je odgovorilo, da nagradjuje pripravnike iz skladov za osebne dohodke. Nagradjujejo jih različno: eni dajejo pripravnikom vnaprej določene zneske, drugi na podlagi delovnega mesta, ki ga zasledajo pripravniki, tretji pa po delovnem uspehu pripravnikov.

Večina delovnih organizacij izplačuje nagrade pripravnikom na podlagi pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov, ki veljajo tudi za druge zaposlene, ponekod pa so določila o nagradjevanju pripravnikov napisana v pravilnikih o pripravnikih.

Zanimivo je, da so delovne organizacije zagotovile pripravnikom enake pravice, kot jih imajo drugi člani delovnih skupnosti, zato imajo njihovi pripravniki tudi enake dolžnosti. Med povprašanimi delovnimi organizacijami jih je 13 odgovorilo, da so pravice in dolžnosti pripravnikov zagotovile s posebnimi pravilniki, v šestih so te reči zagotovile v splošnih aktih. V 12 delovnih organizacijah ustreznih pravilnikov še niso sprejeli. Splošne akte o pripravnikih je do zdaj sprejelo 20, pripravila pa jih še 9 delovnih organizacij.

Vsa pripravniška delovna mesta še niso zasedena, saj so anketirane delovne organizacije odgovorile, da želijo zaposliti še 28 pripravnikov. Nekaterje delovne organizacije so število pripravniških mest predvidele že v splošnih aktih o pripravnikih.

V združnem sadovnjaku v Smarju pri Sentjerne so obrali tudi bobovce in računajo, da jih bo okoli

40 ton. Prvovrstna jabolka prodajajo na debelo po 1,2 do 1,4 din kg, medtem ko so v drobni prodaji po 1,4 do 1,8 din kg. — Na sliki: marljiva obiralka v sadovnjaku (Foto: Polde Miklič)

Ali potrebujemo zakon o izobraževanju odraslih?

V Polju pri Dolenjskih Toplicah je bilo pred kratkim že drugo letošnje zborovanje inženirjev organizacije dela, kadrovikov in vodij izobraževalnih centrov, ki so se ga udeležili predstavniki iz 26 slovenskih podjetij. Zborovanje je vodil direktor novomeškega Medobčinskega zavoda za prosvetnopedagoško službo Slavko Vute.

Predavatelj prof. Ivan Bertonec iz Ljubljane je zborovalcem ob zelo zanimivi shemi obrazložil skališča o organizaciji izobraževanja strokovnih kadrov. (O tem smo lahko brali več v 41., 42. in 43. št. Delavske enotnosti). Novosti s tega področja so zanimive zlasti zdaj, ko veliko govorimo in pišemo o izobraževanju odraslih.

O zakonu, ki ureja izobraževanje odraslih, so mnenja precej različna. Nekateri menijo, da takega zakona sploh ni treba, ker je bistvo vsega le izobraževanje, ne pa predmet izobraževanja, saj je v statutih in drugih zakonitih listinah vsakega podjetja že zapisano, da se morajo zaposleni v znanju izpolnjevati.

Naj bo tako ali drugače, slej ko prej gre pri tej zadevi za sodelovanje na vseh stopnjah izobraževanja od začetka do konca. Vsakemu zaposlenemu na kakršnem koli delovnem mestu moramo dati toliko splošne izobrazbe, kolikor je potrebuje glede na strokovno znanje. Zavedati se moramo, da je izobraževanje vseh vrst celota in ga ne gre razkosati v med seboj ločene dele. Vsaka višja stopnja izobraževanja je neločljivo povezana z nižjo, tako da sloni na njenih temeljih.

Prof. Bertonec je opozoril, da moramo ob sprejemanju določil, priporočil in zakonov vedeti odgovore predvsem na tale vprašanja: kje in na kakšni stopnji smo z razvojem, kaj hočemo doseči in kakšne možnosti in sposobnosti imamo, da bomo to dosegli.

B. LILJA

Koletivi pošiljajo delavce na zdravljenje

Nekateri delovni kolektivi so se odločili za zdravljenje svojih članov v zdravilišču Dolenjske Toplice. Med tistimi, ki vidijo koristnost takšne pomoči svojim delavcem, so znani delovni kolektivi NOVOTEKS (N. mesto), ZITO, Pletenina, Izolirka, Emona (Ljubljana), Sava, Iskra (Kranj), železarna Jesenice in celo delovni kolektivi iz drugih republik.

Komemoracija pri spomeniku na Cviblju

Na dan mrtvih so se zbrali Žužemberčani in okoličani pri spomeniku na Cviblju in tako počastili spomin na tiste, ki so padli v NOB. Žužemberška krajevna organizacija ZB je organizirala žalno komemoracijo, skupaj s šolsko mladino pa je poskrbela tudi za okrasitev spomenika. V krajšem programu so sodelovali cicibani iz Žužemberka, šolska mladina, godba na pihala iz Novega mesta, pevski zbor »Dušan Jereb« in mladina iz Iskre. Zbranim je v spomin na padle partizane govoril predsednik krajevne organizacije ZB Stane Gorinšek.

M. S.

Komunalno podjetje ukinja servis

Novomeško komunalno podjetje bo do 1. decembra ukinilo servis za Pretisove motorje, dva meseca kasneje pa še servis za Tomosove motore. V delavnici, kjer sta servisa, bodo poslej popravljali le še svoja motorna vozila in stroje.

Sklep o dokončni opustitvi servisne dejavnosti je sprejel delavski svet komunalnega podjetja na seji 23. oktobra. Sklep so obrazložili z ugotovitvijo, da servisna dejavnost v taki obliki ni donosna. Delavski svet je tudi odločil, da bo komunalno podjetje svoj kamnolom v Gotni vasi poslej izkoriščalo le še občasno in po potrebi.

IMV: do januarja 30 novih članov ZK!

V Industriji motornih vozil so pretekli teden sprejeli 13 novih članov v organizacijo ZK. To so mladi ljudje, stari do 25 let, večinoma iz vrst proizvodnih delavcev. Sedem mladih ljudi nameravajo sprejeti še v kratkem. S tem bo organizacija, ki šteje zdaj 54 članov, skoro za polovico pomlajena. Pri sprejemanju mladih ljudi so se odločili za tri merila: mladinec mora biti dober delavec na svojem delovnem mestu, razčiščene mora imeti poglede glede religije in osvojitve načela Zveze komunistov. Do konca januarja nameravajo povečati s sprejemom novih članov svojo organizacijo na 80 članov, v prihodnjem letu pa na 100 članov.

Hudoklinovega Naceta ni več

Na pokopališču v Smarju pri Sentjerne so 29. oktobra pokopali Naceta Hudoklina, ki je več kot 30 let odpiral svoje gostišče pri Miklavžu bližnjim in daljnim obiskovalcem Gorjancev. V okolici je bil znan tudi kot »gorjanski očen«. Ker je daljal med NOB streho partizanom, so mu Italijani gostišče zažgali. Zadnja leta je preživel v Kostanjevici na Krki. Na njegovo željo so ga pokopali na šmarnskem pokopališču, kjer se je od njega poslovila vsa bližnja soseska.

POLDE MIKLIČ

Kidričeve besede so nas spremljale...

»Srečanje v Dobrniču je bilo zame čudovito doživetje,« je v razgovoru povedala slavjenka Martina Petrič

V času proslave 25-letnice prvega kongresa Slovenske protifašistične ženske zveze v Dobrniču sem obiskal Martino Petrič, znano novomeško družbeno delavko. Med številnimi prijatelji je te dni proslavljala več pomembnih jubilejev, ki naj bi zaradi skromnosti slavjenke ostali kar skriti. Kljub tej njeni želji pa sva se vendarle o njih pogovorila.

Najprej je tekel pogovor o potovanju v Dobrnič prede 25 leti.

»Potovali smo na lojtrskem vozu; iz Novega mesta nas je bilo šest. Pravzaprav nismo vedele, za kaj gre; mislile smo, da gremo na zborovanje. Potovanje po dolini Krke je bilo prijetno. Motila se nas nismo nemška letala, ki so letala nad nami. Na kongresu mi je najbolj ostal v spominu lik Borisa Kidriča, zlasti pa njegove besede: »Vojne še ne bo konec.«

Med borbo so partizanko Martino spremljale besede, sprejete na kongresu, in ji vlivale moč za doseg končne zmage. Po vojni in tudi danes je bila vedno v prvih vrstah

med tistimi, ki so se borili za napredek in boljši svet.

Ob koncu razgovora sem jo vprašal, kakšni so njeni vtisi iz današnjega Dobrniča.

»Srečanje v Dobrniču je bilo zame in za ostale tovarišice čudovito doživetje. Srečala sem se s sodelavci, prijatelji in z ljudmi, ki smo včasih delili slabo in dobro. S srečanjem smo se vsaj nekoliko obdolžili ženam za njihov velik delež v revoluciji in se poklonili tistim, ki so žrtvovali sinove, hčere, može in celo svoja življenja za svobodo.«

S. DOKL

SPREJEMANJE V ZVEZO KOMUNISTOV

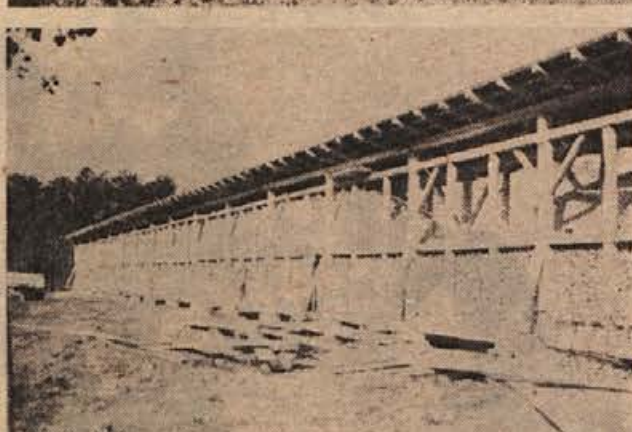
120 mladih je pripravljenih

Prva poročila o pripravah na sprejem mladih ljudi v Zvezo komunistov opozarjajo v novomeški občini na to, da v organizacijah ZK kljub mnogim razgovorom s sekretarji in sklepom konference v zadnjem letu niso nič naredili glede tega. Zdaj, ko se je delo z mladimi ljudmi končno le začelo, pa bode v oči ugotovitev, da mladina v delovnih organizacijah velikokrat sploh ne ve, kaj je to Zveza komunistov in kaj ZK dela. Ta ugotovitev opozarja, da v mnogih organizacijah ZK niso ne doumeli in ne ostvarili že dolgo veljavnega načela o javnosti dela ZK.

Doslej so v organizacijah

sprejeli že 21 mladih članov, za okoli 100 mladih članov pa sprejem še pripravljajo. Takšno pomladitev je Zveza komunistov v novomeški občini dosegla brez posebnega truda. Vse kaže, da je uspeh zolj posledica tega, da so se začeli v organizacijah resno ukvarjati s sprejemanjem prvič po daljšem času.

V občinskem vodstvu ZK Novo mesto poudarjajo, da pri sedanjih sprejemih nikakor ne gre za kampanjsko akcijo v obdobju pred kongresom. Trdijo, da so se zavestno odločili, da bo ZK s sprejemanjem mladih spremenila sestav članstva, ki ni najboljši.

Na kmetijskem posestvu na Draškovicu so letos prideli zelo veliko koruze, ki so jo obirali s strojem (zgoraj) in spravljali v koruznjak (spodaj), ki je največji na Dolenjskem (Foto: Polde Miklič)

Eksplozija – zaradi nerodnosti nekega borca

Nepazljivost nekega borca toliko da ni pokvarila ves nadej Organizacijski odbor je že med obnovo Sokolskega, sedaj kulturnega doma uporabljal dvorano za različne prireditve, ki so se navadno končale s plesom. Predvide se bile nalašč v žemlu da nihče ne bi posumil, kaj se pravzaprav pripravlja.

Ker pa se bližajo zasedanje, je organizacijski odbor, deloma da bi nadležni sedem dni ne bilo v dvorani nobenih prireditev Tako bi jo umetniški Djordje Andrejevič Kun, Josi Jand, Božidar Jakac in drugi lahko v miru čimbolje dekorirali in pripravi za slavnostno zasedanje.

Nocoj nastopajo stari znanci

Na brežiškem odru bo občinstvo nocoj pozdravilo igralce Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja. Med njimi so stari znanci Sandi Krošl, Nada Božičeva, Marjan Dolinar, Pavle Jeršin, Jože Pristov, Branko Grubar in drugi. Predstavili se bodo s klasičnim delom, s Sofoklovim **KRALJEM OIDIPOM**, ki ga je režiral Dino Radojčić. V minuli sezoni so s **KRALJEM OIDIPOM** nastopili v mnogih krajih Slovenije in so bili povsod deležni priznanja kritikov in občinstva. Pred nedavnim so gostovali v Kostanjevici. Tudi tam so gledalci uprizoritev toplo pozdravili.

Divji lovec v Brežicah

Kostanjevčani bodo v četrtek, 14. novembra, gostovali v Brežicah z »Divjim lovcom«. Predstavi bosta ob 16. uri in 19.30 v Prosvetnem domu. Vabljeni!

Kmetje so pripravljeni za sodelovanje z Dubravico

Oddelek za gospodarstvo pri občinski skupščini v Brežicah je v sredo, 30. oktobra sklical posvetovanje z vidnejšimi kooperanti v kmetijstvu. Odzvalo se je okoli 40 kmetov, ki so jih na posevku seznanili z načrti velike prasičje farne v Dubravici na Hrvaškem. Obrazložili so jim zahteve do bodočih pogodbenih rešitev in zbrali želje kmetov. Ti želijo predvsem, da bi jim farma zagotovila minimalno odkupno ceno 60 din za pet kilogramov težkega prasička, da bi jih vezala na dolgoročno sodelovanje ter jim omogočila posojilo za ureditev primernih hlevov. Kmetje so večinoma pripravljeni na kooperacijo, če bodo spoznali, da jim bo to prineslo resnične koristi.

Pomoč vodne skupnosti vaščanom

Vodna skupnost Cerklje je za vodovod v Črešnjicah, Zasu in Hrastju prispevala 50.000 din. Prebivalci so zbrali nekaj manj kot 80.000 in se s soudeležbo v denarju in delu za vedno znebili skrbi za vodo, ki so jih imeli že ob najmanjši suši. Vodo je dobilo 91 hiš, in 91 družin je nadvse zadovoljnih s to pridobitvijo.

NOVO V BREŽICAH

■ Z MESTNO MLADINO SKLJUČIJE DANES predsedstvo krajevnih organizacij Zveze komunistov Brežice III. razgovor o njenih skupnih željah in uspešnejših oblikah organiziranja dela. Mladi so bili vse doslej bolj ali manj razpuščeni, zato njihove težnje niso prišle do izraza. Sami čutijo željo po organizacijski povezanosti, vendar se jim ne posreči. Komunisti se čutijo dolžne, da jim pomagajo vključiti se v kulturno, zabavno, športno in družbeno-politično življenje, zato se bodo danes srečali z njimi. Tiste, ki gojijo želje po večji politični aktivnosti, bo organizacija ZK sprejela v svoje vrste.

■ V DNEH OD PETKA DO NEDELJE so občani posvetili del svojih misli spominu na pokojnike. Pokopališče so okrasili s cvetjem in vse tri dni je gorelo tam na stotine sveč. Prvega novembra je bila komemoracija, na kateri so počastili spomin na padle borce, na umrle internirance in talce.

ZAPOSILITEV IŠČE V OBČINI 367 LJUDI

Delovne organizacije imajo zelo malo štipendistov

Iz referata Franca Bukovinskega na zadnji seji občinske konference ZK v Brežicah

Na zadnji konferenci smo si v sklepih naložili hitreje razreševati odprta vprašanja v zvezi s kadrovsko politiko in zaposlovanjem. Toda storili smo bore malo. V politiki štipendiranja in zagotavljanja študijske pomoči talentiranim dijakom in študentom še nismo dosegli bistvenega napredka.

Občinska skupščina je sicer na našo pobudo sprejela odlok o študijski pomoči, statut sklada pa ravnokar sprejema. V njem so razčlenjeni pogoji za prejemanje pomoči med študijem. Delovne organizacije v tej smeri niso ukrenile ničesar. Razpisa novih štipendij oziroma študijskih pomoči v naši občini letos ni bilo. Temeljna izobraževalna skupnost daje vsega skupaj samo 7 štipendij. Na študijsko pomoč čaka 17 vloženih prošelj. Rešene bodo po sprejetju statuta prej omenjenega sklada.

Delovne organizacije v občini dajejo le neznatno število štipendij. Ali potemtaka lahko pričakujemo izboljšanje socialnega sestava študirajoče mladine na eni in izboljšanje kadrovske strukture v naših delovnih organizacijah na drugi strani?

7. aprila letos je potekel zvezni zakon o pripravi določen rok, do katerega bi morale vse delovne organizacije s pravilniki določiti pripravniška mesta z viš-

jo in visoko izobrazbo. Po podatkih so to storile le nekatere delovne organizacije, velika večina pa še ne.

Do danes imamo v občini samo tri osebe, ki jih štejejo kot pripravnike, pa še te imajo samo srednjo izobrazbo. Vprašujem, kje je tu odgovornost direktorjev delovnih organizacij za takšno izvajanje zakonskih predpisov. Upravni organi naše občinske skupščine, ki imajo po ustavi in zakonih naloženo skrb za izpolnjevanje zakonskih predpisov tudi v delovnih organizacijah, prav tako niso nič konkretnega ukrenili v zvezi s tem.

Javnost je najostrejši sodnik

Spričo majhnih možnosti za zaposlovanje smo na zadnji seji naše konference sklenili, da je treba odpraviti vse tiste dodatne in honorarne zaposlitve ljudi, ki so materialno preskrbljeni iz drugih virov. Čeprav so bili s tem našim stališčem seznanjeni vsi komunisti, organi upravljanja in direktorji delovnih organizacij osebno, do danes ni bistvenega napredka.

Na eni strani je še vedno armada brezposelnih, na drugi strani pa ljudje z dvema ali več službami. Zaradi tega predlagam konferenci, naj sklene, da bomo v prihodnje vse tiste delovne organizaci-

je in nosilce odgovornih dolžnosti v njih ali drugih organih, ki se za to ne zmejnijo, javno imenovali in pozvali javnost, naj ona sodi o takem odnosu do skupnih interesov občanov.

V občini je še vedno 367 prijavljenih ljudi, ki iščejo zaposlitev. Zavedamo se, da je zaposlovanje delavcev v prvi vrsti odvisno od odpiranja novih delovnih mest, toda kljub našim sklepom na prejšnji konferenci v tej smeri ni načrtovanih in omembnih vrednih prizadevanj. Taka prizadevanja bi morala spodbujati predvsem občinska skupščina s pomočjo svojih strokovnih služb, vzporedno pa tudi odgovorni organi v delovnih organizacijah.

Možnosti za nova delovna mesta vidimo predvsem v odpiranju novih delovnih izmen, ki bi jih nekatere naše delovne organizacije brez večjih težav lahko vpeljale, pa tega ne store. Nadaljnje možnosti so v širjenju terciarnih dejavnosti.

Predlagam, da danes ponovno opozorimo na delavsko solidarnost pri zaposlovanju in se zavzamemo za takojšnjo ustanovitev sklada za odpiranje novih delovnih mest v občini. Vanj bi prispevali oziroma posojali sredstva delovni kolektivi. Nosilec prizadevanj na tem področju naj postane razen občinske skupščine še sindikalna organizacija.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Preteklih štirinajst dni so v brežiški bolnišnici rodile: Pavla Pečnik iz Krš — deklica, Ana Kočevar iz Rožnega — dečka, Bronislava Rožič s Senovega — Katarino, Marija Rostohar z Vel. Doline — dečka, Antonija Soln s Senovega — Jožeta, Milena Vukelič iz Cundrova — Elvira, Marija Gizej iz Zg. Pohance — Božo, Barica Skendrovič iz Rud — dečka, Franciška Petančič iz Globokoga — dečka, Jožeta Širčelj iz Orehovega — dečka, Silvestra Kranjc iz Boštjanja — Simono, Terezija Ogorevc iz Piršenbrega — Jožeta, Ana Brkič iz Čemoveca — dečka, Martina Petelin iz Malega Obreza — Lidijo, Marija Seničnjak iz Celin — dečka, Olga Lupšina iz Bukovja — dečka, Danica Turk iz Jelš — Andreja, Ana Sinkovec iz Ravni — Branka, Pavla Topol iz Laduča — deklico, Antonija Koščica iz Bralskova — dečka, Marija Berdik iz Sevnice — Martino, Anica Rezelj iz Bukovska — Metko.

■ KRŠKO — Tu bo v kratkem občni zbor občinske zveze za telesno kulturo. Izbrali bodo novo vodstvo obnem pa dali priznanje staremu odboru za uspešno delo v preteklem obdobju. L. H.

DREVI GOSTUJE CELJSKO GLEDALIŠČE

V Brežicah bo drevo prvo gostovanje Celjanov v novi gledališki sezoni. Na sporedu je Sofoklov **KRALJ OIDIPOUS**. Predstava bo v prosvetnem domu ob 19.30. — Na sliki levo: Marjan Dolinar kot videc Teiresias, v ozadju nosilec glavne vloge Sandi Krošl kot kralj Oidipus.

OPEKARNA ŽELI NOVO SUŠILNICO

Nič več ne smemo biti odvisni

Muhasto vreme je povzročilo precej škode

Sezona za brežiško OPEKARNO je zaključena, toda z enim strojem bodo delali še naprej, dokler ne bo zmrzovalo. Do srede oktobra so napravili 6.300.000 opečnih enot in do izpolnitve plana jih manjka še 700.000. V kolektivu zatrdno upajo, da bodo do zime tudi to napravili.

Podjetje se je letos spet moderniziralo. Za 120.000 dinarjev so kupili homogenizator za predelavo glin; montirali so ga v aprilu. Naročili so strožnico in plačali zanj 53.000 dinarjev. Tudi sušilne naprave za votle izdelke so uredili. Za investicije so v zadnjih štirih letih izdali nad 1.500.000 dinarjev. Vsako leto si privoščijo kako izboljšavo. Naslednjo pomlad bodo na vrsti kopalnice in oblačilnice.

Za prodajo opečnih izdelkov je bilo letos izredno dobro leto. Če bi hoteli ustreči vsem tistim, ki so povpraševali po opeki, bi je morali napraviti dvakrat toliko, kot so je izdelali. Nujno potrebujejo še drugo umetno sušilnico. Pravijo, da ne smejo biti več odvisni od vremena.

Zaradi deževja so imeli to poletje in jesen precej škode. V avgustu jih je slabo vreme prikrajšalo za 20 odst. proizvodnje, a v septembru že za 40 odst.

RADIO BREŽICE

PETER, 8. NOVEMBRA: 18.00 do 18.30 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 18.30—19.30 — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

NEDELJA, 10. NOVEMBRA: 11.00 — Domače zanimivosti — Sklepi 4. redne seje občinske konference ZK Brežice — Vzorčno predavanje: Kako pomagamo otroku, ki grize nohte — Za naše kmetovalce: Martin Gram — Uspeli tekmovalci v pridelovanju hibridne koruze — Slovenske narodne poje: Marijana Deržaj — Magnetofonski zapis razgovora z letošnjim oktobrskim nagrajencem Jakobom Lemačem — Pozor, ni maš prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematografij. 12.40 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 12. NOVEMBRA: 18.00 do 19.00 — Svetujemo vam — Jutro vam predstavlja — Literarni utrinki: Tone Seliskar — Iz naše glasbene šole — Obvestila in film, ki pregled — Tedenski športni komentar, 19.00—19.30 — Od opere do opere IV. del — Glasbena oddaja.

Letos voda, prihodnje leto asfalt

Hitri odločitvi je sledila hitra akcija za napeljavo vodovoda v Brežini. Odprli so ga za občinski praznik. Pri zadetosti in trudu sta bila s tem uspehom bogato poplačana. Predsednik občinske skupščine Vinko Jurkas je ob otvoritvi obljubil, da že prihodnje leto lahko pričakujejo modernizacijo ceste skozi vas. Zbrane občane je pozval, naj pokažejo enako prizadevnost tudi asfaltiranju ceste. Bili so za to, saj si že dolgo želijo, da bi se resili prahu in blatu, ki jim zdaj povzročata toliko nevednosti.

Ravnatelj Posavskega muzeja pror. Stanko Skaler sprejema iz rok predsednika občinske skupščine Vinka Jurkasa oktobrsko nagrado. (Foto: J. Teppey)

BREŽIŠKE VESTI

Kako bomo volili nove odbornike in poslance?

Občinska konferenca SZDL v Krškem je sestavila osnutek volilnega pravilnika. O njem zdaj razpravljajo družbeno-politične organizacije, ki bodo sodelovale v političnih pripravah na volitve. Pravilnik omogoča široko javno delovanje vseh organizacij, društev in združenj občanov in jih poziva, naj se čim bolj tvorno vključijo v predvolilno aktivnost.

V prvem delu govori o splošnih družbeno-političnih izhodiščih in vlogi organizacij pri volitvah. Drugi del vsebuje evidentiranje, analizo dela skupščin in oblikovanje meril za bodoče odbornike in poslance.

Socialistična zveza se zavzema za kandidiranje takih ljudi, ki s svojim delom in družbeno-političnim ugledom prispevajo k hitrejšemu razvoju družbenopolitičnih odnosov in samouprave.

V nadaljevanju vsebuje pravilnik delo kandidacijskih konferenc. Za krško občino sta predlagani dve kandidacijski konferenci. Vsaka naj bi štela po 65 članov. Temeljna kandidacijska konferenca bo postavljala kandidate za odbornike in poslance republiškega zbora in zbora komunistskega zbora, kandidacijske skupščine, kandi-

date za odbornike občinskega zbora obč. skupščine, potrdila skupaj z ObS listo delegatov za zbor narodov zvezne skupščine ter izbrala skupno delegatov za medobčinske kandidacijske konference za volitve zveznih poslancev.

Druga konferenca v občini bo volila delegate za zbor delovnih skupnosti, od občinske do zvezne skupščine. V tej konferenci bo imel besedo in vpliv predvsem sindikat.

Medobčinska posvetovanja v Krškem

Odbor za organizacijsko-politična vprašanja republiškega zbora in odbor za vprašanja javne uprave ter splošne varnosti organizirata te dni regionalna posvetovanja o vprašanjih, ki jih posreduje poročilo začasne komisije izvršnega sveta SRS za preučitev organizacije republiške uprave.

V Krškem je bilo takšno posvetovanje včeraj. Obiskali so ga predstavniki vseh treh spodnjeposavskih občin. Vabljeni so bili predstavniki skupščin in družbenopolitičnih organizacij.

TIS vzdržuje varstvene ustanove

V krški občini imajo štiri vzgojno-varstvene ustanove: v Brestanici, na Senovem, v Krškem in Kostanjevici. Obiskuje jih nad 170 otrok od tretjega do sedmega leta starosti.

Delovni čas so ustanove prilagajale željam staršev oziroma njihovu delovnemu času. Starši so prispevali denar le za hrano in posebno varstvo, za vzdrževanje ustanov pa je prispevala finančna sredstva občinska izobraževalna skupnost.

Varstvo šolarjev je vpeljano le v Brestanici. Zanje so delno poskrbeli tudi na tistih šolah, kjer imajo vozače. Uredili so jim podaljšano bivanje v šoli za čas, ko morajo čakati na prevoz.

Nerazvita šola želi samostojnost

V Gornjem Leskovcu se število otrok povečuje, zato je že nekaj časa živa težnja po osamosvojitvi nerazvite osnovne šole v tem kraju. Upravno in pedagoško vodnje od daleč se ne obnese, to pa šoli ni niti najmanj pri prid. Verjetno bodo želji po samostojnosti leskovske šole ustregli do prihodnje jeseni.

Štipendije odslej le za predmetne učitelje

Za potrebe šolstva v krški občini štipendira temeljna izobraževalna skupnost v Krškem 24 dijakov in študentov. Pet jih študira na srednji vzgojiteljski šoli v Ljubljani, devet na učiteljskih v Novem mestu, Ljubljani in Celju, štirje na pedagoških gimnazijah in pet na filozofski in biotehniški fakulteti. Izobraževalna skupnost je spremljala njihov napredek in z zadovoljstvom ugotovi-

Skupina dijakov nasproti galerije v Krškem čaka, da si bo lahko ogledala razstavo slikarja Ivana Čarga. Fantje so redni obiskovalci tega hrama umetnosti ob Savi. Ne samo enkrat, tudi po dvakrat in trikrat si ogledajo isto razstavo. (Foto: J. Teppey)

PO OBČINAH BODO PONOVO PREUČILI ZDRAVSTVENO STANJE

Kmetje borci, ki niso plačali davkov, so brez zdravstvene zaščite

Predstavniki borčevskih organizacij se zavzemajo za večje pravice članstva iz zdravstvenega zavarovanja, za odprto pot do zdravilišč

Na gradu v Brestanici je bilo 26. oktobra posvetovanje s predstavniki občinskih zvez Združenj borcev NOV iz vzhodnega predela Dolenjske. Sklicali ga je Komunalni zavod za socialno zavarovanje iz Novega mesta. Razpravljali so o zdravstvenih vprašanjih preživelih borcev in aktivistov NOB.

Z zadovoljstvom so ugotovili, da je družba v zadnjih desetih letih zadovoljivo skrbela za te ljudi, da pa se z njo porajajo težave glede zdravljenja borcev. Tu so omenjali potrebo po klimatelem in termalnem zdravljenju izčrpanih in revmatičnih borcev.

Na posvetovanju so si bili edini v tem, da je treba tovrstno zdravljenje omogočiti vsem borcem, ne glede na leto vstopa v NOV. Posledice vojne v mnogih primerih občutijo tudi mlajši borci, ki so med vojno šele doraščali in vstopali v partizanske vrste že s 15. in 16. letom.

Pozorno so obravnavali položaj kmetov borcev in njihove težave v zvezi z zdravstvenim zavarovanjem. Letos so

vsi dobili povz. za zamenjavo zdravstvene knjižice. Novo knjižico je dobil v roke le tisti zavarovane, ki je za preteklo leto poravnal vse davčne obveznosti.

Brez zdravstvene zaščite je po podatkih Zavoda za socialno zavarovanje ostala približno četrtina borcev kmetov. To število je zaskrbljujoče. Med borci brez knjižice je precej takih kmetov, ki zaradi oslabelosti in nesposobnosti za pridobitno delo niso bili kos davkom. Prav med njimi so taki, ki so zdravljenja najbolj potrebni.

Na posvetovanju so sklenili, naj občinske zveze ZB NOV preučijo razmere, v katerih živijo omenjeni borci, in nato ukrepejo vse potrebno, da bodo čimprej deležni

zdravstvene zaščite.

Zastopnik republiškega odbora ZB NOV Zveze Slovenije Slavko Kovačič je navzoče seznanil s republiškim stališčem do reševanja borčevskih vprašanj in jim razložil osnutke zakonskih predpisov, ki se pripravljajo. Tov. Kovačič je prisotne pozval, naj poskrbijo za najnovejšo analizo zdravstvenega stanja borcev. Ta bo najboljši napotek za nadaljnje ukrepanje.

Posvetovanje so zaključili s priporočilom, naj bi vloge za priznanja posebne delovne dobe povsod čimprej rešili. Upravičenci bodo tako hitreje deležni ugodnosti, ki jim po zakonu pripadajo.

KRŠKE NOVICE

TEKMOVANJE V REGLJANJU bo organiziral občinski sindikalni svet v počastitev 25-letnice nove Jugoslavije. Tekmovalci se bodo pomerili v borbenih igrah (6-članske ekipe s po 6 lučaji) in v parih 2x100 lučajev. Organizator bo prvim trem ekipam podelil priznanja.

NOV FRIZERSKI SALON je odprl pred kratkim brivski mojster Lavrinček poleg osnovne šole. Ta salon je med najlepšimi v Zavarstvu in je na Vidmu zelo potreben, ker v podobnem lokalni pri železniški postaji niso mogli zadovoljiti vseh strank.

KRŠKI LOVCI SO PRED DNEVI po uspešnem lovu, ki sta se ga udeležila tudi dr. Jože Bričelj in dr. Franc Hočvar, sprejeti v svoje vrste Petra Markoviča, sekretarja občinske konference SZDL. Krst je bil prav zanimiv saj je moral novi član zelene družbine za vsak nepravilen odgovor sprejeti udarce z palico. Udarcev pa ni manjkalo.

O SPREMEMBI PRAVILNIKA o osebnih dohodkih razmišljajo v tovarni papirja. Sedanja pravilnik določa, da dobi 50-odstotno nadomestilo lanskoletne osnove osebnega dohodka vsakdo za prve tri dni odsotnosti zaradi bolezni. Sklep je bil sprejet z namenom, da bi zmanjšali izostanke namisljenih bolnikov in tistih, ki jim delo ob stroju ni edini vir zaslužka, da je prizadel res boje delavce. Razmišljajo o tem, da bi določili o nadomestilu spremenili in uvedli učinkovitejša ukrepa za lažne bolnike, teh pa je kar precej.

CVETILICARNA JE IMELA v minulem tednu veliko kupcev. Na rožali so sveže cvetje v šopkih in košaricah, veliko pa so pokupili tudi umetnih cvetov. Mnogi me-

Ocena organizacij in posameznikov

Komunisti krške občine pri zadevno zbirajo podatke in analizirajo dosedanje uresničevanje smernic CK ZKJ. V kratkem pripravljajo sejo konference, na kateri bo to srednja točka dnevnega reda. Priprave obetajo na seji kritično oceno dela posameznikov in organizacij. Posebej bodo razčlenili odnos do mladih in do sprejemanja v zvezo komunistov.

V zvezi s tem bodo pretresali dosedanje skrb za izobraževanje na novo sprejetih članov in odziv starejših komunistov za izpopolnjevanje družbenopolitičnega znanja na seminarjih in tečajih, ki jih prireja komite skupaj z delavsko univerzo.

Kmetje se pripravljajo na tekmovanje

Sklad za pospeševanje kmetijstva v občini Krško bo tudi v letu 1969 namenil del sredstev naprednim kmetovalcem, ki se bodo odzvali razpisu za najboljši pridelek pšenice. Spodbudili jih bodo tudi za sodobno pridelovanje sadja, koruze, grozdja in za rejo piščancev in živine.

Letošnji dober odziv in odlični pridelek pšenice zagotavljata, da se bo še večje število naprednih gospodarjev pridruživlo tekmovanju. Že zdaj delajo načrte za uporabo gnojil in iščejo napotke pri strokovnjakih.

Lovci se vključujejo v turizem

Občinska skupščina v Krškem priporoča vsem lovskim družinam, naj razvijajo turizem in privabljajo v svoja lovišča čim več tujih gostov. Družine Krško, Videm, Brestanica, Veliki Podlog in Raka so dolžne nameniti lovskemu turizmu nekaj manj kot tretjino odstrela zajcev in polovico odstrela fazanov. Družini Veliki Podlog priporoča skupščina, naj namenijo tujim lovcom še 70 odstotkov hierbije.

ščani so si vzgajali krizanteme na domačih vrtovih. Slana je marškomu prekrizala račune, zlasti na levem bregu Save, kjer je mrav uničil precej cvetja. Za dan mrtvih so občani lepo okrasili grobove na pokopališču, spomenike in spominska obeležja padlih borcev, talcev in internirancev. Delegacija Zveze Združenj borcev se je šla pokloniti tudi spominu krških žrtv v Dobravo.

OTROŠKI VRTEC NA VIDMU je dokončen. Varovancev še ne sprejema, ker morajo kupiti opremo. Ustanova je zelo lepo urejena in malčki se bodo v njej počutili mnogo udobneje kot v sedanjih prostorih. Vodstvo osnovne šole si prizadeva, da bi otrokom v novi varstveni ustanovi ničesar ne manjkalo. Kuhali jim bodo tudi kosilo, kar je bila ves čas želja mnogih staršev.

CIGANE BODO ZAPOSLILI. Občinska skupščina bo organizirala več javnih del, h katerim bo pritegnila vse zdrave moške iz ciganskih družin. Na ta način jim bo nudila denar za preživljanje, varnostni organi pa bodo pooblašili nadzor nad krščenjem javnega reda. Prostor za naceltev Ciganov je določen na desnem bregu Save. Letos jim bodo napeljali tja vodo, naselja pa jim pred zimo ne bodo zgradili.

GOSTISCE, PODJETJA PRE-SKRBA ima lep obisk. Sprejema tudi stalne abonente za kočilo. Nabralo se jih je že precejšnje število. To kaže, da so s hrano in potrebno zadovoljni. V novem gostišču se radi zadržujejo prehodni gostje. Nadomešča jim karvarno, ki jo na tej strani mesta pogrešajo. To je verjetno uganil arhitekt, ki je projektiral lokal.

Loka: za dokončanje je zmanjkalo denarja

Prosvetno društvo „Primož Trubar“ iz Loke pri Zidanem mostu je zaprosilo občinske organe, naj mu z denarno pomočjo pomagajo dokončati preureditev dvorane prosvetnega doma Lani so s prostovoljnimi delom betonirali tla in opravili še nekatera druga dela, zdaj pa je treba položiti parket, obnoviti elektriko, napeljavo ter opraviti nekaj drugih del, kar bi skupno stalo blizu dva milijona starih dinarjev.

Občinska kronika je že v zamudi

Ze leto dni je minilo od časa, ki je bil določen za končni rok pošiljanja gradiva za občinsko kroniko, kar naj bi bilo bogato dopolnilo za pospeševanje turizma v tem delu Slovenije. Pobudo je dala Socialistična zveza, vendar kaže, da bo ostalo pri besedah in načrtih. Škoda je le, da je bilo porabljenega precej truda in časa pri zbiranju podatkov. Prihodnje leto bo Sevnica praznovala 100-letnico tabora v tem kraju, zato bi bilo prav, če bi kronika izšla vsaj do tega časa.

S. SK

Blanca: za žičnico sta bregova prenizka

Meritve so pokazale, da sta bregova Save prenizka, da bi lahko naredili žičnico za prehod čez reko pri Blanci, kjer je bil doslej doslužen brod edina zveza. Predlagano je bilo, da bi zato raje obnovili brod. Z delom bo treba pohiteti, saj se bliža čas, ko bo voda velika in prevoz nevaren.

Na zadnjem sestanku, ki je bil sredi oktobra, so ljudje tudi želeli, naj bi zanje organizirali dvodnevne tečaje prve pomoči pri živini, delavska univerza pa naj bi redno priredila predstave potujočega kina.

OD LISCE DO MALKOVCA

■ STUDENEC: ODKUP AIDE IN OREHOV. Poslovalnica sevnškega trgovskega podjetja je začela odkupovati letošnji pridelek ajde in orehov. Ajda je po 2 dinarja kilogram, vendar zaradi slabega pridelka kmetije ne bodo veliko iztržili. Zaradi spomladanske posebe pa ne bo dosti boljše z orehi. Čeprav jih je mogoče prodati okoli 5.30 tlin.

■ ZAVRATEC: ČAKANJE NA OKUŽBO. V zaseku Prebolje pri Zavrcau imajo dva izvira, katerih vodo uporabljajo za napajanje živine, pa tudi za človeško prehrano. Okolica je onesnažena z iztrebki, v vodi pa se redijo žabe med gnilim listjem, ki pada z dreves. Nedolgo tega je en otrok že obšel za tifusom, vzorec vode pa je vzel inspektor, vendar rezultati analize še niso znani. Letos spomladi so ljudje resda že poskušali zgraditi rezervoar s pipo, vendar niso dosegli sporazuma z lastnikom zemlje.

■ VELIKO PODGORJE: NOVA CESTA. S pomočjo delovnih organizacij so prebivalci Velikega Podgorja zgradili blizu 2 km dolgo cesto tako da se je v kraj zdaj mogoče pripeljati z avtomobilom. Glavni organizator dela je bil upokojeni „kopitar“ Valentin Oblak. Cestni sklad je prispeval 1500 din, OK SZDL 500 din, Jutrzanja 200 din, CG Brežice 1000 din, prebivalci vasi pa so prispevali vsak po 1000 ali 700 din; razen tega so skupaj opravili še 1000 prostovoljnih delovnih ur.

■ PLANINA: RADI BI ZVEZO S SEVNICO. Dolina Sevnice se hitro spreminja. Rastejo nove hiše, elektrika napeljava se je že povsod razširila. Po cesti proti Planini sicer vozi šolski avto, vendar je večkrat prepoln, v času počitnic pa sploh ne vozi.

TONČKA REŠETA

Srečali smo ju na sprejemu v Sevnici. Tončka Rešeta, odposlanica na Kočevskem zboru pred 25 leti in delegatka na občinskih ustanovnem kongresu ZZZS, doma iz Novoga grada nad Boštajem, ter Franciška Udovč, obe preprosti kmečki ženi, ki ležeta pod sedmi križ, sta se usedli med mlajše in se veselili skupaj z njimi.

Našo Tončko, kot ji vsi

„Nekaj se, nekaj pa tudi ne“

pravijo, smo povprašali, kako živi in kako se ureničuje tisto, o čemer so govorili v Kočevju in Dobrniču.

»Med vojno so mi ubili moža. Preživljala sem se predvsem z delom na kmetiji, dobivam pa tudi 150 dinarjev priznanih. Kar zadovoljna sem, saj sem bila vedno vajena skromnosti. Če se ureničuje vse tisto, o čemer smo takrat sanjali? Nekaj se je, nekaj pa tudi ne. Pogrešam predvsem tisto tovarštvo in prijateljstvo, ki smo ga živeli takrat. Všeč mi je današnji sprehod, zabolelo pa me je, ko so nekateri vidne družbene delavke na proslavi 25-letnice v Dobrniču odšle in nas pustile same,« je dejala Tončka.

FRANČIŠKA UDOVČ

Tudi Franciška Udovč, mati sedmerih otrok, se je udeležila ustanovnega kongresa v Dobrniču. »Na proslavo letos nisem šla. Bolehna sem in se raje iržim doma. Zelo rada pa bi šla za teden dni v zdravišče; to bi mi gotovo dobro delo,« je govorila o svojih težavah Franciška.

Preproste, skromne so te naše slovenske matere. M. L.

Ni prometnih znakov

Ze spomladi so v Smarju na zboru volivcev razpravljali o tem, da ni nobenih ustreznih prometnih znakov pred železniškim nadvozom v Smarju. Vozniki motornih vozil, ki ne poznajo ceste ob Savi proti Bregu in Radečam, pogosto nadaljujejo vožnjo po desni strani železniške proge do zadnjih stanovanjskih hiš v Smarju. Posebno moti prebivalce Smarja obračanje osebnih in motornih vozil na ozki poti ponoči. Zato bi bilo prav, da bi cestno podjetje na tem delu ceste namestilo ustrezne prometne znake in smerne table, kod naj bi vozili

vozniki proti Bregu. Pogosto se dogaja, da prebivalce v Smarju sprašujejo tudi, kje je cesta na Lisco ipd.

Loka: bi streha res toliko kazila?

Na postajališču v Loku pri Zidanem mostu imajo železniški delavci veliko dela, najtežje pa je stalno dvigati in spuščati zapornice, saj gre tu po 130 vlakov v obe smeri. Ker so železničarji izpostavljeni vsem vremenskim nepravilnostim, je železniška sekija iz Zidanega mostu že pred dvema letoma hotela postaviti kovinsko zaščitno streho nad prostorom, kjer dvigajo in spuščajo zapornice. Toda občina je predlog zavrnila, češ da ne ustreza urbanističnim zahtevam. Ljudje v kraju menijo, da streha Loke ne bi kazila, saj so v kraju druge, večje urbanistične nepravilnosti. Podobne strehe imajo v drugih večjih krajih, npr. v Storah pri Celju, zato je nerazumljivo, zakaj je v Loku ne bi smeli imeti. S. SK

IZ ŠENTJANŽA

■ OB DNEVU MRTVIH se je na pokopališču v Šentjanžu, ki je bilo lepo posuto s peskom in okrašeno s cvetjem, zbralo veliko ljudi. Krajevna skupnost je letos pravčasno priskrbelo pesek za posute poti in okolice grobov. Žal pa so pri tem ugotovili, da so nekateri lastniki grobov porabili zelo veliko peska, in to predvsem tisti, ki niso plačali skromnega prispevka 5,00 din od groba, ki ga krajevna skupnost porabi za urejanje celotnega pokopališča. Le-ta bo morala v prihodnjem letu vsakogar poskrbeti za to, da bodo uredili prepotrebno mrljiško veščico.

■ ŠENTJANSKI GASILCI vztrajno izgrajujejo svoj dom. Prejšnji mesec so dokončali drugo ploščo, prizadevajo pa si, da bi v letošnjem letu, kar je zelo nujno, napravili tudi ostrežje in pokriti prado. Pričakujejo, da jim bodo okoliški prebivalci pomagali pri ureditvi zamislili in darovali potreben les.

■ PO ZASAVSKIH PLANINAH. Mladi člani planinske sekcije osnovne šole Sevnica so doslej ob nedeljah prehodili že skoraj vse postojanke, ki so vključene v zasavsko planinsko pot, manjkata jim le Bohor in Janče. Ti dve postojanki pa bodo obiskali še v tem mesecu, nakar bodo prejeli posebne značke.

AMD SEVNICA

se pridružuje praznovanju občinskega praznika

in hkrati vabi ljubitelje avtomobilskega športa, da se vključijo v društvo.

Komemoracija v Sevnici

Zadnji teden pred dnem mrtvih so bili naši pionirji zelo delavni in večkrat v mislih pri žrtvah, ki so padle za našo svobodo.

Ze od ponedeljka dalje so vsak dan krasili grobove padlih borcev in grob junaka Sava Kladnika, po katerem ima naša šola ime. Prižigali so tudi svečke in z molkom pri grobu počastili spomin umrlih.

31. oktobra pa smo se vsi solarji zbrali pred spomenikom, kjer je bila lepa žalna srečanost.

Člani dopisniškega kroška osnovne šole Sevnica

Povratni obisk iz Mozirja

V torek so obiskali sevnško občino predstavniki mozirske občine in tamkajšnje kmetijske zadruge, da bi si ogledali nekatere hribovske kmetije, ki so primerne za preusmeritev in specializacijo. S tem so vrnili obisk zastopstvu sevnške občine, ki se je v Mozirju mudilo v začetku oktobra.

KOMUNALNO STANOVANJSKO PODJETJE SEVNICA

čestita vsem občanom občine Sevnica za občinski praznik!

OPOZORILO

Danes je v Skupščinskem Dolenjskem listu objavljen sklep sveta za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve občinske skupščine Sevnica o javni razgrnitvi osnutka dopolnitve urbanističnega programa za območje Sevnica in urbanističnega načrta za mesto Sevnica. Zainteresirani občani in predstavniki delovnih organizacij si oba osnutka lahko ogledajo vsak uradni dan (torek in petek) od 8. do 14. ure. Urbanistični program in načrt mesta Sevnica bosta na vpogled 30 dni po objavi sklepa sveta.

Zahtevaj

PRAVI SLOVENSKI PELINKOVEC

KRALJ

623 658

Samo

Destilacija Dana Miro

DANA

Dana Miro

TOVARNA RASTLINSKIH SPECIALITET

Vprašanje za trgovce

Vel. Gaber - »Solo, trgovino, pokopališče in poti moramo urediti,« vztraja Tone Praznik

Veliki Gaber je eno večjih občinskih središč s popolno osnovno šolo in velikim kmetijskim zaledjem, ne dosti manjše pa ima tudi »zaledje« problemov. Za včeraj je bil sklican sestanek vodstev krajevne skupnosti, Socialistične zveze in predstavnikov trgovine, da bi rešili eno izmed vprašanj. Tajnik sveta KS in predsednik krajevne organizacije SZDL Tone Praznik pa jih je takole razvrstil:

Prvo - šola je simbol napredka, zato je ena prvih nalog preurediti in primerno usposobiti sedanjega šolskega poslopja. Kako zbrati toliko milijonov, je še vprašanje. Verjetno pa brez samoprispevka ne bo šlo.

Druga stvar je trgovina. V Velikem Gabru dela prodajalna v nemogočih razmerah, zato je na mestu postaviti javno vprašanje: zakaj si dve družbeni delovni organizaciji - KZ Trebnje in Mercator - trmoglavo konkurirata v Sentlovrencu, ki je manjši kraj, na Veliki Gaber pa nihče ne misli. Menim, da smo upravičeni povabiti kako drugo trgovsko podjetje, pa čeprav ne

domače. **Tretje**, kar nas teži, je prepolno gabersko pokopališče. Zdaj je že tako polno, da tako rekoč ni za nikogar več prostora. Že leta in leta pa se vleče pravda za zemljišče, kjer bi bilo novo pokopališče, toda zadeva se nikamor ne premakne.

Četrta naloga je skrb za vaške poti in ceste. Posebna cesta, ki pelje skozi vas in se priključi cesti Ljubljana - Zagreb, je nujno potrebna popravila. Mislim, da sem naštel dovolj. Če se nam bo posrečilo s skupnimi močmi to narediti, se vodstvom krajevnih organizacij ne bo treba sramovati. M. L.

Gostje iz Obrenovca so v nedeljo obiskali tudi spomenik padlih pri Sv. Urhu pri Ljubljani (Foto: Legan)

Kot srečanje z brati

Prijetna novost: Obrenovčani so bili tokrat tudi zasebni gostje v Trebnjem in okolici

V soboto in nedeljo je gostovalo v Trebnjem in na Mirni 39 občanov iz pobratene obrenovske občine in s tem vrnilo obisk delegaciji trebanjske občine 12. in 13. oktobra.

Bogati program prijateljskega obiska se je začel že v Zagrebu, kjer so goste iz Obrenovca pričakali zastopniki Trebnjega. Skupaj so se z avtobusom odpeljali v Kurnovec in si ogledali Titovo rojstno vas. V Brežicah so obiskali grad in viteško dvorano, v Kostanjevici pa Formo vivo, Gorjupovo galerijo in Lamutov likovni salon.

V soboto zvečer so jih Trebanjci pričakali z godbo na pihala, nato pa so jih sprejeli kot družinske goste na večerjo in prenočišče. Prav to je zelo zblížalo prebivalce

obeh občin, ki so se med seboj tesneje spoznali, ko so kramljali marsikje pozno v noč.

V nedeljo so obiskali Ljubljano. Tam so si ogledali športno dvorano v Tivoliju, zgradbo republiške skupščine, nato pa so se odpeljali k Sv. Urhu, kjer jim je poslanec Franci Kolar govoril o tej sovražni postojanki in o narodnoosvobodilnem gibanju v Sloveniji.

Popoldne so si ogledali tovarno rastlinskih specialitet DANO na Mirni, zvečer pa jim je predsednik Obs Ciril Pevec priredil v avli osnovne šole svečan sprejem. Sprejema so se udeležili tudi gostitelji, pri katerih so Obrenovčani večerjali in prespali. Vzdušje je bilo nadvse pri srčno, tako rekoč enkratno.

Čimprej izdelati seznam kulturnih spomenikov

Za spomeniško varstvo je bilo letos doslej porabljenih 7.000 dinarjev. V mirnski župni cerkvi so restavratorji nadaljevali odkrivanje dragocenih fresk, obnovljena pa sta bila tudi streha in zvonik cerkve na Vihru, v kateri so dragocene slike glavni okras stranskih oltarjev.

Kot predvideva pogodba, bo Zavod za spomeniško varstvo letos opravil še arhitektonske posnetke trebanjskega gradu ter pripravil predračun za najvažnejša dela v tem gradu, v mirnski cerkvi ter v cerkvi v Sentrupertu. Zavod izdeluje tudi seznam kulturnih spomenikov, vendar o tem delu doslej ni dal poročila občinski skupščini.

TRIKOTAŽA IN KONFEKCIJA
• KOČEVJE •

S SEJE SKUPŠČINE TEMELJNE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI

Še najcenejši so - posebni oddelki

Za šolanje motenih otrok naj bi v Trebnjem odprli dva, na Mirni pa en poseben oddelk - Kdaj iste pravice tudi za kmečkega otroka?

Prejšnji teden se je v Trebnjem sestala skupščina temeljne izobraževalne skupnosti, ki je sprejela poročilo o delu izvršnega odbora ter delno popravila finančni načrt za letošnje leto, ki predvideva 3.546.000 din za celotno izobraževanje. O svoji sedanjosti zagati je skupščina poročala tudi delavska univerza, znova pa so razpravljali tudi o posebnem šolstvu teru sposobljanju duševno in telesno motenih otrok.

Posebna strokovna komisija je v trebanjski občini že pred šestimi leti začela kategorizirati (uvrščati) duševno in telesno motene otroke, da bi jih lahko primerno šolali in usposabljali za samostojno življenje. Doslej je bilo pregledanih blizu 300 otrok, od tega pa je bilo kategoriziranih 90. Ob letošnjem preizkusu otrok prvih in drugih razredov se je pokazalo tudi, da šole pogosto predla-

gajo za posebno šolanje otroka, za katere se potem ugotovi, da so sposobni za šolanje v rednih šolah, imajo pa različne vzgojne napake, ki imajo velikokrat vzroke v družinskem življenju.

Ker v občini ni posebnih oddelkov, hodi skoraj polovica vseh duševno ali telesno motenih otrok v redne osnovne šole, kjer ovirajo šolsko delo, kjer se tudi sami slabše počutijo zaradi osebnih neuspehov. Šolanje v posebnih šolah drugod pa je razmeroma drago in pride v poštev le v nekaterih primerih.

Skupščini temeljne izobraževalne skupnosti je bilo znova predlagano, naj bi ustanovili posebne oddelke pri osnovnih šolah. To bi bil najboljši izhod predvsem za kmečke otroke, ki kot kmečki zavarovanci nimajo pravice do plačnega usposobitvenega postopka v posebnih šolah. Kot druga možnost je bilo predlagano tudi, naj bi republika tako pravico zagotovila tudi kmečkim otrokom.

Po doslej zbranih podatkih bi zadostovalo, če bi v občini zaenkrat odprli tri oddelke posebne šole: dva pri trebanjski osnovni šoli in enega pri mirnski. Denar za te namene bo potrebno zagotoviti, saj gre za življenjske

ka vprašanja precejšnjega števila občanov.

Skupščina TIS je bila prejšnji teden natančneje seznanjena tudi s težavami in načrti delavske univerze. Poročali smo že, da se je ta izobraževalna ustanova znašla v zagati, ki pa ni tolikšna, da je ne bi bilo mogoče premagati. Člani skupščine so menili, da je DU treba dati letošnjo dotacijo, za naprej pa je potrebno izdelati urenjeliv program in naj vežati denarno pomoč temeljne izobraževalne skupnosti. M. L.

Danes o zadruzi in referendumu

Dnevni red današnje seje občinske skupščine je izjemoma kratek, toda obsega nekatera zelo pomembna vprašanja, ki zadevajo vse prebivalce trebanjske občine. Načrt vlaganj v šolstvo, predlog o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka za izgradnjo v šolstvu, poročilo o problematiki kmetijstva ter poslovanju KZ Trebnje, poročilo o kulturno-prosvetni in telesno-vzgojni dejavnosti, zazidalni načrti za Trebnje in Mirno ter plačevanje davkov in prispevkov, vse to so važne zadeve, o katerih bodo danes odločali odborniki.

Bič: škoda je prostora za premajhen objekt

Pred kratkim je trebanjski oddelk za gospodarstvo in finance izdal lokacijsko dovoljenje za gradnjo stack bara pri Biču, ki ga bo gradilo podjetje IMOS iz Ljubljane. Investitor je že predložil načrte, vendar po mnenju oddelka ne ustrezajo, ker predvidevajo premajhen turistični objekt. Interes občine je, da najboljše izkoristi primerne lokacije za turistične objekte, zato vztraja pri primerni velikosti teh zgradb.

Zadruga je odprla prodajalno pohištva

Kmetijska zadruga Trebnje je te dni odprla v sejni dvorani zadruga doma v Trebnjem veliko prodajalno pohištva in gradbenega materiala, ki je hkrati tudi razstaveni prostor. Kupci si lahko ogledajo sodobno pohištvo, lahko pa ga naročijo tudi po prospektu. Solidnost zagotavlja sodelovanje z veliko trgovsko hišo SLOVENIJALE iz Ljubljane, ki posreduje izdelke mnogih tovarnih pohištva. Doslej v Trebnjem ni bilo specializirane prodajalne pohištva, velika pridobitev pa bo tudi ugodno kreditiranje kupcev, ki ga bo uvedla zadruga.

Mirna: za nekatere pa - odločbe

Do praznovanja letošnjega dneva dolenskih izseljencev je precejšen del lastnikov hiš na Mirni polepšal zgradbe in okolico, ne da bi bile za to potrebne odločbe, ki jih predvideva odlok o zmanjšanju vidu naselij. Ker pa tega ni naredili vsi lastniki, bo posebna komisija v kratkem pregledala naselje, nato pa bodo izdane odločbe vsem tistim, ki jih krajevna skupnost v svoji junijski in julijski akciji ni mogla prepričati

TREBANJSKE IVERI

■ CENE ZA ODVOZ SMETI. Komunalno obrtno podjetje je predlagalo občinski skupščini, da bi za odvoz in odlaganje smeti računavalo na mesec 6 par od kvadratnega metra stanovanjske površine, 14 par od poslovnih prostorov ter 9 par od poslovnih prostorov proračunskih ustanov. Kdor sam odvažja smeti, pa bi moral za uporabo odlagališča plačevati polovične zneske. Danes bo o višini tarif odločala občinska skupščina. Račun kaže, da bi se na ta način zbralo čez 32.000 din na leto.

■ DECEMBRA SE »RAZVALINA ŽIVLJENJA«. KUD France Prešeren iz Trnovega v Ljubljani bo po uspešni predstavi Linhartovega »Matičkas« v decembru gostovalo v Trebnjem še s Finšgarjevo igro »Razvalina življenja«.

■ DOZIDAVA OSNOVNE SOLE? V trebanjsko osnovno šolo prihaja

vse več otrok, tako da je stavba postala že pretesna. Več kabinetov uporabljajo za učilnice in ne za kabinetni pouk. Predlagano je bilo, da bi sedanji stavbi dodali nov trakt, kar je predvideno tudi v urbanističnem načrtu. Gradnja bi veljala 1.800.000 din.

■ OBISK V KINU JE PADEL. V letošnjem letu si je doslej ogledalo filmske predstave v trebanjskem kinu nekaj čez 11.000 ljudi, to je dobrih 2000 manj kot v istem času lani. Manj obiskovalcev je bilo predvsem v poletnem času, medtem ko se je obisk zadnji mesec spet lepo popravil.

■ JUTRI ODPIRANJE KUVERT. Za jutri je določeno javno odpiranje kuvert s ponudbami, ki so jih dali zainteresirani za gradnjo na zemljišču nad osnovno šolo. V prvi fazi bo tam zgrajenih 10 stanovanjskih hiš.

Kljub potrebam do zdaj zelo malo pripravnikov v podjetjih

V občini je manj zaposlenih in nezaposlenih, kar pomeni, da ljudje iščejo delo še drugje

Zadnji podatki kažejo, da se število nezaposlenih na Dolenjskem vidno zmanjšuje. Tako je bilo v septembru v vseh občinah, ki jih obsega novomeški Zavod za zaposlovanje, 279 ljudi več na novo vključenih v delovna razmerja, kot pa jih je zapustilo delovna mesta. V trebanjski občini znaša ta presežek 15 ljudi.

Značilno je, da zaposlovanje pripravnikov poteka počasneje, kot je bilo predvideno. Taka ugotovitev velja tudi za vso Slovenijo. Na območju novomeškega zavoda so v septembru sprejeli le 13 pripravnikov, kar je gotovo

zelo malo, posebno, če upoštevamo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih na Dolenjskem.

Gibanje zaposlenosti med posameznimi občinami je precej različno. Navzlic splošnemu naraščanju zaposlenosti je trebanjska občina imela ob koncu septembra 76 ljudi manj zaposlenih kot v začetku letošnjega leta. Septembra se je sicer tudi število nezaposlenih, ki iščejo delo s pomočjo zavoda, zmanjšalo na nekaj nad sto, vendar zaposlenost ni dosegla zimskih ravni. To pomeni hkrati, da je precej občanov poiskalo zaposlitev zunaj občine ali pa odšlo na delo v tujino.

DRUGIM ZA ZGLED. Mokronoški šolarji so po pouku odšli pobirati krompir KZ Trebnje, za plačilo pa jim bo zadruga dala krompir za šolsko kuhinjo. Zgled, ki ga je vredno posnemati. (Foto: Miklič)

Ograja ni odpotova na morje

kot je bilo na tem mestu objavljeno v zadnji številki Dolenjskega lista, ampak je ostala kar v Kočevju, kjer čaka nadaljnje usode v Rožni ulici za hišo št. 6. Še preden je bila v celoti demontirana, jo je namreč srešila organ, v čigar upravljanju je zgoraj navedena hiša. Lastnik vikenda mu je za to zelo hvaležen, saj je pri podrobnem pregledu ugotovil, da bi se z njo slabo okoristil, ker bi ga njena obnova stala več, kot če bi nabavil novo. Tako torej zlo, glasna ograja ne bo okrasila vikenda na morju, kar pa lastnika ne bo oviralo, da ne bi še vnaprej s svojimi sredstvi skrbel za boljše zdravje, svoje in svoje družine. Enim pač bolj prija, da svoj prosti čas in sredstva porabi za posejanje po zadimljenih lokalih, drugim pa bolj gibanje v naravi in viganje prihrankov v koristnejše namene.

Da bo vsem »prizadetim« jasno: ograja ni padla zaradi vikenda, kot se širilo govorice, ampak zato, ker je zorevala cesto in ovirala promet. Dalje: ker je bila v slabem stanju in bi tudi sicer morala pasti prihodnje leto, ko je predvidena rekonstrukcija Rožne ulice.

INŽ. TONE KNAFELJEC

OPOMBA PISCA: Gornji pripevek mi je prinesel direktor Stanovanjskega podjetja inž. Anton Knafeljec. Zahteval je, da ga objavim. V razgovoru je hkrati povedal, da je bil v komisiji, ki je odločila, da je treba ograjo pri stanovanjski hiši zdravstvenih delavcev v Rožni ulici odstraniti. Dodal je tudi, da jo je dal na svoje stroške podreti, odpeljal jo je v svojo garažo in jo nato nameraval postaviti pri svojem vikendu ob morju. Vendar je zaradi posredovanja uprave zdravstvenega doma, govorice ljudi, da je ograja padla zaradi vikenda, in svoje ugotovitve, da je ograja slaba, ograjo vrnil.

Bralcem puščam v presoji, če dejanje inž. Knafeljca ni bilo vsaj nekoliko čudno, če ne celo v nasprotju z nekaterimi družbenimi normami:

— ker je dal na lastne stroške odstraniti ograjo, s katero bi se, kot sam trdi, slabo okoristil

— ker se pred odstranitvijo ograje ni pogovoril s lastnikom o odškodnini zanj

— ker je bil on v komisiji, je zahteval odstranitve ograje, bil pa je zainteresiran za ograjo

— ker je v Rožni ulici velika večina ograj grših, kot je ta, pa tudi pa je morala prav ta, ki je bila med najlepšimi in po skromni presoji tudi med največ vrednimi, se pravi, da ni ona najbolj kazala ulice.

Če je ograja zaradi razbitve ulice že morala pasti, naj bi jo podrl hkrati z ostalimi, se pravi prihodnje leto, ko se bo začela predvidena rekonstrukcija Rožne ulice; če je ograja že ovirala promet (vendar ga ni nič bolj kot nekatere druge, ki so slabše), bi jo bilo mogoče prestaviti blizu stanovanjski hiši, in ne kar podreti!

JOZE PRIMC

Sprejet tržni red

Občinska skupščina je na zadnji seji sprejela tržni red za tržnico v Kočevju in odlok o potrditvi tržnega reda. Odlok med drugim predvideva, da bo kaznovan z denarno kaznijo do 100 din, kdor bo prodajal blago izven tržnice (na primer po hišah, kot se pogosto dogaja), kdor ni vidno označenih cen blaga in kdor blaga ne meri s predpisanimi merami.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ **TEČAJ PRVE POMOČI**, namenjen v prvi vrsti sanitetnim ekipam civilne zaštite, so se že pričeli. Organiziral jih je občinski odbor Rdečega križa. Tečaj bodo vodili zdravniki, bodo pa v sediših krajevnih skupnosti: Kočevje-mesto, Salka vas, Dolga vas, Pura, Stara cerkev, Struge, Oslonica in Draga. Tečaj bodo tudi v večjih delovnih organizacijah.

■ **ZBIRANJE OBLACIL** IN OBUTVE bo organizirala krajevna organizacija Rdečega križa Kočevje. Občane bodo obiskali zastopniki RK, zbrana oblačila, obutev, perilo itd. pa bodo porazdelili med socialno ogrožene prebivalce mesta.

■ **RAZDELITEV NAGRAD** KRAJEVNE SKUPNOSTI za urejanje zelenice, vrtov in fasad hiš s cvetjem je bilo 6. novembra v mali dvorani doma telesne kulture. Na sestanek so bili vabljivi tudi ostali občani. Pogovorili so se tudi o ustanovitvi hortikulturne sekcije pri Turističnem društvu Kočevje. Tako je pričakovati prihodnje leto še večjo vlogo za okrasitev mesta s cvetjem in okrasnim grmljem.

Neznani mopedist je kar takole na križišču parkiral svoj moped, čeprav je v neposredni bližini na urejenem parkirišču dovolj prostora (Foto: J. Primec)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE KOČEVJE

Za boljši standard invalidov

Varstvo tudi za žrtve fašističnega terorja, civilne žrtve vojne in žrtve vojne materiala — Bodo v bodoče o otroških dodatkih odločale občinske skupščine? — Predlogi za boljši standard invalidov

V sredo, 30. oktobra, je bila seja občinske skupščine Kočevje, na kateri so razpravljali o poročilu v zvezi z izvajanjem predpisov s področja varstva vojaških vojnih invalidov, sprejeli nove finančne obveznosti v zvezi z gradnjo klinične bolnice v Ljubljani, sprejeli poročilo o financiranju izgradnje nove osnovne šole v Kočevju, izglasovali delno spremembo statuta občine in sprejeli odlok o tržnem redu na kočevski tržnici.

V poročilu in razpravi o izvajanju predpisov s področja varstva vojaških vojnih invalidov so odborniki izglasovali nekatera priporočila pristojnim organom, ki bi vplivala na višjo življenjsko raven nekaterih kategorij invalidov in njihovih družinskih članov.

V razpravi je sodeloval tudi republiški poslanec Drago Benčina. Ta je odbornike seznanil z nekaterimi novostmi, ki jih pripravlja republiška skupščina na področju invalidskega varstva. Tako bodo predvidoma sprejeti še novi predpisi o invalidskem varstvu žrtev fašističnega terorja, civilnih žrtev vojne in pa žrtev vojne materiala. Povedal je tudi, da obstaja predlog, po katerem naj bi v

bodoče odločale o otroških dodatkih občinske skupščine.

Občani so zgradili novo šolo

Za gradnjo nove šole v Kočevju so nad polovico prispevali občani v obliki samoprispevka, četrtno pa domače delovne organizacije — Veljala je okoli 6 milijonov din, gradili pa so jo tri leta

Nova kočevska osnovna šola, ki so jo začeli graditi 1965, je bila letos popolnoma dograjena. Gradnja in oprema šole je doslej veljala celotno občino 5.655.399,57 din, in sicer: gradbena dela 4.826.465,97 din, oprema 393.413,18 din, kabelski priključek 46.250,89 din, načrti, gradbeni nadzor in ostalo pa 389.269,53 din.

Gradnja je bila financirana iz več virov, največ pa so prispevali zanj občani v obliki krajevnega samoprispevka, in sicer kar 3.061.527,92 din ali nad polovico. Ostali viri za financiranje gradnje nove šole pa so bili: prispevki domačih delovnih organizacij 1.418.807,99 din, Splošne gospodarske banke 1.122.590 din in ostali dohodki 70.097,20 din.

Tako je ostalo trenutno še neizkoriščenega 7.623,54 dinarjev krajevnega samoprispevka. Razen tega na podlagi podpisanih pogodb dolguje delovne organizacije še nad 111.000 din prispevka.

Ves ta preostali denar in nadaljnjih 290.000 din, ki jih bo občinska skupščina dobila kot kredit, pa bo porabljen za poravnave nekaterih še ne plačanih obveznosti v zvezi z gradnjo in opremljanjem nove šole, in sicer: za gradbena dela 222.624 din, za opremo 157.676 din in za ostale stroške 24.700 din.

Občanom smo tako skromno prikazali, koliko je nova šola veljala in kdo in koliko je zanj prispeval. Kočevski občani in delovne organizacije so verjetno med redkimi v Sloveniji, ki so razumeli potrebo svojih otrok in so nad trideset potrebne de-

Slab učni uspeh na Kočevskem

Učitelji so povedali, da zadnja leta razpravljajo več o plačah kot o učenju — Učni uspehi kočevskih učencev in dijakov med najslabšimi na območju

Zavod za prosvetno-pedagoško službo Ljubljana, ki dela za območje 18 občin, je izdal posebno poročilo o učno-vzgojnih zavodih. O tem poročilu je sredi tega meseca (oktobra) razpravljala odbor temeljne izobraževalne skupnosti Kočevje.

Poročilo ugotavlja, da je kočevska občina med tistimi, kjer je bil v preteklem šolskem letu dosežen najslabši učni uspeh v osnovnih šolah. Slabši učni uspeh kot na Kočevskem je bil dosežen le še v občinah Ribnica in Logatec. Predstavnica zavoda je v razpravi menila, da so vzroki za tako slab učni uspeh: nižji osebni dohodki kočevskih prosvetnih delavcev, veliko učencev-vozačev in da slabši učenci nimajo inštruktorjev. Razen tega je v kočevski občini premalo poskrbljeno, da bi imeli slabši učenci dodatno pomoč pri učenju. Predstavniki učnega

osebja pa so takoj dostavili, da za dodatno pomoč pri učenju ni denarja, časa in prostorov.

Posebno je bilo poudarjeno, da izobrazba učencev pri kombiniranem pouku ni enakovredna oni na popolnih šolah. V kombiniranih oddelkih imajo namreč hkrati v istem prostoru pouk učenci različnih razredov. Vendar so tudi na takih šolah učno-vzgojni uspehi lahko enakovredni uspehom popolnih šol, če se učitelji za to zares zavajajo. To dokazuje osemletna šola na Travi. Absolventi te šole vsako leto uspešno napredujejo v srednjih šolah. Tudi odstotek odličnih učencev (25 odstotkov) je največji na tej šoli, medtem ko zna-

ša v knežji lipi 25 odstotkov in v Kočevju 14 odstotkov.

Učni uspeh na kočevski gimnaziji je prav tako zelo slab, saj je med trinajstimi na predzadnjem mestu.

Presenečeni mladinci iz Mozlja

Mladinci iz Mozlja so že večkrat pokazali dobro voljo in se lotili marsikaterih dejavnosti. Organizirali so več kulturnih prireditev, proslav in pod. Med drugim so imeli v načrtu urediti vaški park, vendar jim zaradi objektivnih težav ni uspelo. Na skoraj čudežen način so formirali nogometno ligo in z jekleno voljo izpeljali tekmovalne do konca. Začeli so z ustanavljanjem zabavnega ansambla in s svojimi služki kupovali instrumente. Ker je poleg večina članov ansambla odšla k vojakom, bodo s to aktivnostjo nadaljevali kasneje.

Letos jim je dvakrat uspelo organizirati ples za vaško mladino. Na plesu sta igrala harmonikaš in klarinet, ki sta vaška amaterja, in kot laka nikjer registrirana. Posebnega zasluga za vstopnino niso imeli, čeravno bi jim privoščili. Na veliko presenečenje jim je Zavod za zaščito avtorskih pravic iz Ljubljane za izvedbo teh dveh plesov poslal racun za 10.000 starih dinarjev. Mozelski mladinci tega računa nimajo s čim poravnati.

Taka je pač naša praksa. Namesto da bi takim mladincem družbene organizacije materialno in pa moralno pomagale, jim pošiljajo račune. Ne bom se začudil, če bodo nekega dne ti entuziasti vse skupaj pustili in se pridružili ostalim brezdelnežem.

IVE STANIČ
Kočevje

Dotacija bolnišnici

Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji soglasno sklenila, da bo od leta 1969 do 1971 prispevala kot dotacija za gradnjo tretje faze prve etape kliničnega centra v Ljubljani skupno nadaljnjih 75.164 din. Razen tega bo dala poročilo za najetje kredita v višini 112.747 din. Dosedanje obveznosti občinske skupščine Kočevje za financiranje prve in druge faze prve etape znašajo 1.583.820 din, od tega je 637.530 din dotacija, katere zadnji obrok bo plačan 1972. leta.

Nič več na zadnjem mestu

Učni uspeh na šoli v Stari cerkvi je boljši

Med občani, pa tudi na nekaterih sestankih (na primer temeljne izobraževalne skupnosti) smo slišali več pripomb o osnovni šoli v Stari cerkvi. Te pripombe so v glavnem: da je šola slabo vzdrževana, da med starši šolarjev in učitelji ni pravega soglasja, da so šolarji slabo vzgojeni in podobno.

Obiskali smo šolo in se pogovorili o teh pripombah s pedagoško svetovalko Jelico Mesesnel, ki je bila prav takrat na obisku v šoli v Stari cerkvi. Na naše vprašanje je odgovorila:

—V zadnjih letih so na tej šoli res bile razne težave, na katere je naš zavod za prosvetno-pedagoško službo vodstvo šole opozoril. Pri današnjem obisku sem ugotovila, da je vodstvo upoštevalo navodila in naročila našega zavoda ter da je dosežen viden napredek. Tudi kar smo na naših aktivnih za razredne učitelje obravnavali, so pri svojem delu v šoli upoštevali.

Kje je po vašem mnenju vzrok, da je šola v Stari cerkvi glede na doseženi učni uspeh med 17 šolami v občini na predzadnjem mestu?

— Podatki kažejo, da je precej učencev zaključevalo šolo v 4. in 5. razredu (šola je namreč 5-razredna). To bi se dalo popraviti, saj so ti učenci dajali videz, da so sposobni. Za njihovo slabo znanje je kriva pomanjkljiva vzgoja oziroma premajhno delo z učenci v šoli in predvsem doma. Morda je imelo učno osebje pri ocenjevanju tudi strožje kriterije. Učitelji bi morali tudi predvsem dovolj hitro reagirati na različno motenost učencev, analizirati, zakaj šolarji pri učenju ne uspevajo, in tiste, ki niso sposobni za redno šolo, poslati v posebno šolo. Vendar se tudi učni uspeh na tej šoli postopoma izboljšuje, saj so bili še pred dvema letoma po uspehu na zadnjem mestu v občini

Oglašujte
v DL!

KOČEVJSKE NOVICE

Obljube niso izpolnili

V ribniški občini so razdelili okoli 40 turističnih kreditov, sob za turiste pa ni

V Ribnici in okolici je približno 40 ljudi dobilo turistične posojila. Ta posojila dobivajo zasebniki za ureditev turističnih sob. Seveda pa morajo prejemniki posojila pristati na nekatere pogoje, med drugim tudi na tega, da bodo na manj 45 dni v letu dajali sobo na razpolago za prenočevanje turistov.

Zvedeli pa smo, da se prejemniki teh kreditov branijo oddajati sobe turistom. Ko je namreč pred kratkim predstavnik turističnega društva iskal prenočišče za nekega turista, je obiskal vse, ki so dobili turistične kredite v Ribnici in bližnji okolici. Sobe zanj ni dobil, ker je vask našel kak izgovor, kot: »soba ni

končana«, »prav danes gremo na dopust«, »turiste—sorodnike sem imel pri sebi že v glavni sezoni«, »prav danes odpotujemo na vikend«, itd.

Turistični delavci bodo zahtevali, da se napravi red v zvezi z dajanjem turističnih kreditov in z izpolnjevanjem obveznosti v zvezi s krediti. Zvedeli smo, da so se turistični delavci zavzemali za dajanje turističnih kreditov predvsem zato, ker je v Ribnici premalo tujskih sob, in še tiste, ki so, so brez potrebnega udobja. Prav zato bodo zahtevali, naj prejemniki kreditov izpolnijo svoje obveznosti ali pa prejete kredite takoj vrnejo.

Nova mladinska aktiva

Ribniški mladinski komite bo 8. novembra ustanovil dva mladinska aktiva: v Ribnici in Zlebiču. V ribniških delovnih organizacijah je že več mladinskih aktivov, medtem ko doslej še nima svojega aktivna mladina, ki ni zaposlena (študentje, dijaki in pa ostali).

V skupen aktiv se bo združila tudi mladina Zlebiča, Slatnika in Vinc. Zaprsoili so tudi, da bi dobili na železniški postaji v Zlebiču prostor za svoje delo; medtem ko pa ribniški mladinci računajo, da bodo dobili prostor v stari šoli.

Oba aktiva bodo ustanovili na skupnem sestanku 8. novembra v Ribnici, udeležili pa se ga bodo tudi člani centralnega komiteja ZMS.

PRED SINDIKALNIMI OBČNIMI ZBORI

Denar za nove stroje in ljudi

Brez vsestransko razgledanih in sposobnih ljudi tudi moderni stroji ne pomenijo dosti — Za vse bo denar, če bo v redu tekla proizvodnja in prodaja — V vodstva sposobne in zaupanja vredne ljudi

Na zadnji razširjeni seji plenuma občinskega sindikalnega sveta Kočevje so razpravljali o vsebinskih, kadrovskih in tehničnih pripravah na občne zbornice sindikalnih podružnic, ki naj bi bili zaključeni okoli novega leta.

Prisotni so posebno poudarili, da delo sindikata ni le organiziranje, sodelovanje ali vplivanje na delitev, osebne dohodke, izobraževanje, rekreacijo itd. Denar za vse te zadeve bo namreč le, če bo proizvodnja dobro organizirana. Zato naj člani sindikata razpravljajo tudi o njej in programih razvoja svojih delovnih organizacij. Seveda pa naj bi ne pozabili tudi na samoupravljanje in obveščanje.

Spregovoriti bo treba še o izobraževanju, saj je prav na tem področju premalo narejenega. Seveda je pri tem treba zajeti vse oblike izobraževanja, od osnovnega, strokovnega in dopolnilnega do družbeno ekonomskega. Vsestransko izobraženi člani kolektiva bodo ne le dobri delavci, ampak tudi samoupravljalci. Kot za proizvodnjo in prodajo tako je tudi za izobraževanje treba izdelati programe. Hkrati pa je, kot za modernizacijo proizvodnje (zgradbe, stroji), tudi za izobraževanje treba najti potrebni denar. Brez ustreznega izobraženih ljudi je namreč tudi vsa ostala modernizacija zaman.

Občni zbori ne bi smeli mi-

mo zaposlovanja. V delovnih organizacijah, kjer nimajo težav s prodajo, bi lahko proizvodnjo povečali in zaposlili nove ljudi. V nekaterih delovnih organizacijah pa ugotavljajo, da imajo že zdaj preveč ljudi, in bi jih radi nekaj odpustili. Vendar zadeve

ne bi smeli reševati tako enostransko, ampak bi morali za te ljudi najti tako delo, da si bodo svoje osebne dohodke res sami zaslužili in da jih ne bodo dobivali na račun dela članov kolektiva.

Pri kandidiranju za nova vodstva sindikalnih podružnic pa je treba izbrati take ljudi, ki jim kolektiv zaupa in ki so sposobni vključevati se v razprave z vodstvi ostalih organov in organizacij v podjetju.

Pokojnine na rešetu SZDL

Enakopravnost žena tudi pri pokojninah — Ugodnosti za matere z otroki — Še več zanimivih predlogov iz Ribnice

Na zadnji seji izvršnega odbora občinske konference SZDL v Ribnici so obširno razpravljali o pokojninskem sistemu. Danih je bilo več zanimivih predlogov.

Za zaposlene žene naj bi bili enaki pogoji za upokožitev kot so za moške, to je 60 let starosti in 40 let delovne dobe. Enakopravnost žena naj bi bila tako uresničena tudi na tem področju. Predlagali pa so, naj bi veljal za žene-matere beneficiran delovni staž, ki bi se odmerjal po številu otrok. Torej več otrok, večji beneficiran delovni staž. Tako ne bi s podaljšanjem delovne dobe prizadejali tistih delavk, ki imajo otroke.

Številne žene se zaradi raznih vzrokov ne morejo zaposliti. Ko v zakonu ostarijo, se

morata zakonca preživljati s pokojnino, ki jo prejema mož. Silili smo za predlog, o katerem bi bilo vredno razmisliti. Pokojninski zakon naj bi predvideval možnost, da bi mož plačeval prostovoljno za pokojninsko zavarovanje svoje žene, ki bi po preteku določene dobe plačevanja prejela pokojnino.

Med ljudmi se je veliko razpravljalo o predlogu kongresa zveze sindikatov Jugoslavije za skrajšanje delovne dobe. Na seji v Ribnici so bili mnenja, naj bi spremeni-

njeni zakon o pokojninskem zavarovanju omogočil ljudem, ki želijo iti prej v pokojno, možnost, da se predčasno upokojijo, seveda ob ustreznemu znižanju pokojninske osnove.

To je le nekaj predlogov o pokojninskem zavarovanju, o katerih so razpravljali na seji občinske konference Socialistične zveze. Razgovor je zajel tudi pokojninsko zavarovanje kmetov. Vendar pa starejša generacija kmetov ne bi mogla uživati pokojnine, čeprav bi tak zakon takoj uvedli. Za pokojninski sklad je treba ustvariti najprej sredstva. To pa lahko stori le mlajša generacija kmetov, ki si bo tako ustvarila pogoje za sprejemanje pokojnin v starosti.

Andoljškove mame ni več

V Ortneku, na Poljanah, v Gregoriji, v Velikih Lasčah in daleč naokoli so poznali skromno, delavno, prijazno in skrbno Andoljškovo mamo. Številno družino je dobro in pošteno vzgojila. Vedno se je držala načela: »Vsem pomagaj — nikomur ne škoduj!« Zato je bila med ljudmi zelo priljubljena, kar je pokazala tudi velika udeležba na njenem pogrebu. Na pogreb so prišli ljudje od daleč in blizu, veliko sorodnikov, prijateljev in znancev. Njena smrt je velik udarec sinu Vladu ter hčeram Teji, Mili in Dami, saj so se vsi tako radi zbirali okoli nje, ona pa je bila srečna, ko je bila v njihovi sredini.

Vsem prizadetim naše iskreno sožalje, tudi mi jo bomo ohranili v lepem spominu.

DRUSTVO
UPOKOJENCEV
V RIBNICI

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■ ■ ■ DOSEDANJI ZAKON O DELJENEM DELOVNEM CASU je bil pri večini zaposlenih v občinski upravi neprijazen. Sicer pa je bilo podobno tudi v ostalih krajih Slovenije. Novi zakon predvideva obremenjen delovni čas od 7. do 14. ure. Ker gre še za razliko 5 delovnih ur v tednu, predlagajo predstavniki sindikalne podružnice naj bi bil delovni čas v štirih zimskih mesecih, to je od novembra do konca februarja, od 7. do 15. ure, v ostalem letnem času pa od 6. do 14. ure. Ob sredah bi delali še dve uri več.

■ ■ ■ STANOVANJSKO KOMUNALNO PODJETJE je v zadnjem času temeljito popravilo občinsko cesto od Ribnice do Jurjevice. Tako je odpadla kritika prizadetih prebivalcev, ki so želeli, da bi bila cesta redno vzdrževana.

■ ■ ■ OB NEDAVNI PODRAZITVI CIGARET so se najbolj razburjali tisti, ki kadijo »Mora-

vae in ostale vrste cigaret, ki so zdaj dražje. Le redki med njimi pa so se veselili pocenitve cigaret »Vardare«, za 10 para pri zavrtku. Kava se v Restavraciji v Ribnici ni podražila, je pa zato vino za malenkost dražje, kot je bilo pred tedni. Zadnje podražitve so ljudje na splošno sprejeli precej ravnodušno.

■ ■ ■ V STIRIH RIBNIŠKIH GOSTINSKIH LOKALIH pripravljajo tople obroke hrane za delavce. Hrana je okusna in sadna, cene navadnemu obrok (enolončnica) je od 2,50 do 3 din. Največjo izbiro toplih malic nudi Restavracija.

■ ■ ■ GOSTILNICAR KRNC v Bukovici pri Ribnici je zelo prijetno presenečenje. Zadnje tako presenečenje je bilo združeno z zabavo in okusnimi klobasami. Ves večer je potekal v znamenju klobas.

Pobratenje bo podpisano

Občinska skupščina Ribnica je že v prvih mesecih letos sklenila, da se bo pobratila z italijansko občino Arcevia. V ta namen so izvolili posebno delegacijo, ki bo podpisala v Arcevi listino o pobratenju. V Ribnici je letos že dvakrat prispelo iz Italije vabilo, naj delegacija pride na svečanosti v zvezi s podpisom te listine. Vendar zaradi nujnega dela doma in na petega mednarodnega položaja ribniška delegacija ni odpotovala. V Ribnici smo zvedeli tudi, da bo do podpisa pobratenja prišlo v bližnji bodočnosti in da čakajo le še na ponovno vabilo iz Arcevie.

Dotacija za klinični center

Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji izglasovala, da bo prispevala za gradnjo kliničnega centra v Ljubljani kot dotacijo še 44.167 din; za nadaljnjih 6.249 din pa bo dala garancijo za najetje kredita. Po dosedanjih pogodbah bo občinska skupščina Ribnica do leta 1971 prispevala za izgradnjo tega centra 6.434 din, razen tega pa je dala še poročtvene izjave za najetje kreditov v znesku 628.169 din.

Sprejeli so 17 vajencev

V INLES Ribnica so pred kratkim sprejeli 17 vajencev: 16 za izdelavo stavbnega pohištva in enega za brusarico. Vajenci se bodo 8 mesecev v letu izobraževali v okviru delavske univerze Kočevje. Vajence so težko dobili, ker nekateri prosilci niso imeli dokončane osemletke. Tako bodo morali nekateri vajenci hkrati z redno šolo dokončati še 8. razred osnovne šole. Pri INLES pravijo, da v bodoče tudi za fizična dela ne bodo sprejemali ljudi, ki nimajo dokončane osemletke, ker se taki delavci ne morejo nadalje izobraževati in napredovati pri delu.

Mladinci v ZK

Devet ribniških mladincev in mladink so 25. oktobra slavnostno sprejeli v Zvezo komunistov. Vsi so člani občinskega komiteja Zveze mladine. Ob sprejemu v Zvezo komunistov jim je spregovoril sekretar občinskega komiteja ZK Danilo Mohar, ki jih je nato obdaril s knjigami »Titova vojna pota«.

Za dan mrtvih so gregorski šolarji okrasili grob neznanega partizana v Slemenih, Krajčkov Franci pa je na njegovem grobu prižgal še voščenko. (Foto: France Modic)

OB 110-LETNICI PRVE PARNE ŽAGE

INLES pred velikim slavljem

Slovenska lesna industrija se je začela s prvo parno žago v Loškem potoku — V INLES bodo slavili 15. in 16. novembra letos

V INLES Ribnica se pripravljajo, da bodo do- stojno proslavili več obletnic ribniške lesne indus- trije, med katerimi je najčastitljivejša 110-letnica prve parne žage v Loškem potoku, ki je bila hkrati tudi prva parna žaga na Kranjskem. Pred 110 leti je bila torej rojena tudi slovenska lesna industrija.

Poseben odbor za pripravo teh proslav je že sklenil, da bodo glavne slovesnosti v pe- tek, 15. novembra, in soboto, 16. novembra. Na slavlja bo-

do povabili predstavnike iz- vršnega sveta Slovenije, zbor- nice, združenja, sosednjih so- rodnih podjetij in občinskih organov.

Odbor za pripravo prosla- ve je sklenil, da se bodo slava- ja začela 15. novembra s sla- vnostno sejo centralnih samo- upravnih organov v Loškem potoku. Po seji si bodo go- stje ogledali prostore delov- ne enote v Loškem potoku in Ribnici. Okoli polne pa bo skupno kosilo za člane cen- tralnih samoupravnih orga- nov in goste.

V soboto, 16. novembra, bo najprej zbor samoupravljav- cev podjetja in članov kole- ktiva, ki so v podjetju 20 in več let. Na zborovanju bodo po slavnostnem govoru obda- rili z urami člane kolektiva, ki so v podjetju 20 in več let. Zborovanje bo združeno s kulturnim sporedom na ka- terem bodo nastopili domači pevci. Kasneje bo za vse pri- sotne še pogostitev.

Za slavnostno priložnost bodo izdali posebno številko svojega časopisa »Naše vezir«.

podelili značke z emblemom podjetja, postavili reklamne table ob cesti proti Ribnici in podobno.

Najsolidnejša stoipnica končana

Novi stanovanjski blok, ki je doslej najsolidnejše zgrajeno na stoipnici v Črnomlju, je dograjen. Tovarna Belt je kupila 10 stanovanj, Begrad 3, Rudnik 2, po enega pa občinska skupščina, zadruga, podjetje Zora in Belsad Celotna gradnja je veljala investitorja Stanovanjsko podjetje Črnomelj, okoli 1.850.000 din. Mesečna najemina bo po približni oceni znašala: za trisobno stanovanje 174 din, za dvosobno 143 din in za enosobno 104 din. Čeprav v Črnomlju še zelo manjka stanovanj, v prihodnjem letu zaradi pomanjkanja kreditov Stanovanjsko podjetje ne bo zgradilo novega bloka. Sele v letu 1970 se bo nabralo nekaj sredstev, s katerimi bo mogoče začeti novo gradnjo. K. W.

Manj domačega dela, boljši učni uspehi

Svet za šolstvo prosveto in kulturo v Črnomlju je ugotovil, da starši otroke vse manj zaposlujejo z deli doma in da so prav zato učni uspehi v šoli boljši. Da pa bi med starši in šolo dosegli še boljše sodelovanje, so predlagali, naj bi v šolah uvedli govorilne ure tudi popoldne, s čimer bi ustregli zaposlenim staršem. Ko so na svetu ocenjevali delo večernih šol, so poudarili, da plačevanje šolnine ne bi smelo vplivati na ocene. Članom sveta se zdí sumljivo, ker so na nekaterih večernih šolah vsi izdelali v rednih šolah pa isti učenci niso nikakor mogli napredovati.

Prebivalci Sadeža delajo

Dolgoletni problem črnomaljskega naselja Sadež, kjer teče voda iz ponikalnice, so sklenili prebivalci letos urediti. Sami so se lotili izkopavanja in zemeljskih del za kanalizacijo in v glavnem z deli že končali. Občina bo dala na razpolago kompresor, strešne in strojne pripevale pa bo tudi za priključke na glavno kanalizacijo. Kanalizacija na Sadežu bo tako s pomočjo prizadevnih prebivalcev še na mesec dograjena.

Zadovoljni z odborniki in poslanci?

O pripravi na spomladanske skupščinske volitve bo do novembra razpravljali v vseh osnovnih organizacijah in aktivih Zveze komunistov v črnomaljski občini. Ob tej priložnosti pa bo tekle razprava tudi o delu dosedanjih odbornikov in poslancev, kakor tudi o delu občinske skupščine. Razen tega bo v razpravi politični program razvoja domače občine na podlagi katerega bodo določili merila za evidentiranje možnih kandidatov.

Nov voz za smetarja!

O odvozu smeti je bilo v Črnomlju prelitih že morje besed, še vedno pa ugotavljajo, da so smetarske posode pri stanovanjskih blokih zmeraj polne in da je vsenakrog nastalo z odpadki. Po občinskem odloku bi moral smetarske posode izprazniti dvakrat na teden, vendar se to ne dogaja. Ob zmeraj novih stanovanjskih hišah in blokih v mestu pa postaja smetarski problem vedno bolj pereč. Nekateri občani menijo, da so težave tudi zato, ker je stari voz za odvoz smeti premajhen. Predlagajo, naj bi voznik Luka dobil sodobnejše večje vozilo.

Vse prej kot likvidacija zadruga!

Težave kmetijske zadruga v Črnomlju so podobne težavam vseh kmetijskih organizacij, vendar jih je njen kolektiv še najmanj kriv!

Na 12. skupni seji zadnji dan v oktobru so odborniki obeh zborov občinske skupščine Črnomelj najprej obravnavali stanje šolstva v občini. Z zadovoljstvom so ugotovili napredek v učnih uspehih otrok, obenem pa so se zlasti zadržali ob dveh problemih šolstva v občini: prevozu otrok v Šole in organizaciji šolske mreže v Poljanski dolini.

Skupina staršev iz selskega šolskega okoliša je pred dnevi prišla na občino z odločno zahtevo, da uredi prevoz otrok iz najbolj oddaljenih vasi tega okoliša v smišu zakonitih dolžnosti. Iz posameznih vasi imajo otroci do šole sedem kilometrov in celo več. Blizu se zima in pot bo še težja kot poleti, zato je zadeva toliko bolj žgoča. Po daljši razpravi, v kateri je sodeloval tudi poslanec Ivan Zele in pri tem obrazložil izkušnje s prevozom otrok v metliški občini, so sklenili, da je potrebno takoj poiskati možnosti za naletje kredita za nakup manjšega avtobusa, ki bi bil last šole v Semeču. Ker prizadevanja predstavnikov občine Črnomelj da bi navezali konkretno slika s predstavniki občine Kočevje glede šolstva

v Poljanski dolini niso uspeli, so sklenili, da to še enkrat poizkusijo prek organov za šolstvo v obeh občinah in tudi republike.

● Likvidacija ali sanacija kmetijske zadruga sta bili vprašanji, ki sta bili pristotni v celotni razpravi okoli znanih težav kmetijske zadruga Črnomelj. No, ni manjka lo tudi ostrih pripomb na račun svetovalec in planerjev usmeritve razvoja kmetijstva v občini pred leti, ki jih sedaj seveda ni blizu. Ni manjkalo seveda tudi očitkov glede počasnosti pri reševanju položaja kmetijstva v državi, saj so v enakih ali še večjih težavah več ali manj doma vse kmetijske organizacije v državi, predvsem tiste, ki se usmerile na živinorejsko proizvodnjo. V razpravi so poudarili, da je

za nastale težave zadruga najmanj kriv njen kolektiv, ki si je tudi za ceno izredno nizkih osebnih dohodkov prizadeval spraviti poslovanje na zeleno vejo, kar pa mu spričo dejavnikov izven njegove moči ni uspelo. Po izčrpi analizi celotnega stanja zadruga in njenega poslovanja, ki ga je samokritično dopolnil še inž. Dvoršak, so odborniki sprejeli sklepe, ki jih je stvo:

Občinska skupščina sprejema obveznost za pokritje letošnje izgube zadruga, ki bo predlagal svet za gospodarstvom znašala okoli 1.200.000 N din. Hkrati občina priglasi pri Skladu skupnih rezerv potrebo po sanacijskem kreditu in predloži bankam za prejšnja posojila zadruga odlog plačil, odnosno podaljšanje odplačilnih rokov in znižanje obrestne mere.

Navezal bodo tudi stike z nad morebitnega poslovnega sodelovanja med zadruga in podjetji prehranske stroke. Odbornikom (pa tudi potrošnikom) ni razumljivo, da vo-

„Pod smreko“ zmeraj okrašeno

V črnomaljskem obratu tovarne BETI imajo na kupe odpadnih cunjic, za katere se čisto najdejo kupci, izdelovalci preprog iz južnih krajev. Kadlar kupci odpadke izbirajo, jih raztresejo okrog tovarne ostanka pa nato zabogo. To ne bi bilo nič hudega, če ne bi bilo prav v sosednjih stanovanjskih blokih toliko otrok. Ti pridejo na smetišče, izbrskajo raznobarne trakove ter z njimi krasijo naselje Pod smreko. Okraski ležijo okoli hiš, natikajo jih na grmičje in celo na stopnišča v stavbah.

PRIZADEVNOST JE. SAMO DENARJA MANJKA

Opravljen delo je vsem na očeh

Krajevna skupnost Črnomelj naredi, kar more s skromnimi sredstvi — Domače gospodarske organizacije bi lahko nudile malo več podpore!

Črnomaljski krajevni skupnosti je bilo letos obljubljeno 165.000 din, ob proračunu zagotovljenih 125.000 din dobili pa so do konca septembra samo 60.000 dinarjev. Deloma si pomagajo z lastnimi dohodki od tržnice, z izplačano škodo ob lanskih vojaških vajah ter s prispevkom gospodarskih organizacij. Vsega tega je za okoli 45.000 dinarjev.

Samo za redno vzdrževanje mesta potrebuje krajevna skupnost 170.000 dinarjev. Po pogodbi z Obrtnim komunalnim podjetjem plačujejo za čiščenje ulic in vzdrževanje nasadov dobrih 95.000 din, za javno razsvetljavo gre 35.000 din, za gramoziranje cest 20.000 din in za druge komunalne izdatke, kot so popravila kanalizacije itd., spet približno 25 tisočakov.

Letos je krajevna skupnost kupila nov voz za pranje ulic, prispevala je za kanalizacijo in elektrifikacijo naselja Sadež. Še letos pa bo končana tudi kanalizacija in ureditev v Ulici na utrdbi.

V naselju Pod smreko so začeli urejati otroško igrišče. Nabavili so gugala in plezalnico, do konca novembra pa bo izdelan še peskovnik za najmlajše. V mestnih nasadih je bilo letos zasajenih tudi 80 novih dreves.

Mimo vsega tega se krajevna skupnost že pogaja za nakup zemljišča, da bi lahko razširili pokopališče. Naročeni so tudi načrti za mrliško vežo, ki bo zgrajena prihodnje leto, kataster pokopališča pa je bil letos že izdelan.

Pri vseh komunalnih delih

krajevni skupnosti veliko pomaga kot svetovalec Peter Ambrožič, gradbeni referent pri ObS, zelo sta delavna tudi računovodja Silva Šobar in predsednik komunalne komisije Etnin Černe. Skupaj s predsednikom Francem Magistrom tvorijo zares prizadevno skupino, ki naredi, kar more v danih pogojih.

Vsi pa si želijo malo več podpore pri domačih gospodarskih organizacijah ter za vzgled dajejo Semeč, kjer tovarna ISKRA podpre vsako akcijo krajevne skupnosti.

V tem mesecu bo več mladih sprejetih v Zvezo komunistov

Medtem ko se število mladih ljudi v vrstah ZK veča, pa so nekateri vrnili članske knjižice

Konec oktobra je občinski komite Zveze komunistov v Črnomlju sklical posvet s kretarji osnovnih organizacij

in aktivov ter s člani kadrovske komisije. Obravnavali so predvsem sprejemanje mlajših ljudi v Zvezo komunistov.

V oktobru je bilo v Črnomlju in na terenu sprejetih v ZK 18 mladih ljudi, novembra pa bo sprejem še številnejši, zato ga nameravajo slovesno opraviti.

Na posvetu so ostro grajali nekatere vodilne tovariše iz delovnih organizacij, ki so vrnili partijske knjižice. Sklenili so, naj komite razišče ozadje izstopov ter pove svoje stališče. V bližnji prihodnosti bodo v vseh krajevnih organizacijah in aktivih ZK pripravili skupne sestanke z mladinskimi aktivisti, kjer bodo razen o sprejemanju novih članov razpravljali še o zaposlovanju, štipendiranju in družbeni aktivnosti mladine.

Posebno aktivno bodo morali delovati črnomaljski komunisti, saj je v mestu več ko 300 mladih ljudi in obstajajo vsi pogoji za delo mladinskega aktiva, a ga vendarle ni.

Na sestanku so obravnavali še naloge komunistov v pripravi na skupščinske volitve ter se zavzeli za javnost volilnega dela.

Marija Cvitkovič pri kolovratu, ki v Adlešičih ni nobena redkost (Foto: R. Bačar)

„Ne veste, kako se namučim, preden lahko začnem vest“

Adlešiške gospodinjice še zmeraj tkejo domače platno in nanj vežejo belokrajske motive

Marija Cvitkovič predstavlja v Adlešičih središče domače obrti, ki mnogim ženskam pomeni edino možnost za službo. Letos je pri prodaji spominkov zastoj, ženske pa nenehno sprašujejo, če lahko in kaj naj delajo.

Cvitkovičeva pravi: — Okoli 50 žena in deklet se na našem območju še ukvarja z izdelovanjem platna, vezanjem prtičkov, izdelovanjem cekarjev iz ličkanja itd., samo tri pa še imamo, ki znajo delati prave pisane. Zenskam pravim, da ne smemo obupati in da se bo trg za te stvari gotovo odprl. Včasih ponoči niti spati ne morem, ker venomer razmišljam kaj naj bi začele delati, da bi šlo bolj v denar. Čeprav dobimo od prtička pri katerem vezemo več ur, samo 4 din smo jih vseeno pripravljene delati. Bolje ne kaj zaslužka kot nič!

Ne veste, koliko se namučim, preden lahko sploh začnem vest, na platno kajti najprej moram platno imeti. Sama posejem lan, ga poleti izpulim, posušim, omlatim, bilke pa namočim v vodo. Seme prodam. Voda izluščil vlakna, nato lan razprostem po travi, kadar je rosa. Ko

je ponovno suh, ga točemo, taremo, mikamo in predamo. Strene moram večkrat prekuhati s pepelom, da se obelijo. Sele tedaj lahko prinesem s podstrešja statve in kolovrat. Lan sem natkala 60 m platna, predani pa ga je bilo več kot 100 m.

Izdelki iz domačega platna so neuničljivi, zato bi jih tudi danes lahko koristno uporabili, ne samo za spominko. Ker za vezene prtičke ni več takega zanimanja, poskušam belokrajski vez na ženskih oblekah in torbicah. Vprašanje je le, kako prodreti do kupcev in kdo bi nam pri tem pomagal?

Zastoj pri odhajanju v tujino

Podružnica zavoda za zaposlovanje v Črnomlju je imela letos na vsem doletnem območju največ opravka z občani, ki so želeli oditi na delo v tujino. Dobili so nad 90 prijav. Ker so hoteli iz nekaterih podjetij prav najboljši delavci oditi, so jih prepričevali, naj ostanejo. Pri nekaterih je to uspelo, pri večini pa ne. Trenutno se je odhajanje v Nemčijo ustavilo.

NOVICE
črnomaljske komune

„Kdo pravi, da nismo delavni?“

Razgovor z Zvonkom Pavlovičem, ki je v eni osebi predsednik in tajnik TVD Partizan

■ O vašem TVD Partizan zadnje čase ni več toliko slišati kot prej? Ali je dejavnost zamrla in zakaj?

Slišati morda ni, delamo pa najbrž več, kot smo pred dvema ali tremi leti. Sicer pa: kdo pa pravi, da ni.

Občinski komite ZMS pripravlja statut

Pred kratkim so se zbrali člani občinskega komiteja ZMS Metlika, da bi razpravljali o sestavi novega statuta občinske konference ZMS. O natančnejših navodilih za sestavo statuta in o predlaganem osnutku je poročala mladinka Silva Smrekar, ki se je udeležila nedavnega mladinskega seminarja v Bojni na Bistvi. Ko bo osnutek novega statuta izdelan, bodo o skoraj ni. Kakšni so vaši načrti stankih podeželskih mladink za letošnjo zimsko sezono, skih aktivov, kjer bodo zbirali se bo športno življenje rali tudi nekatere nove predpovei preselilo v telovadnologe. Vse zbrane pripombe? pa bo obravnavala tudi po. Nadaljevala se bo splošna sebn komisija, ki bo statut vadb, razen tega bodo v tedokončno izdelala.

smo delavni?

■ Katera dejavnost je v društvu najbolj uspešna in koliko občanov se z njo ukvarja?

Najbolj resni so košarkarji. Zadnje čase pod vodstvom dr. Goraniča redno trikrat na teden vadijo. Sodelujejo na raznih turnirjih in tekmovanjih. Rokomet gojijo bolj po šolah, najštevilnejše obiskana pa je splošna vadba pionirjev in pionirk. Naši pionirji in pionirke so sodelovali tudi na republiškem partizanskem mnogoboju v Ljubljani in se kar dobro odrezali.

■ Ali ste s številom mladih v vaših vrstah zadovoljni?

Število je precejšno, samo premalo resni so. V športno dejavnost smo vključili večino vse mladince, ki imajo veselje do športa, medtem binju. Ko bo osnutek novega statuta izdelan, bodo o skoraj ni.

■ Kakšni so vaši načrti stankih podeželskih mladink za letošnjo zimsko sezono, skih aktivov, kjer bodo zbirali se bo športno življenje rali tudi nekatere nove predpovei preselilo v telovadnologe. Vse zbrane pripombe? pa bo obravnavala tudi po. Nadaljevala se bo splošna sebn komisija, ki bo statut vadb, razen tega bodo v tedokončno izdelala.

Nadaljevala se bo splošna sebn komisija, ki bo statut vadb, razen tega bodo v tedokončno izdelala.

in košarkarji. Slednjim se obeta tudi stalen trener. Smo že v dogovoru z nekim tovarišem iz Karlovca, ki se bo v Metliki zaposlil, obenem pa bo treniral naše košarkarje. Radi bi prišli v slovensko ligo.

■ Kako je pri vas s finančnimi sredstvi?

Letos razpolagamo z okoli 7000 dinarji, toda večina denarja gre za vzdrževanje in popravilo doma TVD Partizan. Naše društvo pa je naložilo na lepo razumevanje zlasti v tovarni BETI, ki nam je dala koše z ogradjem za košarko, gredo pa nam tudi na roke pri nabavi športnih oblačil. Za nabavo rekvizitov nam vedno manjka denar. Letos smo lahko kupili le nekaj žog za rokomet in nekaj majic.

Konfekcijsko podjetje KOMET v Metliki posluje kar v treh stavbah, in še so prostori pretesni. Po pripojitvi k tovarni BETI pa se tudi zaposlenim v KOMETU obetajo boljši delovni pogoji. (Foto: R. Bačer)

Združena BETI in KOMET naj bi dosegla še večje uspehe

S pripojitvijo »Kometa« k »Beti« se bodo poslovni uspehi izboljšali, povečali pa se bodo tudi osebni dohodki vseh zaposlenih delavcev

Pred kratkim so se začeli delavci »Beti« in »Kometa« na sejah delavskih svetov dogovarjati o pripojitvi »Kometa« k »Beti«. V zadnjih letih so v obeh podjetjih dosegali lepe poslovne uspehe, osebni dohodki zaposlenih delavcev pa so se le neznatno povečali in še vedno niso dosegli republiškega povprečja tekstilnih delavcev. Prav zato so začeli v »Beti« in »Kometu« razmišljati o tem, kako bi lahko skupno zmanjšali poslovne in druge stroške, imeli bi skupno tržišče, enotne tehnične, izvozne in strokovne službe, z novimi stroji, ki so jih nabavili, pa bi lahko še povečali proizvodnjo in izboljšali poslovne uspehe.

Pripravljene analize, ki obsegajo tehnično, ekonomsko in proizvodno sodelovanje, so pokazale, da je združitev

podjetij zares upravičena. S skupnimi močmi se bodo v prihodnje lahko še bolj specializirali za izdelovanje ženskega perila in še povečali svoj ugled.

Direktor »Kometa« Manek Fuks je povedal, da so že začeli razmišljati o gradnji novih tovarniških prostorov, ka-

mor bi se preselilo njegovo podjetje. Tovarniška hala, ki naj bi jo začeli kmalu graditi v bližini tovarne »Beti«, naj bi bila zgrajena že do junija 1969, zavzemala pa naj bi približno 3250 m² površine. Investicija bi znašala 2.500.000 din. Za gradnjo so se odločili zato, ker so delavci »Kometa« doslej delali v slabih in neprimernih prostorih.

M. P.

Posamezne ekipe se borijo za prva mesta

V okviru praznovanja občinskega praznika so v Metliki letos organizirali tudi več športnih tekmovanj, s katerimi naj bi oživili športno dejavnost. Delovni kolektivi, ki so se udeležili nekaterih tekmovanj, so se dobro pripravili. Doslej so tekmovali v šahu in namiznem tenisu. V šahu se je najbolje odrezala ekipa občinske skupščine, ki je dosegla 6,5 točk, druga je bila ekipa osnovne šole s 6 točkami, tretja ekipa BETI s 3. Tudi tekmovanja v namiznem tenisu je bilo zelo živahno. Na prvo mesto se je uvrstila ekipa Peka, sledijo pa jim ekipe občinske skupščine, BETI in Partizana. Predsednik občinske skupščine bo zmagovalcem podelil pokale nekaj dni pred občinskim praznikom.

Kupci dobro poznajo metliško črnino

V točilnici metliške KZ prodajajo vino, ki so ga predelali v novi metliški kleti iz domačega ali kupljenega grozja. Na zalogi imajo novo in staro metliško črnino ter belo vino, ki ga posebej radi kupujejo domačini. Razen osvežilnih pijač in slivovke, ki gre prav tako dobro v denar, se kupci, zlasti tisti, ki prihajajo od drugod, močno zanimajo za novo metliško črnino. Marsikdo jo dobro pozna, in ker jim kvaliteta vina ustreza, jo kupijo tudi po več litrov. Desetdnevni obračuni kažejo, da prodajo v točilnici tudi po 7 ali 10 hektov vina. Liter belega vina stane 4 din, metliška črnina pa je za 1 din dražja.

SPREHOD PO METLIKI

■ NA DAN MRTVIH so Metličani z lepo žalno svečanostjo počastili spomin padlih v zadnji svetovni vojni. Na komemoraciji pred spomenikom Belokranjskega borca na Trgu svobode so sodelovali pevec, metliška godba na pihala in dva deklamatorja, govoril pa je tov. Božidar Flajšman.

Spominke plošče padlih in žrtv fašističnega nasilja na grajskem vrtu so bile zasute z venc in cvetjem. Prav tako je bila okrašena spominška plošča na mestni hiši. Tudi tu so zapeli metliški pevci in isti dan popoldne se na mestnem pokopališču, kjer počivajo nekateri, ki so dali življenje za našo svobodo.

■ UPRAVNI IN NADZORNI ODBOR občinske gasilske zveze v Metliki je na svoji zadnji seji sklenil, da podobi naziv prvaka občinske gasilske zveze gasilskemu domu na Suhorju. Pomlajeno društvo se je namreč izkazalo pri skupnih vajah in v operativni službi.

■ PO ZADNJI PODRAZITVI CIGARET tipa Morava so se le redki kadilci odločili, da prično kaditi cenejše cigarete, na primer Zeto. To smo zvedeli v trafiki na Mestnem trgu, kjer so tudi povedali, da izmed časopisov prodajo največ Tedenske tribune, Nedeljskega dnevnika, Vjesnika u sruđu, Politeka in Arene. Sledje Tovariš, Politeka, Studio itd. Prodaja stripov je malo upadla, ker ima mladina zadnja dva me-

seca dovolj koristnejšega branja v šoli.

■ NAD PRODAJALNO METLIŠKE PEKARNE že več tednov visi nov svetlobni napis, ki ga je postavil ljubljanski žilvski kombinat ZITO, ki tudi upravlja to pekarno. Spet majhen prispevek k lepši podobi Metlike!

■ DAN MRTVIH IN OBA NA-SLEDNJA dneva, ko so številni ljudje obiskali grobove svojih rajnih, so bili letoš izjemoma topli, čeprav se je včasih nebo prevleklo z oblaki in vlekla močna sapa, ki je na pokopališču ugašala sveče in prevračala vaze z cvetjem. Mnogi so te proste dneve izkoristili za daljše in krajše izlete.

■ NA METLIškem POKOPALIŠČU so letos napeljali vodovod in na zunanji steni mrtvašnice montirali pipo. S tem so močno ustregli tistim, ki na grobovih goje cvetje. Na žalost pa je pipa že pokvarjena, in ker se ni urejen odtok, zamaka voda zidove mrtvašnice in pokopališke cerkve. Zato bo treba pipo čimprej popraviti, narediti izliv in obenem poskrbeti za odtok vode.

Prireditve za občinski praznik

V počastitev bližajočega se praznika metliške občine bodo v vrsti raznih prireditev na sporedu tudi nekatere kvalitetne kulturne prireditve. Tako bo v torek, 12. novembra, v Belokranjskem muzeju odprta likovna razstava »Belokranjski motivi Božidarja Jakca«; v četrtek, 14. novembra zvečer, bo pa v domu Partizana gostovalo Mestno gledališče ljubljansko s komedijo Neil Simona »Zares čuden par«, v nedeljo, 21. novembra, pa se bo Metličanom predstavil znani oktet »Gallus«. — Občane že sedaj opozarjamo in vabimo na te prireditve.

Priprave na zборе

Pred dnevi je bila v Metliki seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, na kateri so razpravljali o pripravi na občne zборе v posameznih sindikalnih podružnicah. Sklenili so, da bodo v kratkem sklicali sejo plenuma, ki se je bodo udeležili tudi predsedniki sindikalnih podružnic, da bi se natančneje pomenili o bodočih nalogah in o delu, ki jih še čaka.

Anonimna anketa o delu občinske uprave

Občinska uprava pripravlja med občani anonimno anketo, ki naj bi pokazala, kako so zadovoljni z njenim delom. Stranke, ki bodo prihajale po opravkih na občino, bodo dobile posebne obrazce, da jih izpolnijo. Anketa bo obsegala več vprašanj o delu referentov v posameznih oddelkih, pokazala pa bo tudi, kje se stranke zaradi počasnega dela najdlje zadržijo in zakaj ne morejo opravka, zaradi katerega prihajajo, urediti že ob prvem obisku. Izpolnjene obrazce bodo anketiranci oddali v nabiralnik na hodniku ali pa v tajništvo. Zbrani podatki bodo pokazali, kako poteka delo v posameznih oddelkih.

Nova trgovina s čevlji

22. oktobra so v Metliki odprli trgovino s čevlji tovarne obutve »Josip Kraš« iz Karlovca. V lepo urejenem lokalu, ki je veljal okoli 40 tisoč din, prodaja tovarna lastno obutve. V trgovini zagotavljajo, da so cene znatno nižje kot v drugih prodajalnah obutve. Ze prvi dan je novi lokal obiskalo veliko kupcev iz mesta in okolice.

Ali je poslovni čas sploh važen?

V sredo, 30. oktobra, so stranke nestrpo čakale, kdaj se bodo odprla vrata radiotehnične delavnice na metliškem Mestnem trgu. Potem so se vendarle morale sprijazniti s pojasnilom, ki ga je pustil na majhnem listku pti tehnik Jože Molek, ki popravljata tudi radijske in televizijske okvare: »Zaprto! Sel sem v Ljubljano«. Nekdo, ki mu tako čakanje najbrž ni bilo posebno pri srcu, je pripisal na vrata svinčnikom zlobno pripombo. Najbrž ni bil edini, ki se je jezil, da je obrtnik zaprl delavnico kar med poslovnim časom.

JANEZ DULAR:

Narodna čitalnica v Metliki

Val narodnega navdušenja, ki je v začetku šestdesetih let prejšnjega stoletja z ustanovitvijo prve slovenske čitalnice v Trstu (1861), Južnega Sokola (1863) in Slovenske Matice (1863) sprožil celo vrsto narodnoobrambenih manifestacij, je našel svoj odmev širom po Sloveniji. Še istega leta kot v Trstu (1861) sta bili ustanovljeni čitalnici tudi v Mariboru in Ljubljani, v začetku naslednjega leta (1862) pa je pričela delovati narodna čitalnica v Celju.

Zelo pomembna je tudi ustanovitev Južnega Sokola leta 1863, prvega telovadnega društva na Slovenskem, ki se je odločno postavil proti nemškemu Turnvereinu. Posebno mladina, ki je v velikem številu stopila v vrste »Sokolov«, je kasneje na svojih prvih javnih nastopih žela veliko priznanje gledalcev.

Nikakor pa ne smemo mimo najvažnejšega dogodka v slovenskem literarno društvenem življenju šestdesetih let, to je ustanovitev Slovenske Matice. Vendar pa se Slovenska Matica kljub velikemu zanimanju ljudstva ni pokazala v pravi luči. Krivo je bilo vodstvo. Može, ki so jo vodili (dr. Toman, dr. Costa, dr. Bleiweis), so namreč v takratni razvijajoči se slovenski literaturi pomenili resno oviro, tako da Matica v šestdesetih letih 19. stoletja v razvoju slovenskega slovstva ni odigrala tiste vloge, kot bi jo lahko bila.

Narodnim čitalnicam v Trstu, Mariboru, Ljubljani in Celju pa so sledile še druge, in 15. oktobra 1865 je bila v Metliki ustanovljena prva Narodna čitalnica na Dolenjskem. Da je bila čitalnica ustanovljena najprej v Metliki ravno ni čudno, saj je bila Metlika takrat zavedno in skoraj neponemčeno mesto. To lahko izvedemo iz spominov Janeza Trdine, ki pravi, da je ob njegovem prihodu na Dolenjsko

(1867) »vladalo skoro v vsej gospodi in v vseh mestih, razen belokranjske Metlike, najgrje nemškutarstvo.«

Ne smemo pa prezeti, da so se za ustanovitev čitalnice trudila tudi druga mesta na Dolenjskem. Že avgusta 1863 je neki

Današnja Tancikova hiša, v kateri je bila leta 1865 ustanovljena metliška čitalnica

črnomaljski dopisnik priobčil v »Novicah« članek, v katerem pravi, da so »štirje tukajšnji veljavni možaki sklenili v našem varošu čitalnico utemeljiti.« Vendar pa do ustanovitve takrat ni prišlo in prav tako ne v Novem mestu, kjer so čitalnico odprli le dober teden za metliško, to je 23. oktobra 1865.

(Nadaljevanje sledi)

metliški tednik

Lisca SEVNICA

PRVA JUGOSLOVANSKA SPECIALIZIRANA
TOVARNA DAMSKIH NEDRČKOV, PASOV,
KORZETOV IN STEZNIKOV

IZDELKI »LISCE« SO:

- moderni in preizkušene kvalitete
- udobni, lahki in prilagajoči se
- izredne oblike in
- enostavni za vzdrževanje

IZDELKI »LISCE« VAM OMOGOČAJO:

- lepo prilaganje
- elegantno in neovirano gibanje
- dobro počutje in samozavest

Za občinski praznik iskreno čestitamo!

KOPITARNA SEVNICA

- vse vrste kopit za čevlje
- plastične rolete za okna
- lesna galanterija
- rezan les listavcev in iglavcev

Za občinski praznik pošiljamo pozdrave vsem občanom.

KMETIJSKI KOMBINAT ZASAVJE SEVNICA

Začeli smo s prodajo vseh vrst eno in dvoletnih

SADIK SADNEGA DREVJA

Pismena in posebna naročila sprejemamo na upravi v Sevnici in v drevesnici na Blanci. Vse informacije lahko dobite po telefonu 74-132.

Za občinski praznik občine Sevnica čestitamo vsem občanom in našim poslovnim prijateljem!

TRGOVSKO PODJETJE SEVNICA

vabi v svoje dobro založene prodajalne, kjer boste solidno postreženi in zadovoljni z nakupom.

Za občinski praznik želimo veselo praznovanje!

JUTRANJKA - prva zvezda otroške konfekcije

- kvaliteta
- modni vzorci
- ugodne cene
- takojšnja dobava

opravičuje vašo odločitev o nakupu naših izdelkov

Vsaka mamica ima rada lepo oblečenega otroka. Zdaj se nam zdi že kar samo po sebi razumljivo, da v vseh večjih trgovinah med otroško konfekcijo kraljuje sevnška JUTRANJKA, največja tovarna otroških oblek v Jugoslaviji. Njen vzpon je hiter; zrasla je iz nič in zadovoljuje milijone staršev, ki kupujejo oblačila za svoje otroke

Jutranjka
SEVNICA

Iz male delavnice nekdanjega trgovskega podjetja SLOGA je povedni iz lastnih sil v zadnjih sedmih letih v Sevnici nastala JUTRANJKA, tovarna otroške konfekcije, ki zaposluje 350 ljudi in izdelava za 25 milijonov novih din izdelkov na leto. Leta 1962 je bila vrednost celotnega dohodka komaj 1.200.000 din, naslednje leto 2.400.000, prihodnje leto pa že predvidevajo za 36 milijonov din izdelkov.

Delati otroške oblečke je trdo in zahtevno delo, ki zahteva prav toliko turda kot izdelava oblek za odrasle,

cena pa vendarle ne sme biti tolikšna. V JUTRANJKI so se usmerili predvsem na izdelavo oblačil za deklice — od dojenčka do 14 let. Čez 90 odst. vseh zmogljivosti je zaposlenih s tem, preostanek pa z izdelavo kopalk iz čvrstih materialov.

Za izreden uspeh tega podjetja je zaslužen tudi sposoben modelarski oddelek, ki zna načrtovati prikupna in vabljiva otroška oblačila. Slediti štirim sezonam v letu in biti vseskozi sodoben je težka naloga ne samo za ta oddelek, temveč za vso tovarno.

Poseben oddelek za raziskavo tržišča bo v prihodnje še vztrajneje iskal različne možnosti za prodajo v Jugoslaviji in tujini. JUTRANJKA ima sklenjene dolgoročne pogodbe z vsemi našimi večjimi trgovskimi podjetji, tretjino izdelkov pa proda v tujino, v Zahodno Nemčijo in Švico, da dobi potrebne devize za uvoz materiala.

V primerjavi z lanskim se je letošnji izvoz povečal skoraj za enkrat, tovarni pa se obeta še tesnejše sodelovanje z nekaterimi zamejskimi tvrdkami. »Imamo izredne možnosti za izvoz, toda sedanji neustaljeni zunanjetrgovinski režim izvoz zavira,« pravijo v JUTRANJKI.

Toda JUTRANJKA ne bo ostala samo pri sedanjih zmogljivostih. Na Radni pri Sevnici pri sedanjem objektu že brnijo težki gradbeni stroji. Razvojni načrt predvideva 6 milijonov novih dinarjev investicij, 2600 m² novih proizvodnih prostorov, najnovejši tehnološki postopek, lastni priložni center in zaposlitev novih 350 ljudi.

Julija prihodnje leto bo dokončana prva faza razširitve, 80 ljudi pa se na tečaju že uči konfekcijskih del. V Sevnici bo JUTRANJKA zgradila stanovanjski blok z 20 stanovanji za svoje delavce, tovarna pa tudi sicer postaja vse pomembnejša za razvoj Sevnice in okolice.

Obsedenost – imenovana avtomobil

Avtomobil je večja konzerva na škatla na štiri kolesa z motorjem.

Avto je mirna in dobrodušna reč, dokler ne sede vanj živo bitje, imenovano šofer. Ta nesrečna kombinacija je nevarna za pešce in preti, da ga bo popolnoma iztrebila.

Kakšna sreča, ko bi bil prvi avtomobil povozil svojega prvega izumitelja! Zai ga ni!

Avtomobil se vedno bolj rine med ljudske množice. Na splošno in dobesedno.

Med avtomobili je zagotovo najbolj tečen fičko. To je prava kuga in kolera. Ko ga

zagledate – bežite kot antilopa! Drugače vas bo zmel. Lastnik fička je bil namreč še predčerašnjim pešec. To se pravi, da je pripravljen na vse. Toda vi zanj niste več njegov bližnji. Zdaj obožuje mehaniko.

Avtomobil požira bencin, denar in živčni sistem. Vozijo ga lahko tudi nepismeni.

Na travmatološki kliniki smo vsi enaki.

Kdo je boljši voznik – moški ali ženska? V življenju sem slišal že dosti neumnih vprašanj in zato tole ni izjema. Pravilno vprašanje se glasi: kdo je slabši voznik.

V vsakem primeru pa bi bilo iz avtomobilov, ki ga vozi ženska, potrebno odstraniti vsa ogledala. Da bi dama gledala cesto in ne sebe!

Najhujši voznikovi sovražniki so: kozli, prometni milčniki, drugi vozniki in – maligni. Zato nikar ne pijte, kadar vozite, ker bi utegnili končati na večnih parkiriščih.

Karambol je – ljubezen dveh vozil na prvi pogled. Konča se s silnim poljubom in z mukami – kot vsaka ljubezen. Vozilo je treba peljati k mehaniku, voznika pa k zdravniku ali k veterinarju.

Trčenje avtomobila in ladje je redkejši pojav. Traktor je avtomobilov brat, ki je ostal na vasi. Služi za prevoz na svatovščine. Kamion, taksi, avtobus in limuzina sodijo v isto nagnusno družino.

Država kupuje avtomobile svojim naprednim otrokom. Naj se vozijo, otroci!

V bodočnosti bomo vsi imeli avtomobile.

To se mi zdi od vsega najbolj smešno.

Ljudska modrost

Ako slepec slepca vodi, padeta oba v jamo.

Izgovor je dober, če je tudi brezov, da ga je le izrezal.

Iz oči v oči.

Beseda besede želi.

Iz prazne lupine ni jedra.

April sedemkrat na dan kmeta s polja spodi.

Lojze Jakopič:

AKCIJA "rdeča gos"

Pridobil sem Tigra za sodelovanje. Popolnoma nič se ni izgovarjal, da se v taborišču ne da delati, da je nevarno. Priznal mi je celo, da je povezan s taboriščno organizacijo rdeče pomoči. Zbirajo hrano, obleko, zdravila, pomagajo Jugoslovanom pri izbiri boljših delovnih mest, rešujejo nesrečnike iz transportov, zbirajo novice z bojišč in o njih obveščajo internirance, da vzdržujejo moralno... Takšna organizacija bi mi bila nujno potrebna. Toda bil sem prepričan, da gestapo za njen obstoj ve, da je obveščen vsaj o poglavitnih akcijah in da ima v njej svoje agente. Zato nisem smel z organizacijo navezati direktnih stikov. S Tigrom sem imel namen skrivaj prodreti vanjo in jo izrabiti v svoje namene.

Tigru sem moral popolnoma zaupati. Vse sem mu povedal, pojasnil naloge in cilje, toda zahteval od njega strogo molčečnost in disciplino.

Začel sem uresničevati drugi del svoje naloge. Sprožil sem kolesje lastne mreže v taboriščem podzemlju, ki je začelo preverjati internirance po seznamu, ugotavljati njihovo identiteto, preteklost, vzrok bivanja v taborišču, osebne karakterne lastnosti, njihove politične nazore in pripadnost, pa izjave, delovanje, navezovanje stikov in grupiranje.

Prvi uspehi delovanja naše obveščevalne mreže so bili presenetljivi. Odkrili smo v vrstah jugoslovanskih internirancev nekaj oficirjev in podoficirjev bivše kraljeve vojske, za katere so povedali nekateri ljubljanski aktivisti, da so jih v Ljubljani imeli za plavogardiste. Poleg Plevnika smo odkrili še dva belogardista, katerih imena so poznali nekateri ujeti partizani in ki sem se ju spominjal tudi sam še iz časa, ko sem bil v Ljubljani na karabinjerski komandi. Bila sta med organizatorji prvih belogardističnih formacij. Po kapitulaciji Italije sta se dala od Nemcev prostovoljno prepeljati v taborišče. Zastavili smo si nalogo odkriti vzrok za njuno početje. Zakaj nista v Ljubljani stopila k domobrancem? Med nami smo odkrili še nekaj poklicnih črnoborjancev in človeka, ki je bil interniran v Gonarsu in v Padovi, pa je sodeloval v obeh taboriščih z italijansko policijo. Naravnost osupljivi podatki. Se je bilo potem treba čuditi, če so v Ljubljani trgali mrežo Osvobodilne fronte, odkrivali javke in zapirali tako skrbno prikriti vodilne aktiviste? Ti so vestno, neumljeno in po satanskem načrtu opravljali svoje delo tudi v taborišču, ki je bilo zapisano smrti.

»Toda bomo zlomili tvojo voljo!« je pisalo z velikimi črkami na glavnih vhodnih vratih v taborišče, in napisno tablo je čvrsto držal v krempljih nemški orel s kljukastim križem na svojih prsih.

Toda bomo zlomili tvojo voljo! – Z najrazličnejšimi metodami so nacisti uresničevali svojo pretnjo. Najgrozovitejše med njimi je bilo to, da si je jetnik olajšal svojo vest ob sojetniku in mu razodel srce in skrivnosti v dobri veri, da govori prijatelju, sotrpinu, tovarišu v boju, pa je govoril zakletemu sovražniku sam od sebe, brez mučenja in pritiska. S tem je izdal tisto, zaradi česar je bil pripravljen prej žrtvovati svoje življenje.

xxx

Višji inšpektor šestega urada sturmführer gospod Kersten in šef taboriščnega gestapa sta prebirala poročila ki so jih zbrali taboriščni agenti o izbranih zapornikih. Šef gestapa je položil zajetno mapo pred Kerstena s pripombo:

»Tale je goden za odstrel. Se prej ga bom izročil svojim ljudem. Morebiti se jim bo posrečilo izvleči iz njega, kar bodo mogli uporabiti kolegi na Bledu.« – Sturmführer je odprl ponujeno mapo.

»Oho, preimer Capeccia! Samo trenutek, gospod obersturmführer!« – Šef gestapa je brskal po ostalih papirjih, v višjem inšpektorju pa je še naraščala nervoza, ko je prebiral dokument za dokumentom. Ko je prebral celotno gradivo, je vstal in se nekoliko sprehodil po sobi, nato je obstal pred mizo nasproti šefa taboriščnega gestapa.

»Prepričan sem, da smo našli tisto zaradi česar sem prišel v taborišče, gospod obersturmführer.«

Sefu je nagajiv nasmeh bušnil preko strogega, mrkega obraza.

»To naredimo pri nas vedno. Doslej še ni bilo primera, da bi se nam kdo izmuznil.«

Višji inšpektor je pohvalno in odobravojoče prikimal.

»Rekli ste, da boste tega Capaccia izročili vašim ljudem? Na to imam malenkostno pripombo. Jetnik je v naših rokah, torej ne more pobegniti. Preveč je dragocen za nas, da bi si z majhno napako zaprli poti do skrivnosti, ki jih ve. Izdelati morava temeljit načrt, kako z njim ravnati.«

Šef taboriščnega gestapa se je naslonil nazaj na stol in odložil monokel. Začuden je pogledal inšpektorja pred seboj.

»Kako menite načrt, gospod sturmführer? Moji ljudje znajo ravnati z jetniki. Z dragocenimi še celo. Kar ve, bo jetnik povedal, več pa nam ni potrebno.«

»Pozabljate, da gre za specialnega sovražnikovega agenta.«

Šef gestapa je vstal in stopil izza mize.

»Mar menite, da je Capeccio eden izmed tistih petnajstih, ki jih išče vaš šesti urad?« Ni mogel prikriti zaničevanja, ki ga je občutil ob toliki abotnosti ljudi šestega urada.

— Seveda ni gospe doma, ti cepec!!

VELJKO ŠIJAKOVIČ:

TOVARIŠ „X“

Pred milčnikom, ki je stal ob prehodu za pešce, se je ustavil avtomobil. Neka starica je preplašeno hitela na drugo stran ulice.

»Zakaj pa tako hitite, babica?« je ljubezljivo rekel voznik. »Počakal bom, da boste na oni strani, dovolj časa imam.«

Ob teh besedah je milčnik napol ušesa in pazljivo začel ogledovati voznika.

Voznik ni kazal nikakršnih znakov živčnosti, ni bobnal po volanu niti ni poživljal. Samo smehljaj se je. Njegov smeh je bil iskreno prijazen, toda milčnik je čutil, da kljub temu nekaj ni, kakor bi bilo treba. Vendar se je vmešal šele, ko je ba-

bica prišla na drugo stran ceste in ji je voznik prijazno pomahal z roko.

»Prosim, vaše papirje,« je rekel strogo.

»Ampak... zakaj? Kaj sem storil?« je ječjal voznik.

»Dajte mi vozniško dovoljenje.«

»Nimam ga... nisem ga vzel s seboj... To ni moj avto, samo sposodil sem si ga.«

»Sem si kar mislil.«

»Toda v čem sem se pregrešil?«

»Kar premislite: kdo od naših voznikov pa tako ljubezljivo daje prednost na prehodih za pešce? Takoj ste se mi zdeli sumljivi...«

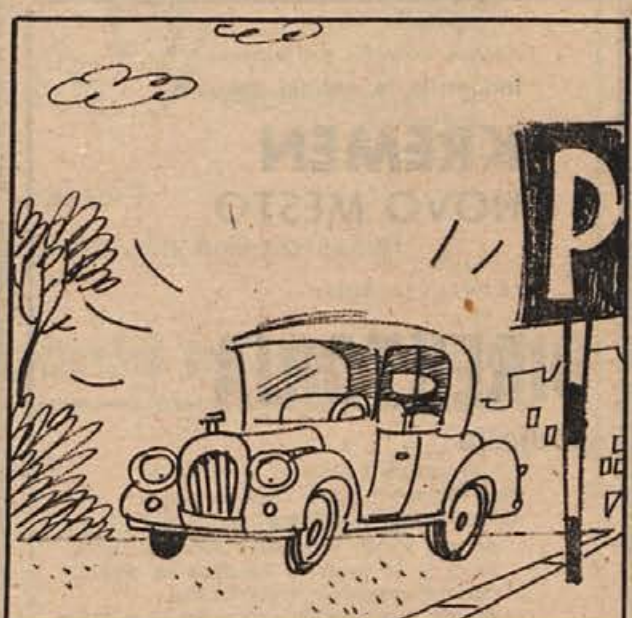
PARADIŽNIK ZA VOLANOM

3. Prišla je nedelja. Paradižnik je kupil železniško vozno karto za Ljubljano. – »Povratno?« je vprašal prometnik. – »Ne!« je pomembno poudaril Paradižnik. – Ni minila ura in Paradižnika že srečamo na avtomobilskem sejmu in ni pretekla naslednja ura, ko ga že lahko opazujemo

v lični limuzini, kako se pelje z lastnikom v bližnjo gostilno. – Pustimo srečnega kupca in prodajalca, da si v miru vseketa v roke in si oglejmo vozilo na parkirišču! Takole na kratko: ne fiat in ne opel, ne zelen in ne rdeč; po glasu motorja pa: ne dvotakten in ne štiritahten. Z eno be-

sedo: kakšnih sedem generalnih! – Ko sta bivši in novi lastnik pošteno zalila kupčijo, sta se ločila. Paradižnik je na svoj zardeli nos nataknil zelene sončne naočnike, sedel za volan in ponosno zapeljal po mestu...

KRI KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeski transfuzijski postaji: Franc Čefelčič, Anton Lutar in Jože Gorenc, člani IMV Nova mesto; Janez Salehar, upokojenec iz Dolenjskih Toplic; Terezija Zupančič, gospodinja iz Sevnega; Cvetka Strniša in Anica Rajk, gospodinjici iz Dolenjskih Toplic; Pavla Bradac, gospodinja iz Soteske; Ivan Lovše, upokojenec iz Slovenske vasi; Lada Longar, član Novotehne, Novo mesto; Viktor Barle in Franc Slak, člana Petrola Trebnje; Cvetka Pršina in Franc Kren, člana Bora, Dolenjske Toplice; Franc Gasperšič, kmet iz Gornjega Medvedjega sela; Dragica Zafarina, Marija Peterlin, Alojz Lamut in Milan Korsic, člani ObS Trebnje; Alojz Veselič in Stane Penca, člana GO Trebnje; Janez Koželj, član ObS Trebnje; Milka Bahnik, gospodinja iz Trebnja; Anton Strumbelj, član kmetijske šole Gm; Vida Grac, gospodinja iz Praproči; Zofija Slak, članica Stanovarskega podjetja, Trebnje; Jože Pungartnik, obrtnik iz Trebnja; Silvo Stupar, Drago Radminič, Ludvik Janežič, Dušan Urana, Bruno Bartolj, Anton Hlebec, Peter Mikec in Anton Udovč, člani Litostroja — obrat Trebnje; Jelka Marš, Tatjana Kužnik, Ada Longar, Marija Černe, Jožeta Mikec, Cvetla Travnik, Anica Peterle in Darinka Uhan, članice Modnih oblačil, Trebnje; Franc Zalec, član postaje Ljudske milice, Trebnje.

LOVCI IN

ŠPORTNIKI!

LOVSKO IN RIBIŠKO OPREMO, SMUČI, ŠANKE, DRŠALKE IN VSE ZA ŠPORT KUPUJTE V TRGOVINI

LOVEC

NOVO MESTO,
Cesta herojev 8

BREZ KVALITETNE MOKE -NI DOBREGA PECIVA

Razpisa komisija pri podjetju
Industrija in rudniki nekovin

KREMEN NOVO MESTO

razpisuje mesto

DIREKTORJA

podjetja

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima visoko strokovno izobrazbo in najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu,
- da ima organizacijske sposobnosti za vodenje podjetja,
- da pozna stroko podjetja doma in na zunanem tržišču ter da je splošno družbeno in politično razgledan.

Ponudbe z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju splošnih in posebnih pogojev sprejema razpisna komisija na gornji razlovi v roku 15 dni po objavi z oznako »za razpisno komisijo«.

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE

proda

po sklepu delavskega sveta na JAVNI DRAZBI odvečna osnovna sredstva in stanovanjske hiše:

1. stanovanjski hiši na Mlaki št. 8 in 26
2. stanovanjske hiše na Koprivniku št. 22, 25 in 37
3. stanovanjsko hišo na Vidmu pri Knežji lipi b. št.
4. logarnico v Grčarskih Ravnih
5. buldozer TG 90, traktor Ferguson Fe 35, terensko vozilo Landrover ter drugo kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo

Licitacija bo 15. 11. 1968 ob 8. uri za družbene proizvodne organizacije in zasebnike: za predmete pod točko 5. v centralnem skladišču v Kočevju, za predmete pod točkami 1., 2., 3. in 4. pa na kraju samem. Licitacija za stanovanjske hiše bo: za hiše pod točko 1. ob 10. uri, pod točko 2. ob 14. uri, pod točko 3. ob 16. uri in pod točko 4. ob 11. uri.

Pred licitacijo je treba položiti 10 odst. kavcije od izključne cene.

KAJ
VAM
NUDI
DOLENJKA:

ZA JESEN IN ZIMO

ZENSKÉ IN MOŠKE PLAŠČE, MOŠKE OBLEKE, TRIKOTAZO, PLETENINE, SPODNJE PERILO, METRSKO BLAGO IN OSTALO TEKSTILNO BLAGO — V VSEH PRODAJALNAH DOLENJKE. OBISČITE NAŠE PRODAJALNE!

UPRAVNI ODBOR PODJETJA ZA POPRAVLJANJE VOZ — DOBOVA

ponovno razglasa
prosto delovno mesto

VODJE SKLADIŠČNE SLUŽBE

POGOJ: srednja ekonomska šola, najmanj 2 leti prakse na takem delovnem mestu in zdravstvena sposobnost.

Za delovno mesto je predpisana poskusna doba 45 dni.
Osební dohodek po pravilniku o oblikovanju in delitvi osebnega dohodka.
Na razpolago je stanovanje.

Rok prijave z opisom službovanja in izobrazbe je 15 dni od dneva objave v Službenih obvestilih Združenega žel. trans. podjetja Ljubljana na gornji naslov.

GRADITELJI!

PRISKRBITE SI
OPEČNE ZIDAKE!
PRAVOČASNO

LJUBLJANSKE OPEKARNE

izdelujejo vso zimo na svojih obratih vse vrste opečnih izdelkov.

Posebno priporočamo

MODULARNI BLOK in zidni blok BH 6

Zahtevajte ponudbe!

Vse informacije daje

PRODAJNI ODDELEK

LJUBLJANSKE
OPEKARNE
LJUBLJANA

Cesta na Vrhovce 2, telefon 61-965 in 61-805.

Komisija za razpis mesta direktorja

ELEKTROTEHNIČNEGA PODJETJA NOVO MESTO

razpisuje MESTO

DIREKTORJA

Pogoji:

- visoka ali višja strokovna izobrazba elektro stroke — jaki tok in najmanj dve leti delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih
- ali srednja strokovna izobrazba elektro stroke — jaki tok in najmanj tri leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih
- ali mojstrska šola elektro stroke — jaki tok oziroma visoko kvalificirani delavec te stroke in najmanj osem let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih.

Kandidati morajo biti splošno, družbeno in politično razgledani ter imeti organizacijske sposobnosti za vodenje delovne organizacije.

Ponudbe je treba dostaviti v roku 15 dni po objavi razpisa s kratkim življenjepisom in z dokazili o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah komisiji za razpis mesta direktorja Elektrotehničnega podjetja Novo mesto.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega moža, očeta, brata in starega očeta

JOŽETA LUKŠIČA

iz Podgrada pri Novem mestu

se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za podarjene vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo dr. Vodniku za vso skrb in nego v času bolezni, podjetju COSMOS in kinematografskemu podjetju UNION iz Ljubljane, gošpodu župniku za izrečene poslovične besede ter vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

Zalujoči: žena Ana, sinova Mirko in Jože, hčerki Kristina in Anica z družinami, brat Franc z družino ter drugo sorodstvo

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 8. NOVEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Naši ansambli in vokalni solisti zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jože Rihar: Raziskave o čebelah v Sloveniji. 12.40 Čez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Turistična oddaja. 16.00 Vlak dan za vas. 17.15 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Glasbeni razgledi po zabavni glasbi. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Mali koncert zbora moravskih učiteljev. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 9. NOVEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Čez travnike zelene. 10.15 Pri vas do-

ma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Ekonomika. 12.40 Novi posnetki narodne glasbe iz Beograda. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena pravljica — Slavko Mihelič: Medved in čebela. 15.40 Naš podlistek — Pavle Ugrinov: Venus. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Greto v kino. 18.15 Pravkar prispelo. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Weekend. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 21.30 Iz fonoteke radia Koper. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 10. NOVEMBRA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — N. Nosov: Nenavadno potovanje Nezmalčka in njegovih tovarišev. 9.05 »Dobro jutro!« Mirko Bogataj. 10.05 Se pomnite, tovariši — Karel Taufer-Sarli: Hajka in ranjenec. 10.30 Pesmi borbe in dela. 10.45—13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.15 Vedri zvoki z velikimi orkestri. 14.30 Humoreska tega tedna — R. Schneider-Schelde: Literarni večer. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra — Fred von Hoerschelmann: Solina. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »V nedeljo zvečer«. 22.15 Serenadni večer.

PONEDELJEK, 11. NOVEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Jože Ferčec: Največ mleka dajo krave, ki otelijo v zimskem času. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 »Sionala«. 18.35 Mladinska oddaja: Interna 469. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Deržal. 20.00 Koncert simfončnega orkestra RTV Ljubljana. 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 12. NOVEMBRA: 8.08 Opera matineja. 9.25 Nekaj zabavne glasbe. 10.15 Pri vas do-

ma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Ojka Anžič: Novi zakonski predpisi o proizvodnji sadnega in trsnega sadilnega materiala. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Jezikovni pogovori. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Igra simfončni orkester RTV Ljubljana. 18.15 V tory na svidenje! 18.45 Družba in čas — prof. dr. Metod Mikuz: Pred 50 leti se je končala prva svetovna vojna. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Edo Viler. 20.00 Od premiere do premiere. 21.15 Deset melodij — deset prevod.

SEDA, 13. NOVEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.30 Četrure z orkestrom Horst Jankowski. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Ciril Remic: Tekmovanja gozdni delavcev sekačev. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 Naš podlistek — David Grubi: Brezpomembni otroci. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.40 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Ti in opera« — 5. oddaja — Just Smo'čić. 22.15 S festivalov jazz.

ČETRTEK, 14. NOVEMBRA: 8.08 Opera matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Ali napredujemo pri krasitvi Slovenije? 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Mladina poje«. 14.23 Operetne melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Četrkov simfončni koncert. 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Stanetom Mančinijem. 20.00 Četrkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer — Od romantičnih duš do Lepe Vide — II. 22.15 Komorno-glasbeni večer pri skladatelju Urošu Kreku.

17.45 Risanka (Bg)
18.00 Pisani trak (Lj)
18.20 Ne črno, ne belo (Bg)
19.05 Perunika — poljski kratki igrani film (Lj)
19.45 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Vijavaja (Lj)
20.35 Razpoltja in odločitve: 2. oddaja iz cikla o I. svetovni vojni (Lj)
21.20 Nogomet: Manchester United — Anderlecht — posnetek (Lj)
22.50 Poročila (Lj)

CETRTEK, 14. NOVEMBRA
9.35 TV v šoli (Zg)
10.30 Nemščina (Zg)
11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg)
15.40 Nemščina — ponovitev (Zg)
16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
17.10 Poročila (Lj)
17.15 Tiktak: Pinijs (Lj)
17.30 Račka — lutkovna igra (Lj)
18.00 Po Sloveniji (Lj)
18.20 Narodna glasba (Sk)
18.35 Napredna ženska gibanja v Sloveniji — reportaža (Lj)
19.05 Dekleta in fantje — serijska mladinska oddaja (Bg)
19.45 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Vijavaja (Lj)
20.35 Saga o Forsythih — serijski film (Lj)
21.25 Kulturne diagonale (Lj)
22.10 Poročila (Lj)

PETEK, 15. NOVEMBRA
9.35 TV v šoli (Zg)
11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
11.30 Francščina (Bg)
14.50 TV v šoli — ponovitev (Zg)
17.45 Pot do uspeha, njihov svet
18.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) — romunski film (Lj)
18.20 Mladinski koncert (Bg)
19.05 Na pot od Ljubljane do Otočca (Lj)
19.55 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik — z dodatkom (Lj)
20.45 Vijavaja (Lj)
20.50 Uporniško gibanje v filmski upodobitvi: Smrt se imenuje Engelchen — češki film (Lj)
Simfončni koncert (Zg)
Poročila (Lj)

SOBOTA, 16. NOVEMBRA
9.35 TV v šoli (Zg)
15.55 Poročila (Sk)
16.00 Prenos športnega dogodka (Sk)
18.15 Poročila (Lj)
18.20 Saša Skufca: Trnuljčica (Lj)
19.20 Sorehod skozi čas (Lj)
19.45 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Vijavaja (Lj)
20.35 Maksim naših dni — humoristična oddaja (Bg)
21.35 Videofon (Zg)
21.50 7 mili slabe ceste — ameriški TV film (Lj)
22.40 TV kašpot (Lj)
23.00 Poročila (Lj)

USPEH USPEH U
USPEH USPE
USPEH U
USPEH U
USPEH
USPE
USP
USP

?

Oglas v
Dolenjskem
listu!

VELIKAN MED DETERGENTI
NAGRAJUJE

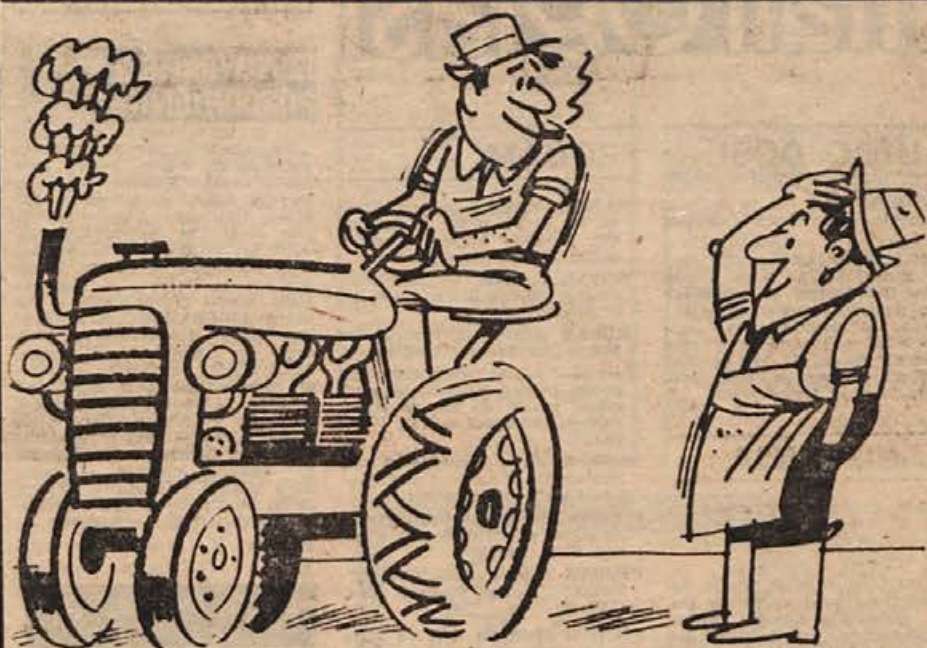

ZA SNEŽNO
BELO ROČNO PRANJE

MALI OGLAS,

ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljiv uspeh! Prebere ga 130 tisoč gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! — Poskusite!

— Štefan, ti imaš traktor?
— Tudi ti ga lahko kupiš, če boš varčeval zanj pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,50%, za vezane vloge do 8%! — in ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka od 4–6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še od 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

KAVA
Special
ZAHTEVAJTE JO
V VAŠI TRGOVINI

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 10. NOVEMBRA

9.10 Kmetijska oddaja v Madžarscini (Bg)
9.30 Dobro nedeljo voščimo z ansamblom Maksa Kumra (Lj)
10.00 Kmetijska oddaja (Bg)
10.50 Proslava obletnice ustanovitve 6 korpusa — prenos iz Osljeka (Zg)
12.30 Filmska matineja: Črni biseri (do 14.00) (Lj)
17.40 TV kašpot (Lj)
18.00 Saga o Forsythih — serijski film (Lj)
18.55 Cikcak (Lj)
19.03 Juliette Greco — film (Lj)
20.00 TV dnevnik (Bg)
20.45 Vijavaja (Lj)
20.50 Poje Jack Brel — zabavno-glasbena oddaja (Bg)
21.50 Sportni pregled (JRT)
22.20 TV dnevnik (Bg)

PONEDELJEK, 11. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli (Zg)
10.30 Ruščina (Zg)
11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
14.45 TV v šoli — ponovitev (g)
15.40 Ruščina — ponovitev (Zg)
16.10 Angleščina (Bg)
16.45 Madžarski TV pregled (Bg)
17.00 Poročila (Zg)
17.05 Mali svet — oddaja za otroke (Zg)
17.30 Skrivnosti narave — poljudno-znanstveni film (Lj)
17.55 Po Sloveniji (Lj)
18.20 Propagandna medigra (Lj)
18.25 Kako se otroci učijo — oddaja iz cikla Vzgojna problematika (Lj)

18.50 Reportaža (Zg)
19.20 Vokalno instrumentalni solisti (Lj)
19.50 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Vijavaja (Lj)
20.35 Jean Anouilh: Valček toreadorjev — gledališki prenos (Lj)
22.40 Poročila (Lj)

TOREK, 12. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli (Zg)
10.30 Angleščina (Zg)
11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg)
15.40 Angleščina — ponovitev (Zg)
16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
17.50 Francščina (do 17.10) (Bg)
18.05 Sodobna prehrana — oddaja o prehrani (Lj)
18.25 Peč na olje — oddaja iz cikla Gospodinjinih pripomočkov (Lj)
18.35 Torkov večer (Lj)
19.05 V središču pozornosti: Turizem (Lj)
19.55 Cikcak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Vijavaja (Lj)
20.40 Za dva solda upanja — italijanski celov. film (Lj)
Ples skozi svet — baletna oddaja (Lj)
Poročila (Lj)

SREDA, 13. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli (Zg)
17.05 Madžarski TV pregled (Bg)
17.20 Poročila (Sk)
17.25 Lutkovna igra (Sk)

**kdor ponudi DONAT
ponudi
zdravje**

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

DECEMBRSKO VREME V PREGOVORIH

Deževni vsi sveti, pozimi bodo hudi zameti. — Martin naj bo suh, da pozimi raste kruh. — Sneg svetega Andreja polji ni kaj prida odeja. — Če mokro zemljo sneg pokrije, bo malo prida za kmetije

LUNINE MENE:

13. 11. ☾ ob 9.53
20. 11. ☉ ob 9.02
27. 11. ☽ ob 0.30
5. 12. ☽ ob 0.07

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 8. novembra — Bogomir
Sobota, 9. novembra — Teodor
Nedelja, 10. novembra — Andrej
Ponedeljek, 11. novembra — Martin
Torek, 12. novembra — Emil
Sreda, 13. novembra — Stanislav
Četrtek, 14. novembra — Bronislava

KINIO

BEZICE:
8. in 9. 11. franc. barv. film »Dekleti iz Rocheforta«, 10. in 11. japonski barv. film »Na sodu smodnikov«, 12. in 13. 11. ital. barv. film »10.000 dolarjev za pokole«.
Crnemelj: od 8. 11. do 10. 11. ameriški barvni film »Bitka v Ardenah«, 12. in 13. 11. grško-ameriški film »Grk Zorbas«, 13. in 14. 11. ameriški barvni film »Dvobo pri Diablu«.
KOČEVJE: — »JADRAN«:
7. in 8. 11. meh. barv. film »10.000 dolarjev za uboj«, 9. in 10. 11. ameriški barvni film »Bitka v Ardenah«, 12. in 13. 11. grško-ameriški film »Grk Zorbas«, 13. in 14. 11. ameriški barvni film »Dvobo pri Diablu«.

malí oglasi

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM dekle, ki bi se rada zaposlila v Ljubljani, Galjeva 14.
STIRICLANSKA družina išče mlajšo upokojenko ali dekle z lastnim stanovanjem za dopoldansko pomoč v gospodinjstvu. Mehanizirano gospodinjstvo, centralna kurjava. Zglašite se vsak dan od 14. do 16. ure pri inž. Globokar, Ragoška, blok IMV, 4. nadstropje, Novo mesto.

STANOVANJA

ODDAM neopremljeno sobo ženski, ki bi pazila na dve leti staro deklico. Naslov v upravi lista (1850/68).

ZAKONCA brez otrok iščeta neopremljeno sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Plačata lahko tudi vnaprej. Ponudba pod »Dobro plačnika«.

MOTORNA VOZILA

PRODAM traktor ferguson. Naslov v upravi lista (1840/68).

PRODAM škodo 1000 MB, letnik 1907. Inž. Marjan Kuhar, Kočevje drevored 33, Novo mesto.

PRODAM motor NSU 250 in voz za pranje. Ješe 5, Otočec ob Krki.

PRODAM dobro ohranjen moped T 12. Koncila, Struža 75.

PRODAM kombi IMV 1000. Cena po dogovoru. Martin Kapušin, Vinogradniška cesta, Metlika.

MALI OGLASI

CENIK: vsak oglas do deset besed — 9 Ndin, vsaka nadaljnja beseda — 1 Ndin. Za naslov v upravi lista pod geslom: pribitek 3 Ndin.

Rodni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglaših, zahvalah, osmrtnicah, čestitkah, preklicih in podobnih objavah 20 odstotkov popusta. Objava vsakega malega oglasa mora biti plačana v celoti osebno v upravi lista ali s pošto polnočnica na naslov: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, ali z gotovino, priloženo v pisnu.

10. 11. amer. barv. film »Moj iz Istambula«, 11. 11. amer. barv. film »Plača za vraga«, 12. 11. franc. barv. film »Pogreb v Berlinu«, 13. 11. franc. film »Drugi vzdihi«, 14. 11. amer. film »Sherlock Holmes — ogrlica smrti«.

Kostanjevica: 10. 11. ameriški barvni film »Kat balus«.

Metlika: 8. do 10. 11. nemški film »Zaklad v londonskem stolpu«, 9. in 10. 11. italijanski barvni film »Adios Gringos«, 13. in 14. 11. češki film »Dekleta pridejo pozneje«.

Mokronog: 9. in 10. 11. ameriški barvni film »Plandrijski pes«.

Novo mesto: od 8. do 10. 11. ameriški barvni film »Hombres«, 13. in 14. 11. francoski barvni film »Judoka — tajni agent«.

Ribnica: 9. in 10. 11. italijanski barvni film »Gluleta in duhovci«.

Sevnica: 9. in 10. 11. francoski film »Zmaga Strogova«, 13. 11. francoski film »Viva, Marija«, 14. 11. francoski film »Svet Suzi Wong«.

Sentjurje: 9. in 10. 11. »Angelika in kralj« — II. del.

Trebnje: 9. in 10. 11. nemški barvni film »Winnetou in Apači«, 13. 11. ameriški osmerkrat nagradni film »Na tadjah Newyorka«.

JOŽETA PIRNARJA s Trebelnega

se najiskrenejše zahvaljujem darovalcem venecv in cvetja, sorodnikom, prijateljem in sosedom za vso pomoč. Zahvaljujem se tudi gospodu župniku, pevskemu zboru in vsem, ki ste pokojnika spremlili k večnemu počitku.

Zalujoči: žena, sin Tone, sin Jože z družino, hčerki Mici in Anji z družinami in drugo sorodstvo

Moja mati 90-letna Marija Jernejč iz Žužemberka se je 26. oktobra izgubila v gozdu. Iskalni smo jo v soboto vso noč in nedeljo ter v ponedeljek. Našli smo jo v ponedeljek dopoldne, na vso srečo

živo in zdravo, je zelo izčrpano. Za vso skrb in trud sosedov, gasilcev, delavcev kolektiva ISKRE in članom postaje Ljudske milice v Žužemberku se najlepše zahvaljujem. Jože Jernejč z družino.

JAKOBA NAGODETA

Ob smrti mojega dragega očeta se vsem sorodnikom in znancom iskreno zahvaljujem za venec, izrečeno sožalje in udeležbo pri pogrebu. Posebno se zahvaljujem gasilcem iz Krasinca, ki so ga spremljali na zadnji poti, in Petru Pezdreju za nagovor pri pogrebu in izrečeno sožalje. Vsem bodi javna zahvala!

Janez Nagode, Krasinec št. 10

PREKLICI

Martin Maznik, Breška vas 4, Bela cerkev, prepovedujem pašo in vožnjo po parceli na Goern. Kdor prepovedi ne bo upošteval, za bom sodno preganjal.

OBVESTILA

Gostilna Roman Zorko iz Dražinske vasi vabi na ples, ki ga priredi v nedeljo, 10. novembra. Vabljeni!

IZVAJAM vsa zidarska dela za družbeni in zasebni sektor v Novem mestu in okolici. Pomudbe pošijte pod »Obtrtnika«.

EKSPRESNO OCISTI oblačila. Prašnica in kemična čistilnica — Novo mesto, Germova 5.

ČE ŽELITE

odgovor ali naslov iz naših oglasov priložite vaše mu vprašanje dopisnico ali znakmo za 30 din. **UPRAVA LISTA**

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jožeta Salehar iz Dolnjih Kamenc — Ljiljana, Emilija Zokvič iz Brloga — Danijela, Magdalena Jelenčič iz Metlike — Mirana, Angela Breznikar iz Drage — Miroslava; Ivanica Golje iz Kamenice — Janeza, Marija Suštarč iz Prilozja — Romana, Nada Horvat iz Vavte vasi — Andreja, Justina Miklič iz Dolnjega Kamenja — Martin, Slavica Vuličević iz Črnomlja — Gordana, Anica Mavšar iz Igljenka — Janina, Milena Cimprič iz Zabje vasi — Stanko, Ivanka Stokar iz Kostanjevice — deklica, Anica Kroš iz Trebnjega — dečka, Ljudmila Koščak iz Kamnja — dečka, Marija Drnovšek iz Goleka — dečka, Nada Malešič iz Hrasta — deklica, Zofija Možina iz Drage — deklica in Kristina Lihč z Radovice — deklica.

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

POISKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

In ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- lovsko salamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečnice in satalade sprejemamo posebna naročila.

Podtaknjen ogenj

V Rajcu pri Veliki Dolini je nekdo podtaknil ogenj v Stefaničevem kozolcu. Požar je izbruhnil 3. novembra ob enih ponoči. Gasilci s slovenske in hrvaške strani so prišli pravočasno na pomoč in so vozili vodo v cisternah brežiškega in samoborskega društva. Tudi prebivalci so bili pri gašenju zelo požrtvovalni. S skupnimi močmi se jim je posrečilo, da ogenj ni zajel še drugih gospodarskih poslopij.

Svečki zažgali gozd

2. novembra ob 21.30 je začel nenadoma goreti gozd na Cirkiku. Ogenj sta zanečeli dve sveči, ki so ju vaščanke prižgale na zapuščenem grobu domačega pokopališča. Vnela se je suha trava in prenesla ogenj v gozd. Gasilci so hitro prišli na kraj požara in ogenj pravočasno pogasili.

Frutella

60 lovcev v Kočevju

Lovska družina Kočevje je 27. oktobra priredila skupni lov na lisice, košute in srne, na katerega je povabila tudi lovce iz Celja, Zagreba, Avstrije in nekaterih drugih lovskih druženj. Tako se je lova udeležilo okoli 60 lovcev, katerim je vodja lova Miha Cetinski zaželel ravne cevi in mirne živce.

Po poljih je pokalo

V prazničnih dneh okoli 1. novembra je na Dolenjskem lovilo veliko italijanskih lovcev. Po poljih in gozdovih je pokalo kot v najhujših vojnih dneh. Gostje so bili z lovom zadovoljni, saj so odstrelili precej srnjakov, srn, fazanov, jerebic in celo divjo mačko.

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

4. novembra je bil na novomeškem sejmišču večji sejem, na katerem je bilo naprodaj 659 prašičkov in 218 glav govedi. Pujski so šli dobro v denar, saj so jih prodali 625, cene pa so se gibale med 100 in 260 dinarji. Z govejo živino je bil promet malo slabši, saj je bilo odkupljenih samo 121 glav. Za vole so zahtevali 4 do 4,40 din za kg, za krave 2 do 2,35 din, za mlado živino pa 4 do 4,30 din za kilogram.

Brežiški sejem

Na tedenski prašičji sejem v Brežicah so 2. novembra pripeljali 525 pujskov, prodali pa so jih 330. Mlajši so šli v denar po 6,50 din, večji pa po 5,50 din kilogram žive teže.

Sentjurje: fiat s poškodovanimi zavorami

3. novembra dopoldne se je pri Sentjurju prevrnil s fiatom 750 Boško Petrovič iz Ljubljane. Ker vozilo ni imelo dobrih zavor, ga je zaneslo s ceste na njivo. Voznik se ni poškodoval, škoda pa so ocenili na 400 din.

Čatež: mimo raztrgane-ga plašča v nesrečo

3. novembra popoldne je Genovefa Corar iz Trzica na Čatežu ob Savi zavirala z osebnim avtomobilom, da bi se izognila raztrganemu avtomobilskemu plašču, ki je ležal na cesti. Na mokri cesti pa jo je zaneslo v osebni avtomobil, s katerim je v drugo smer potovala Radmila Balant. Škoda je bila za okoli 900 din.

Poljane: zaviral za kolono

Pri Poljanah se je 3. novembra prevrnil s ceste na nasip osebni avtomobil škoda, ki ga je vozil Milan Gundec iz Bleda. Do nesreče je prišlo, ko je Gundec, ki je dohitel kolono avtomobilov, zaviral. Škoda so ocenili na 1.000 din.

Gospodična: tovornjak se je prevrnil

Pri Gospodini na Gorjancih se je 2. novembra popoldne prevrnil tovornjak novomeškega GG, na katerega so nakladali les. Ko je prišel po cesti neki celjski voznik, je Jože Darovec tovornjak umaknil, vendar preveč na rob da, ne utrjena bankina ni vzdržala. Škoda so ocenili na 9.000 din.

Mokronog: s fiatom v prepad

2. novembra ob 6. uri je potoval Celjan Bogomir Majslar s fiatom s Trebelnega v Mokronog. Zaradi neprimerno vožnje ga je zaneslo s ceste Podri. Je dva obcestna kamna, nato pa padel v skoraj 6 m globok prepad. Zmislil je del vozila se je zabil v zemljo, zadnji del pa se je naslonil na drevo. Vozniku se ni nič zgodilo, škoda pa so ocenili na 3.000 din.

Straža: tri osebe ranjene

1. novembra dopoldne se je pri silosu v Straži prevrnila škoda, ki jo je vozil ljubljanečan Stanko Konda. Voznik, njegova žena in hči so se laže poškodovali in so jim dali prvo pomoč v novomeški bolnišnici. Voznika je zaneslo ko je prehitel neko vozilo. Škoda so ocenili na 4.000 din.

Drnovo: kolo se je snelo

9.500 kg zidakov se je vsulo 2. novembra jutraj na cesti pri Drnovu, ko je prikolica tovornjaka, ki ga je vozil Zagrebčan Ivan Magič, izgubila kolo in ravnotežje. Škoda so ocenili na 800 din.

Birčna vas: mopedist in kolesar v bolnišnici

1. novembra zvečer so v novomeško bolnišnico pripeljali mopedista Franca Novaka in kolesarja Staneta Smalca, ki sta se nekaj po 18. uri pri Birčni vasi na ovinku zaletela drug v drugega. Novak si je pri padcu zlomil ključnico, Smalec pa si je poškodoval čelo. Kolesar je vozil pravilno po desni strani ceste, ko je srečal mopedista.

Gor. Sušice: mopedist na gramozu

1. novembra opoldne se je pri Gor. Sušicah prevrnil mopedist Vinko Pirce iz Velikega Podljudna. Zavozil je na kup gramozu. Odpehali so ga v novomeško bolnišnico, kjer so mu obvezali poškodovani obraz.

Drama: sopotnika v bolnišnici

31. oktobra ob 18.15 je zaneslo s ceste v Drami osebni avtomobil, ki ga je vozil Jože Pavlin iz Dol. Stare vasi pri Skočjanu. V bolnišnico so odpeljali lastnika Martina Jurčiča iz Smalce vasi in sopotnika Franca Gornika iz Dol. Stare vasi, ki sta se poškodovala med prevačanjem avtomobila. Škoda so ocenili na 6.000 din.

Razpisna komisija Veterinarske postaje Ribnica

ponovno razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA POSTAJE

Pogoj: diplomirani veterinar z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj 5-letno prakso.

V vsako hišo vsak četrtek DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Slavko Dokl, Miloš Jakopac, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primo, Jožica Tepey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndinarjev (3200 Sdin), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 50 novih dinarjev (5.000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustrežna druga valuta v vrednosti 4 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068)-21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska ČP »Delov« v Ljubljani